

БОЛОВСРОЛ,
ШИНЖЛЭХ УХААНЫ
ЯАМ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ASIAN
DEVELOPMENT
BANK

БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ ЯАМ
БОЛОВСРОЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТӨВ

БАГА, СУУРЬ БОЛОВСРОЛЫН ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР

ХӨГЖИМ

АНХДУГААР ХЭВЛЭЛ

УЛААНБААТАР 2021

БОЛОВСРОЛ,
ШИНЖЛЭХ УХААНЫ
ЯАМ

ASIAN
DEVELOPMENT
BANK

БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ ЯАМ
БОЛОВСРОЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТӨВ

БАГА, СУУРЬ БОЛОВСРОЛЫН ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР

ХӨГЖИМ

АНХДУГААР ХЭВЛЭЛ

УЛААНБААТАР 2021

ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

Эрх зүйн баримт бичгүүд	8
Боловсролын үнэлгээ	18

БАГА БОЛОВСРОЛЫН ТҮВШИН

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ. I АНГИ

1. I ангийн үнэлгээний нэгж тус бүрийн суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур, гүйцэтгэлийн түвшин	23
1.1. Үнэлгээний нэгж 1. Байгалийн дуу чимээ, суралцахуйн үр дүн	23
1.1.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	23
1.1.2. Гүйцэтгэлийн түвшин	23
1.2. Үнэлгээний нэгж 2. Хэм, хэмжээ, суралцахуйн үр дүн	24
1.2.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	24
1.2.2. Гүйцэтгэлийн түвшин	25
1.3. Үнэлгээний нэгж 3. Энгийн хэмнэл, суралцахуйн үр дүн	26
1.3.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	26
1.3.2. Гүйцэтгэлийн түвшин	26
1.4. Үнэлгээний нэгж 4. Аялгууны хэм, хэмнэл, суралцахуйн үр дүн	27
1.4.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	28
1.4.2. Гүйцэтгэлийн түвшин	28

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ. II АНГИ

2. II ангийн үнэлгээний нэгж тус бүрийн суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур, гүйцэтгэлийн түвшин	30
2.1. Үнэлгээний нэгж 1. Хөгжмийн дуу авиа, суралцахуйн үр дүн	30
2.1.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	30
2.1.2. Гүйцэтгэлийн түвшин	30
2.2. Үнэлгээний нэгж 2. Хөгжмийн эгшиг тэмдэглэгээ, суралцахуйн үр дүн	31
2.2.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	31
2.2.2. Гүйцэтгэлийн түвшин	32
2.3. Үнэлгээний нэгж 3. Хөгжмийн эгшгийн хөдөлгөөн ба аялгуу, суралцахуйн үр дүн	32
2.3.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	33
2.3.2. Гүйцэтгэлийн түвшин	33
2.4. Үнэлгээний нэгж 4. Аялгууны шинж төрх, суралцахуйн үр дүн	34
2.4.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	34
2.4.2. Гүйцэтгэлийн түвшин	34

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ. III АНГИ

3. III ангийн үнэлгээний нэгж тус бүрийн суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур, гүйцэтгэлийн түвшин	36
3.1. Үнэлгээний нэгж 1. Өнгө аяс, суралцахуйн үр дүн	36
3.1.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	36
3.1.2. Гүйцэтгэлийн түвшин	37
3.2. Үнэлгээний нэгж 2. Хурд, хүчдэл, суралцахуйн үр дүн	38
3.2.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	38
3.2.2. Гүйцэтгэлийн түвшин	38
3.3. Үнэлгээний нэгж 3. Хөгжмийн байгууламж, суралцахуйн үр дүн	39
3.3.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	39
3.3.2. Гүйцэтгэлийн түвшин	40

3.4. Үнэлгээний нэгж 4. Хөгжмийн цараа, суралцахуйн үр дүн	41
3.4.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	41
3.4.2. Гүйцэтгэлийн түвшин	41

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ. IV АНГИ

4. IV ангийн үнэлгээний нэгж тус бүрийн суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур, гүйцэтгэлийн түвшин	43
4.1. Үнэлгээний нэгж 1. Сэтгэл хөдлөл ба хөгжим, суралцахуйн үр дүн.....	43
4.1.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	43
4.2.1. Гүйцэтгэлийн түвшин	44
4.2. Үнэлгээний нэгж 2. Уран илэрхийллийн аргууд, суралцахуйн үр дүн.....	45
4.2.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	45
4.2.2. Гүйцэтгэлийн түвшин	45
4.3. Үнэлгээний нэгж 3. Хөгжмийн энгийн хэлбэрүүд, суралцахуйн үр дүн	46
4.3.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	46
4.3.2. Гүйцэтгэлийн түвшин	47
4.4. Үнэлгээний нэгж 4. Хөгжмийн зохиолын дүр дүрслэл, суралцахуйн үр дүн.....	48
4.4.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	48
4.4.2. Гүйцэтгэлийн түвшин	48

ТАВДУГААР БҮЛЭГ. V АНГИ

5. V ангийн үнэлгээний нэгж тус бүрийн суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур, гүйцэтгэлийн түвшин	50
5.1. Үнэлгээний нэгж 1. Аялгуу, суралцахуйн үр дүн	50
5.1.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	50
5.1.2. Гүйцэтгэлийн түвшин	50
5.2. Үнэлгээний нэгж 2. Хөг эгшиглэгээ, суралцахуйн үр дүн	51
5.2.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	51
5.2.2. Гүйцэтгэлийн түвшин	52
5.3. Үнэлгээний нэгж 3. Хэлбэр, суралцахуйн үр дүн.....	52
5.3.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	53
5.3.2. Гүйцэтгэлийн түвшин	53
5.4. Үнэлгээний нэгж 4. Хөгжмийн хэл, суралцахуйн үр дүн.....	54
5.4.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	54
5.4.2. Гүйцэтгэлийн түвшин	54

СУУРЬ БОЛОВСРОЛЫН ТҮВШИН

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ. VI АНГИ

1. VI ангийн үнэлгээний нэгж тус бүрийн суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур, гүйцэтгэлийн түвшин	57
1.1. Үнэлгээний нэгж 1. Урлагийн төрөл зүйл, суралцахуйн үр дүн.....	57
1.1.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	57
1.1.2. Гүйцэтгэлийн түвшин	58
1.2. Үнэлгээний нэгж 2. Хөгжмийн төрөл зүйл, суралцахуйн үр дүн	59
1.2.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	60
1.2.2. Гүйцэтгэлийн түвшин	60

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ. VII АНГИ

2. VII ангийн үнэлгээний нэгж тус бүрийн суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур, гүйцэтгэлийн түвшин	62
2.1. Үнэлгээний нэгж 1. Ардын язгуур урлаг, суралцахуйн үр дүн	62
2.1.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	62
2.1.2. Гүйцэтгэлийн түвшин.....	62
2.2. Үнэлгээний нэгж 2. Монгол ардын дуу, суралцахуйн үр дүн	63
2.2.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	63
2.2.2. Гүйцэтгэлийн түвшин.....	63
2.3. Үнэлгээний нэгж 3. Монгол ардын хөгжим, суралцахуйн үр дүн	64
2.3.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	64
2.3.2. Гүйцэтгэлийн түвшин.....	64
2.4. Үнэлгээний нэгж 4. Монгол ардын бүжиг, суралцахуйн үр дүн	65
2.4.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	65
2.4.2. Гүйцэтгэлийн түвшин.....	65
2.5. Үнэлгээний нэгж 5. Монгол ардын дуу хөгжмийн уламжлал шинэчлэл, суралцахуйн үр дүн	66
2.5.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	66
2.5.2. Гүйцэтгэлийн түвшин.....	66

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ. VIII АНГИ

3. VIII ангийн үнэлгээний нэгж тус бүрийн суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур, гүйцэтгэлийн түвшин	67
3.1. Үнэлгээний нэгж 1. Дуурь, суралцахуйн үр дүн	67
3.1.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	67
3.1.2. Гүйцэтгэлийн түвшин.....	67
3.2. Үнэлгээний нэгж 2. Симфони, суралцахуйн үр дүн	68
3.2.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	68
3.2.2. Гүйцэтгэлийн түвшин.....	69
3.3. Үнэлгээний нэгж 3. Бүжгэн жүжиг, суралцахуйн үр дүн	70
3.3.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	70
3.3.2. Гүйцэтгэлийн түвшин.....	70

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ. IX АНГИ

4. IX ангийн үнэлгээний нэгж тус бүрийн суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур, гүйцэтгэлийн түвшин	71
4.1. Үнэлгээний нэгж 1. Орчин үеийн хөгжмийн урлаг, суралцахуйн үр дүн	71
4.1.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	71
4.1.2. Гүйцэтгэлийн түвшин.....	72
4.2. Үнэлгээний нэгж 2. Монголын орчин үеийн хөгжмийн урлаг, суралцахуйн үр дүн	73
4.2.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	73
4.2.2. Гүйцэтгэлийн түвшин.....	73
4.3. Үнэлгээний нэгж 3. Эстрад хөгжим, суралцахуйн үр дүн	74
4.3.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	74
4.3.2. Гүйцэтгэлийн түвшин.....	75

МЭНДЧИЛГЭЭ

**Эрхэм баян-эрдэм мэдлэгийг түгээн
дэлгэрүүлэгч эрдэмтэн багш нар аа!**

Хурдацтай хувьсан өөрчлөгдөж буй өнөөгийн нийгэмд зохицон амьдрах хувь хүний эрэлтийг нийгмийн хэрэгцээтэй уялдуулан хөгжүүлэхэд дэлхийн улс орнууд ихээхэн анхаарч, боловсролын тогтолцоогоо улам бүр боловсронгуй болгож байна.

Сургалтын хөтөлбөрт суралцагчийн суралцах чадварын хөгжил, шинжлэх ухааны мэдлэг, ойлголтын эзэмшилт, аливаа зүйлийг судлах сонирхол, идэвх зүтгэлд гарч буй ахиц амжилтыг үнэлэхээр үнэлгээний зорилтыг тодорхойлсон бөгөөд суралцагчийн үнэлгээний журамд “үнэлгээ нь шалгуурт суурилсан” байхаар заасан.

Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын 2021 оны “Шалгуур үзүүлэлт батлах тухай” А/180 дугаар тушаалаар ерөнхий боловсролын сургуулийн хичээл, сургалтын үр дүнг үнэлэх шалгуурыг боловсролын түвшин, анги, хичээл бүрээр сургалтын хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнд нийцүүлэн боловсруулж, баталлаа.

Энэхүү шалгуур үзүүлэлт батлагдсанаар суралцагчийн ахиц амжилтыг ижил шалгуураар үнэлэх /суралцагчдын ялгаатай байдлыг тодорхойлох/, хичээлийн бэлтгэлийг чанартай хангах /ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ, ээлжит хичээлийн төлөвлөлт хийх/ зэрэг багш, суралцагч, эцэг эх, асран хамгаалагчийн хамтын ажиллагааг сайжруулах, эргэх холбоотой ажиллах боломж бүрдэх юм.

Оюунлаг, чадварлаг, бүтээлч шинэ эриний “Монгол хүн” бүтээх гол цөм, тулах цэг нь болсон багш, боловсролын ажилтан та бүхэнд эрүүл энх, амжилт бүтээлийн дээдийг хүсэн ерөөе.

Энэхүү гарын авлагыг боловсруулахад оролцсон эрдэмтэн багш, судлаач нар болон техникийн дэмжлэг үзүүлсэн Азийн Хөгжлийн банкны “Эдийн засгийн үед боловсролын чанар, хүртээмжийг сайжруулах төсөл”, Дэлхийн банкны “Бага боловсролын шинэчлэл” төслийн хамт олонд талархал илэрхийлье.

БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ ЯАМ

Лувсанцэрэнгийн ЭНХ-АМГАЛАН
Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд

МЭНДЧИЛГЭЭ

Боловсролын үнэлгээний тогтолцоог боловсронгуй болгох үйлсэд оюун ухаан, хүч хөдөлмөрөө зориулан ажиллаж байгаа эрдэмтэн багш, боловсролын ажилтан, судлаачид та бүхнийхээ энэ өдрийн амар амгаланг айлтгая.

Суралцагчдад хаана, ямар орчинд суралцаж байгаагаас үл хамааран ижил шалгуур, ижил арга, аргачлалаар сурлагын амжилт, ахицаа бодитой тодорхойлуулах хэрэгцээ ямагт байдаг. Суралцагчийн эзэмшсэн мэдлэг, чадвар, хандлага төлөвшлийг бодитой, шинжлэх ухаанчаар үнэлж дүгнэн үнэлгээний үр дүнг сургалтын үйл ажиллагаанд үр нөлөөтэйгээр хэрэглэх нь манай орны төдийгүй дэлхийн улс орнуудын багш нарт ч сорилт хэвээр байна.

2018 онд БСШУС-ын (хуучнаар) сайдын А/425 дугаар тушаалаар баталсан “Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн болон сургалтын чанарын үнэлгээний журам”-д суралцагчийн үнэлгээг шалгуурт суурилсан бөгөөд суралцагчийн сурах хүсэл эрмэлзэл, сурлагын ахиц, амжилтыг дэмжиж, тэднийг хөгжүүлэхэд чиглэсэн байхаар тодорхойлсон нь дээрх хэрэгцээ, шаардлагыг хангах нөхцөлийг бүрдүүлсэн.

Үнэлгээний шалгуур нь хичээл, сургалтын үр дүнд суралцагчийн юу мэддэг, юу чаддаг, яаж хийж хэрэглэх ёстойг тодорхойлж өгсөн суралцахуй, багшлахуйн ач холбогдолтой “үнэлгээний гол хэрэгсэл” юм. Багш та үнэлгээний шалгуурыг сургалтын үйл ажиллагаанд бүтээлчээр хэрэглэснээр суралцагчийн гүйцэтгэлд тулгуурлан сурлагын амжилт, ахиц, өөрчлөлтийн талаар бодитой, үр нөлөөтэй үнэлэлт, дүгнэлт хийж тэдэнд ямар дэмжлэг, хэрхэн үзүүлэхээ тодорхойлох бүрэн боломж бүрдэнэ.

Боловсролын үнэлгээний төв нь хичээл тус бүрээр эрдэмтэн, багш, судлаачдын баг бүрдүүлэн хичээл, сургалтын үр дүнг үнэлэх шалгуурыг боловсролын түвшин, судлагдахуун бүрээр үнэлгээний нэгжийн түвшинд анх удаагаа боловсруулж та бүхний гар дээр хүргэж байна.

Үнэлгээний шалгуурыг олон улсын түвшинд боловсролын үнэлгээ, тэр дундаа суралцагчийн үнэлгээ, үнэлгээний шалгуур чиглэлээр баримталж буй онол, үзэл баримтлалд тулгуурлан өөрийн орны сургалтын хөтөлбөр, багшлахуй, суралцахуйн онцлогийг харгалзан боловсруулсан.

Боловсролын үнэлгээний тогтолцоог сайжруулахад үнэтэй хувь нэмэр оруулах эрхэм багш та бүхний үйлс нь улам өөдөө байж, боловсролын хөгжлийн төлөө сэтгэл, зүтгэл нэгдэн урагшилна гэдэгт итгэл дүүрэн байгаагаа илэрхийлье.

БОЛОВСРОЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТӨВ

Лхагвасүрэнгийн ГАНБАТ
Захирал

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН,
СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ТУШААЛ

Захиргааны хэм хэмжээний
актын улсын нэгдсэн санд
2018 оны 07 сарын 23-ны
өдрийн 3967 дугаарт бүртгэв.

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ,
СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН
САЙДЫН ТУШААЛ

2018 оны 06 сарын 29 өдөр

Дугаар А/425

Улаанбаатар хот

Журам шинэчлэн батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь хэсэг, Бага, дунд боловсролын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1, 9.2, 9.3 дахь хэсэг, Засгийн газрын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 3 дугаар бүлгийн 3.2.9 дэх заалтыг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. “Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн болон сургалтын чанарын үнэлгээний журам”-ыг хавсралтаар баталсугай.

2. “Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн болон сургалтын чанарын үнэлгээний журам”-ыг 2018-2019 оны хичээлийн жилээс эхлэн өмчийн бүх хэлбэрийн бага, суурь, бүрэн дунд боловсрол эзэмшүүлэх сургалтын байгууллагад мөрдсүгэй.

3. Энэхүү журмыг албан бус сургалтын дүйцсэн хөтөлбөрөөр суралцаж буй суралцагчдыг үнэлэхэд баримталсугай.

4. Энэхүү тушаалаар батлагдсан журмын хэрэгжилтийг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангаж ажиллахыг Ерөнхий боловсролын бодлогын газар /Т.Ням-Очир/, Боловсролын үнэлгээний төв /Ж.Ган-Эрдэнэ/, нийслэлийн Боловсролын газар, аймгуудын Боловсрол, соёл, урлагийн газарт тус тус даалгасугай.

5. Журмыг хэрэгжүүлэхтэй холбогдон гарах зардлыг жил бүр улсын төсөвт тусгаж ажиллахыг Санхүү, хөрөнгө оруулалтын газар /Х.Галсанхүү/, Боловсролын үнэлгээний төв /Ж.Ган-Эрдэнэ/-д тус тус үүрэг болгосугай.

6. Журам шинэчлэн батлагдсантай холбогдуулан Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайдын 2013 оны “Журам, загвар шинэчлэн батлах тухай” А/309 дүгээр тушаалаар батлагдсан “Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн болон чанарын үнэлгээний журам”-ыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

САЙД

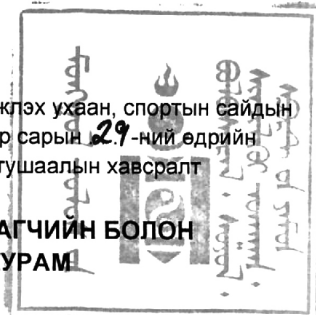

Ц.ЦОГЗОЛМАА

0001553

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ЖУРМЫН ХАВСРАЛТ

Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын сайдын
2018 оны 06 дугаар сарын 29-ний өдрийн
А/425 дугаар тушаалын хавсралт

ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН СУРАЛЦАГЧИЙН БОЛОН СУРГАЛТЫН ЧАНАРЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Өмчийн бүх хэлбэрийн ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн мэдлэг, чадварын ахиц амжилт, үр дүн, төлөвшлийг үнэлж, дүгнэх, хөндлөнгийн хяналт, чанарын үнэлгээ хийхэд энэхүү журмыг баримтална.

1.2. Суралцагчийн үнэлгээ нь сурлагын ахиц, амжилтыг үнэлж, сургалтын арга хэлбэр, зохион байгуулалтад тохируулга хийх; анги дэвших болон сургууль төгсөх шалгалт /цаашид "улсын шалгалт" гэх/ нь сургалтын хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн үр дүнг үнэлж, сургуулийн үйл ажиллагаа, багшийн арга зүй, ур чадварыг сайжруулах; чанарын үнэлгээ нь боловсролын чанар, үр дүнг тодорхойлж, бодлого, төлөвлөлтийг боловсронгуй болгоход тус тус чиглэнэ.

Хоёр. Үнэлгээнд баримтлах зарчим

2.1. Үнэлгээ нь шударга, бодитой, хөндлөнгийн нөлөөллөөс ангид, шалгуурт суурилсан, суралцагчийн сурах хүсэл эрмэлзэл, сонирхол, ур чадвар, ахиц, амжилтыг дэмжсэн, урамшуулах, хөгжүүлэхэд чиглэсэн байх;

2.2. Үнэлж дүгнэх үйл ажиллагаа нь зорилготой, сургалтын хөтөлбөрт нийцсэн, суралцагчийн нас, сэтгэхүй, хөгжлийн ялгаатай байдал, онцлог хэрэгцээг харгалзсан, агуулга, хэлбэр нь уян хатан, багш, суралцагч, эцэг эх, асран хамгаалагчид ойлгомжтой, нээлттэй, ил тод байх;

2.3. Анги дэвших болон улсын шалгалтын сэдэв, даалгавар нь танин мэдэхүйн түвшинд нийцсэн, тохирц, найдварыг шалгасан, нууцлалыг хадгалсан, шалгуулагчдыг хүндэтгэсэн, найдвартай байх.

Гурав. Суралцагчийн мэдлэг, чадвар, төлөвшлийн үнэлгээ

3.1. Суралцагчийн үнэлгээ нь тэдний эзэмшсэн мэдлэг, чадварын ахиц, төлөвшил, хандлагын өөрчлөлтийг тооцох, сургууль, багшийн үйл ажиллагааг үнэлж, дүгнэх, сургалтын чанар, үр дүнг сайжруулахад чиглэнэ.

3.2. Суралцагчийн үнэлгээ нь оношлох, явцын, үр дүнгийн гэсэн төрөлтэй байх бөгөөд үнэлгээ нь шалгуурт суурилсан байна.

3.3. "Шалгуурт суурилсан үнэлгээ" нь суралцагчийн амжилтын түвшинг хүрэх үр дүнтэй харьцуулан үнэлэхэд чиглэнэ.

3.4. Хичээл, сургалтын үр дүнг үнэлэх шалгуурыг боловсролын түвшин, анги, хичээл бүрээр боловсролын эрдэм шинжилгээ, арга зүйн байгууллага, боловсролын үнэлгээний байгууллага хамтран боловсруулж, батална.

3.5. Оношлох үнэлгээ нь хичээлийн жилийн эхэнд эсвэл нэгж хичээл, бүлэг сэдэв эхлэхийн өмнө суралцагчийн мэдлэг, чадварын түвшинг тандах зорилгоор хийх үнэлгээ байна. Оношлох үнэлгээг ажиглалт, ярилцлага, хэлэлцүүлэг, асуулт, сорил, судалгаа гэх мэт хэлбэрээр хийнэ.

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ЖУРМЫН ХАВСРАЛТ

3.6. Явцын үнэлгээ нь суралцахуйг дэмжих, сайжруулах зорилгоор хичээл, сургалтын явцад тогтмол хийх үнэлгээ байна.

3.7. Явцын үнэлгээг хичээлийн явцад суралцагчийн суралцах үйлийг дэмжихэд чиглэсэн ажиглалт, асуулт, ярилцлага, хэлэлцүүлэг, бие даах ажил, рубрик, суралцагчийн өөрийн болон бусад суралцагчийн үнэлгээ гэх мэт арга, хэлбэрээр багш хийнэ. Явцын үнэлгээг сургалтын баримт бичиг /багшийн журнал/-т стандарт бус тэмдэглэгээгээр тэмдэглэж болно.

3.8. Үр дүнгийн үнэлгээг сурлагын амжилтын үр дүнг хэмжих зорилгоор бүлэг сэдвийн төгсгөл болон хагас жил /II улирлын төгсгөл/, хичээлийн жилийн эцэс /IV улирлын төгсгөл/-т хийнэ. Анги дэвших, улсын шалгалт нь үр дүнгийн үнэлгээ байна.

3.9. Үр дүнгийн үнэлгээг аман болон бичгийн шалгалт, сорил, туршилт, судалгааны ажил, тайлан, төсөлт ажил, илтгэл, эссэ, бүтээл, биечлэн хийж гүйцэтгэх зэрэг хэлбэрээр хийнэ.

3.10. Суралцагчийн мэдлэг, чадвар, төлөвшлийн ахиц амжилт, өөрчлөлтийг үнэлэхэд I, II ангид оношлох болон явцын үнэлгээ, III-XII ангид оношлох, явцын, үр дүнгийн үнэлгээний төрлийг ашиглана.

3.11. Үр дүнгийн үнэлгээ нь тухайн хичээл, судлагдахууны агуулгын хүрээнд дараах 8 түвшинтэй байна.

Түвшин	Үнэлгээ, хувиар	Үнэлгээний түвшний шалгуур
VIII	90-100	- Шинжлэх ухааны юмс үзэгдэл, нэр томьёо, ухагдахуун, хууль зарчим, зүй тогтлыг бүрэн ойлгож, шинжлэх ухааны үг хэллэг ашиглан аливаа асуудлыг тайлбарлах, тодорхойлох, үнэлэлт дүгнэлт өгөх, санал гаргах түвшинд эзэмшсэн - Эзэмшсэн мэдлэг ойлголтоо асуудал шийдвэрлэх, мэдээлэл боловсруулах ямар ч нөхцөлд хэрэглэдэг - Таамаглал /асуудал, асуулт/ дэвшүүлэн шинжлэн судлах үйлээ төлөвлөдөг - Асуудал шийдвэрлэх, мэдээлэл боловсруулах оновчтой аргыг сонгон хэрэглэдэг - Асуудал, мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийж, эргэцүүлэн бодож дүгнэлт гаргадаг, түүнийгээ шинжлэх ухааны үүднээс оновчтой илэрхийлдэг
VII	80-89	- Шинжлэх ухааны юмс үзэгдэл, нэр томьёо, ухагдахуун, зарчим, хууль, зүй тогтол, хоорондын хамаарлыг ойлгож эзэмшсэн - Эзэмшсэн мэдлэг ойлголтоо танил бус нарийн төвөгтэй нөхцөлд хэрэглэдэг - Таамаглал /асуудал, асуулт/ дэвшүүлэн шинжлэн судлах үйлээ төлөвлөдөг - Асуудал шийдвэрлэх, мэдээлэл боловсруулах оновчтой аргыг сонгодог - Асуудал, мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийж, эргэцүүлэн бодож дүгнэлт гаргадаг, түүнийгээ оновчтой илэрхийлдэг
VI	70-79	- Шинжлэх ухааны юмс үзэгдэл, нэр томьёо, ухагдахуун, зарчим, хууль зүй тогтлыг ойлгосон - Эзэмшсэн мэдлэг ойлголтоо танил төвөгтэй нөхцөлд хэрэглэдэг - Таамаглал /асуудал, асуулт/ дэвшүүлж, шинжлэн судлах үйлийг зааврын дагуу төлөвлөдөг - Асуудлыг шийдвэрлэх, мэдээллийг боловсруулах тохирох аргыг сонгон хэрэглэдэг - Асуудал, мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийж, эргэцүүлэн бодож дүгнэлт гаргадаг
V	60-69	- Шинжлэх ухааны нэр томьёо, ухагдахуун, зарчим, хуулийг ойлгосон - Эзэмшсэн мэдлэг ойлголтоо шинэ нөхцөлд зааврын дагуу хэрэглэдэг - Таамаглал /асуудал, асуулт/ дэвшүүлж, шинжлэн судлах, төлөвлөхөд оролцдог - Асуудал шийдвэрлэх, мэдээлэл боловсруулах тохирох аргыг сонгодог - Асуудал, мэдээллийг эргэцүүлэн бодож, гол санааг илэрхийлдэг
IV	50-59	- Шинжлэх ухааны нэр томьёо, ухагдахуун, зарчмыг бүрэн ойлгосон. - Эзэмшсэн мэдлэг ойлголтоо танил нөхцөлд хэрэглэдэг - Асуулт асуух, асуудал таамаглал дэвшүүлж, шинжлэн судлах үйлд оролцдог. - Асуудал шийдвэрлэх, мэдээлэл боловсруулах аргыг сонгон хэрэглэхийг хичээдэг. - Асуудал, мэдээллийг эргэцүүлэн бодож, санал бодлоо энгийн байдлаар илэрхийлдэг

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ЖУРМЫН ХАВСРАЛТ

III	40-49	• Шинжлэх ухааны нэр томьёо, ухагдахуун, зарчмыг ойлгох, тайлбарлах түвшинд эзэмшсэн • Эзэмшсэн мэдлэг ойлголтоо танил, хялбар нөхцөлд хэрэглэдэг • Бусдын дэмжлэгтэй, зааврын дагуу хялбар асуудлыг шийдвэрлэдэг • Асуулт асууж, таамаглал дэвшүүлдэг
II	30-39	• Шинжлэх ухааны нэр томьёо, ухагдахууныг таних, нэрлэх, цээжлэх түвшинд эзэмшсэн • Эзэмшсэн мэдлэг ойлголтоо заавар, аргачлалын дагуу ашигладаг
I	0-29	• Шинжлэх ухааны нэр томьёо, ухагдахууныг таних, нэрлэх түвшинд эзэмшсэн

3.12. I-II ангид суралцагчийн тухайн хичээлийн жилд хүрсэн үр дүнг явцын үнэлгээнд үндэслэн анги удирдсан багш дүгнэн хувийн хэрэгт бичиж, эцэг эх, асран хамгаалагчид танилцуулна.

3.13. III-XII ангийн суралцагчийг бүлэг сэдвийн төгсгөлд, хичээлийн жилийн II, IV улирлын эцэст тус тус багш үнэлнэ. Энэхүү үнэлгээний үр дүн /хувь/-г ангийн журналд тэмдэглэнэ. IV улирлын эцэст хийсэн үнэлгээ /хувь/ нь жилийн эцсийн дүн байна.

3.14. III-XII ангийн жилийн эцсийн дүн болон анги дэвших, улсын шалгалтын дүнг ангийн журнал, суралцагчийн хувийн хэрэгт анги удирдсан багш тус тус тэмдэглэнэ.

3.15. Тусгай хэрэгцээт боловсролын сургалтын төлөвлөгөө, хөтөлбөрөөр суралцаж буй суралцагчийг тухайн төлөвлөгөө, хөтөлбөрт нийцсэн шалгуураар үнэлнэ. Шалгуурыг боловсролын эрдэм шинжилгээ, арга зүйн байгууллага, боловсролын үнэлгээний байгууллага хамтран боловсруулна.

3.16. Хөгжлийн бэрхшээлийн онцлог, суралцах чадамжид суурилсан ганцаарчилсан сургалтын төлөвлөгөө, хөтөлбөрөөр суралцаж буй суралцагчийн хөгжлийн ахиц, өөрчлөлтийг явцын үнэлгээгээр үнэлнэ. Суралцагчийн анги дэвших, сургууль төгсөх асуудлыг явцын үнэлгээнд үндэслэн, энэхүү журмын 4.6-д заасан шалгалтын комисс шийдвэрлэнэ.

3.17. Ерөнхий боловсролын сургууль, боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага багшид зөвлөн туслах зорилгоор суралцагчийн мэдлэг, чадварын түвшинд хөндлөнгийн үнэлгээ, хяналт-шинжилгээ хийж болно. Энэхүү үнэлгээ, хяналт-шинжилгээ нь тухайн байгууллагын жилийн ажлын төлөвлөгөөнд тусгагдсан байна.

3.18. Суралцагчийн төлөвшилийг хичээл, хичээлээс гадуурх сургалтын ажилд оролцсон байдал, идэвх санаачилгын талаарх хичээл заадаг болон анги удирдсан багшийн тэмдэглэл, баримт нотолгоонд үндэслэн дараах чиглэлээр дүгнэж, суралцагчийн хувийн хэрэгт бичнэ.

- санал бодлоо илэрхийлэх, бусдыг хүндэтгэн харилцах, зөрчил, маргааныг эв зүйгээр шийдвэрлэх байдал;
- бие даан сурах арга барил, бусадтай хамтран ажиллах;
- шинжлэн судлах хүсэл эрмэлзэл, сонирхол, оролцоо;
- соёл, уламжлалаа дээдлэх, асуудал шийдвэрлэх чадвар, бүтээлч, ажил хэрэгч байдал;
- хувийн болон орчны эрүүл ахуй, аюулгүй амьдрах, байгальтай харьцах, хамгаалах, нийгмийн харилцаанд оролцох хандлагад гарч буй өөрчлөлт;
- шинэ орчин, харилцаанд дасан зохицох чадварт гарч буй өөрчлөлт.

3.19. Анги удирдсан багш суралцагчийн мэдлэг, чадвар, төлөвшилийн үнэлгээний талаарх дүгнэлт, саналыг хичээлийн жилийн II, IV улирлын эцэст эцэг эх, асран хамгаалагчид танилцуулна.

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ЖУРМЫН ХАВСРАЛТ

3.20. Суралцагчийн мэдлэг, чадвар, төлөвшлийн үнэлгээний мэдээлэл нууцлалтай байх бөгөөд энэхүү мэдээлэлтэй багш, суралцагч, эцэг эх, асран хамгаалагч цахим болон бусад хэлбэрээр танилцах боломжийг сургууль бүрдүүлнэ.

Дөрөв. Анги дэвших шалгалт, түүний зохион байгуулалт

4.1. Анги дэвших шалгалт нь суралцагчийн мэдлэг, чадвар эзэмшилтийн түвшинг тогтооход чиглэнэ.

4.2. Сургууль нь энэхүү журмын 3.4-т заасан байгууллагаас баталсан шалгуурын дагуу дараах чиглэлээр журмын 3.9-д заасан хэлбэрээс сонгож анги дэвших шалгалтыг зохион байгуулна.

Боловсролын түвшин	Анги	Шалгалтын тоо	Шалгалтын чиглэл
Бага боловсрол	III	1	Нэгдмэл агуулга /III ангийн хөтөлбөрийн агуулгаар/
	IV	2	- Сургууль сонгох 1 хичээл - Нэгдмэл агуулга /шалгалттай хичээлээс бусад/
Суурь боловсрол	VI	2	- Монгол хэл, бичиг, уран зохиол /нэгдмэл агуулга/ - Математик - Сургууль сонгох 1 хичээл
	VII	3	- Монгол хэл, бичиг, уран зохиол /нэгдмэл агуулга/ - Математик - Сургууль сонгох 1 хичээл /шалгалтгүй хичээлээс/
	VIII	3	- Монгол хэл, бичиг, уран зохиол /нэгдмэл агуулга/ - Математик - Суралцагч сонгох 1 хичээл /шалгалтгүй хичээлээс/
Бүрэн дунд боловсрол	X	3	- Монгол хэл, бичиг, уран зохиол /нэгдмэл агуулга/ - Математик - Суралцагч сонгох 1 хичээл /хими, биологи, физик, газарзүй, нийгмийн ухаан, түүх, англи хэл, орос хэл хичээлээс/
	XI	3	- Монгол хэл, бичиг, уран зохиол /нэгдмэл агуулга/ - Математик - Сонгох хичээл /хими, биологи, физик, газарзүй, нийгэм судлал, түүх, англи хэл, орос хэл хичээлээс/

4.4. Журмын 3.4-т заасан байгууллагаас баталсан шалгуур болон “Анги дэвших шалгалтын бюпринт” /цаашид бюпринт гэх/, шалгалт зохион байгуулах нэгдсэн удирдамж, шалгалтын үр дүнд шинжилгээ хийх маягт, зөвлөмжийг боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага жил бүрийн 5 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор ерөнхий боловсролын сургуульд хүргүүлнэ.

4.5. Боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага нь ерөнхий боловсролын сургуулийн анги бүрийн сургалтын хөтөлбөрт нийцсэн “Даалгаврын нээлттэй сан” бүрдүүлж, өмчийн бүх хэлбэрийн сургуульд хүргэх, түүнийг хэрэглэх арга зүйгээр хангах ажлыг хичээлийн жилийн турш зохион байгуулна.

4.6. Анги дэвших болон улсын шалгалт зохион байгуулах ажлыг сургуулийн захирлын тушаалаар томилогдсон “Шалгалтын комисс” зохион байгуулна. Комиссын дарга нь сургуулийн захирал байх бөгөөд сургалтын менежер, багш, суралцагчийн эцэг эх, асран хамгаалагчийн төлөөллийг оролцуулна. Комиссын гишүүн эцэг эх, асран хамгаалагчийн төлөөлөл шалгалтын сэдэв, даалгавар боловсруулахад оролцохгүй.

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ЖУРМЫН ХАВСРАЛТ

4.7. Энэхүү журмын 4.6-д заасан шалгалтын комисс дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ.

4.7.1. анги дэвших шалгалт зохион байгуулах удирдамж, дэг боловсруулж, хэрэгжүүлэх;

4.7.2. анги дэвших шалгалттай холбогдон гарсан аливаа гомдол, маргааныг эцэслэн шийдвэрлэх;

4.7.3. шалгалтын үнэлгээ, дүн мэдээг боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллагаас өгсөн зөвлөмж, маягтын дагуу нэгтгэн, шалгалт зохион байгуулж дууссанаас хойш 10 хоногийн дотор боловсролын салбарын мэдээллийн системд оруулах ажлыг удирдамжаар хангах, хяналт тавих.

4.8. Боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага нь анги дэвших шалгалтын үр дүнд шинжилгээ хийж, сургууль бүрд зөвлөмж боловсруулж, жил бүрийн 8 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор хүргүүлнэ.

4.9. Боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага нь анги дэвших шалгалтын дүнд үндэслэн зөвлөн туслах ажлын төлөвлөгөө боловсруулж хэрэгжүүлнэ.

4.10. Сургууль энэхүү журмын 4.8-д заасан зөвлөмжид үндэслэн сургалтын үйл ажиллагааг төлөвлөн явуулна.

Тав. Улсын шалгалт, түүний зохион байгуулалт

5.1. Улсын шалгалт нь бага, суурь, бүрэн дунд боловсролын сургалтын хөтөлбөрийн хэрэгжилт, сурлагын амжилтад хөндлөнгийн үнэлгээ, хяналт-шинжилгээ хийхэд чиглэнэ.

5.2. Улсын шалгалтын үр дүн нь бага, дунд боловсролын сургалтын үр ашиг тооцох, сурлагын амжилтыг сайжруулах суурь мэдээлэл болно.

5.3. Бага, суурь бүрэн дунд боловсролын түвшний төгсөх ангийн суралцагч дараах хичээлээр улсын шалгалт өгнө.

Боловсролын түвшин	Анги	Шалгалтын тоо	Шалгалтын агуулга
Бага боловсрол	V	3	1. Монгол хэл 2. Математик 3. Хүн ба байгаль
Суурь Боловсрол	IX	4	1. Монгол хэл, бичиг, уран зохиол /нэгдмэл агуулга/ 2. Математик 3. Сонгох шалгалт: /суралцагч аль нэгийг сонгоно./ • Байгалийн ухааны нэгдмэл агуулга • Нийгмийн ухаан, түүх /нэгдмэл агуулга/ 4. Гадаадхэл /англи хэл, орос хэл-аль нэгийг суралцагч сонгоно/
Бүрэн дунд боловсрол	XII	4	1. Монголхэл, бичиг, уран зохиол /нэгдмэл агуулга/ 2. Математик 3. Сонгох шалгалт /хими, биологи, физик, газарзүй, нийгмийн ухаан, түүх аль нэгийг сонгоно/ 4. Гадаад хэл /англи, орос хэл-аль нэгийг суралцагч сонгоно/

5.4. Улсын шалгалтын товыг боловсролын үнэлгээний байгууллагаас жил бүр тогтоох бөгөөд шалгалтыг улсын хэмжээнд зэрэг эхлүүлж, дуусгана.

5.5. Улсын шалгалтын үнэлгээг энэхүү журмын 3.11-д заасан үнэлгээгээр үнэлнэ.

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ЖУРМЫН ХАВСРАЛТ

5.7.Боловсролын үнэлгээний байгууллага нь "Улсын шалгалтын бюпринт" /цаашид бюпринт" гэх/, шалгалтын сэдэв боловсруулах, дүгнэх зөвлөмжийг жил бүрийн 5 дугаар сарын 15- ны өдрийн дотор баталгаажуулж, боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллагад хүргүүлнэ.

5.8.Боловсролын үнэлгээний байгууллага нь бага, суурь, бүрэн дунд боловсролын анги бүрийн сургалтын хөтөлбөрт нийцсэн "Даалгаврын нээлттэй сан" /цаашид "даалгаврын сан" гэх/ бүрдүүлэх, шинэчлэх, баяжуулалт хийх ажлыг хариуцна.

5.9.Боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага нь "Улсын шалгалтын комисс"- ыг жил бүрийн 5 дугаар сарын 01 -ний өдрийн дотор байгуулна. Энэхүү комисс нь тухайн орон нутагт улсын шалгалт зохион байгуулах ажлыг удирдлага, арга зүйгээр хангаж, хяналт тавьж ажиллана.

5.10. Сургууль дээр улсын шалгалт зохион байгуулахтай холбогдуулан энэхүү журмын 4.6-д заасан шалгалтын комисс дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ.

5.10.1.улсын шалгалтын удирдамж, дэгийг боловсруулж, шалгалтыг зохион байгуулах;

5.10.2.шалгалт эхлэхээс 1 өдрийн өмнө энэхүү журмын 5.7-д заасан бюпринт, зөвлөмжийн дагуу улсын шалгалтын сэдэв боловсруулж, нууцлалыг хариуцах;

5.10.3.шалгалтын дүн мэдээг боловсролын салбарын мэдээллийн системд оруулах ажлыг удирдан зохион байгуулж, хяналт тавих;

5.10.4.хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагч шалгалт өгөх тохиолдолд тэдний хөгжлийн онцлог, хэрэгцээнд тохирсон шалгалтын орчин бүрдүүлэх;

5.10.5.улсын шалгалттай холбогдон гарсан аливаа маргааныг эцэслэн шийдвэрлэх;

5.10.6.шалгалтын материал, тайланг сургуулийн архивт хүлээлгэн өгөх.

5.11.Шалгалт зохион байгуулах хугацаанд улсын болон олон улсын уралдаан, тэмцээнд оролцсон суралцагчийн улсын шалгалтын үнэлгээг нотлох баримтад үндэслэн жилийн эцсийн үнэлгээгээр тооцно.

5.12.Суралцагч өвчлөх, ар гэрийн гачигдал тохиолдох болон давагдашгүй хүчин зүйлийн улмаас шалгалт өгөөгүй эсвэл дутуу өгсөн тохиолдолд улсын шалгалтын үнэлгээг жилийн эцсийн үнэлгээгээр тооцож болно.

5.13.Боловсролын үнэлгээний байгууллага нь боловсролын салбарын мэдээллийн системд оруулсан улсын шалгалтын дүнд шинжилгээ хийж, жил бүрийн 10 дугаар сард багтаан, боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага болон боловсролын эрдэм шинжилгээ, арга зүйн байгууллагад тус тус хүргүүлнэ.

5.14.Журмын 5.9-д заасан "Улсын шалгалтын комисс" нь улсын шалгалт зохион байгуулсан тайланг нэгтгэн, шалгалт дууссанаас хойш 10 хоногийн дотор боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлнэ.

Зургаа. Чанарын үнэлгээ, түүний зохион байгуулалт

6.1.Бага, дунд боловсролын чанарын үнэлгээ нь суралцагчийн мэдлэг, чадварын түвшинг үндэсний түвшинд тогтоох, сурлагын амжилтад нөлөөлж буй хүчин зүйлийг судлах, боловсролын бодлогын хэрэгжилтийг үнэлэхэд чиглэнэ.

6.2.Чанарын үнэлгээг боловсролын үнэлгээний байгууллага зохион байгуулна.

6.3.Чанарын үнэлгээнд өмчийн бүх хэлбэрийн ерөнхий боловсролын сургуулийн нийт суралцагчийн 10-аас доошгүй хувийг хамруулна.

6.4.Боловсролын үнэлгээний байгууллага нь чанарын үнэлгээ зохион байгуулах товыг боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын саналыг үндэслэн тогтооно.

6.5.Чанарын үнэлгээг зохион байгуулах агуулгын хүрээ, шалгуурыг боловсролын үнэлгээний байгууллага, боловсролын эрдэм шинжилгээ, арга зүйн байгууллага хамтран жил бүрийн 01 дүгээр сард багтаан тогтооно.

6.6.Боловсролын үнэлгээний байгууллага нь чанарын үнэлгээг зохион байгуулах удирдамж, аргачлалыг жил бүрийн 2 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор боловсруулж, боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагаар баталгаажуулна.

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ЖУРМЫН ХАВСРАЛТ

6.7.Боловсролын үнэлгээний байгууллага нь чанарын үнэлгээний өгөгдлийн сан үүсгэх, дүн шинжилгээ хийж, тайлан, санал, дүгнэлтийг боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, боловсролын эрдэм шинжилгээ, арга зүйн байгууллага, багшийн мэргэжил дээшлүүлэх сургалт, арга зүйн байгууллага, боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллагад тус тус хүргүүлнэ.

6.8.Чанарын үнэлгээний үр дүнд үндэслэн энэхүү журмын 6.7-д заасан байгууллага бодлого боловсруулах, зөвлөн туслах ажлыг зохион байгуулна.

6.9.Боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага, ерөнхий боловсролын сургуулийн удирдлага чанарын үнэлгээний тайланд үндэслэн сурлагын амжилтыг сайжруулах төлөвлөгөө гаргаж ажиллана.

6.10.Боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага нь чанарын үнэлгээг зохион байгуулахад бүх талын дэмжлэг үзүүлж ажиллана.

Долоо. Бусад

7.1.Аливаа төрийн бус байгууллага, иргэний нийгмийн байгууллага боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын зөвшөөрөлгүйгээр суралцагчийн мэдлэг, чадвар, төлөшлийг үнэлэх, шалгалт зохион байгуулахыг хориглоно.

---oOo---

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ САЙДЫН А/180 ТУШААЛ

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ САЙДЫН ТУШААЛ

2021 оны 05 сарын 14 өдөр

Дугаар А/180

Улаанбаатар хот

Шалгуур үзүүлэлт батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэг, Боловсролын тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.1.2, 28.1.8 дахь заалт, Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын сайдын 2018 оны "Журам шинэчлэн батлах тухай" А/425 дугаар тушаалаар батлагдсан "Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн болон сургалтын чанарын үнэлгээний журам"-ын 3.4 дэх заалтыг тус тус үндэслэн ТУШААХ НЬ:

1. Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн хичээл, сургалтын үр дүнг үнэлэх шалгуурыг хавсралтаар баталсугай.

2. Суралцагчийн хичээл, сургалтын үр дүнг энэхүү тушаалаар баталсан "Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн хичээл, сургалтын үр дүнг үнэлэх шалгуур"-ыг баримтлан 2021-2022 оны хичээлийн жилээс эхлэн үнэлсүгэй.

3. Шалгуурын дагуу үнэлгээ хийх арга зүйн зөвлөмжийг боловсруулж, ерөнхий боловсролын сургуулийн багш, удирдах ажилтныг арга зүйн удирдлагаар хангаж ажиллахыг Бага, дунд боловсролын газар /Т.Ням-Очир/, Боловсролын үнэлгээний төв /Л.Ганбат/, аймаг, нийслэлийн Боловсрол, соёл, урлагийн газрын дарга нарт үүрэг болгосугай.

4. Энэхүү тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Төрийн нарийн бичгийн дарга Д.Батбаатарт даалгасугай.

САЙД

Л.ЭНХ-АМГАЛАН

142110643

СУРАЛЦАГЧИЙН ҮНЭЛГЭЭ
(*Student assessment*)

Сурлагын амжилтын түвшнийг тогтоох, мэдлэг, чадвар, хандлага төлөвшлийн ахиц, өөрчлөлтийг бодитой үнэлэх, тэдэнд тулгарч буй бэрхшээлийг илрүүлж дэмжлэг үзүүлэх, урамшуулах үйл явц;

ШАЛГУУР
(*Criteria*)

Зорилт, стандартын биелэлтийг тодорхойлоход ашигладаг жишиг үзүүлэлт эсвэл түвшин;
(UNESCO-CEPES, 2007)

ҮНЭЛГЭЭНИЙ ШАЛГУУР
(*Assessment criteria*)

Суралцахуйн үр дүнд хүрэхэд шаардлагатай тодорхой мэдлэг, чадвар, хандлагыг тодорхойлдог.

ОНОШЛОХ ҮНЭЛГЭЭ
(*Diagnostic assessment*)

Хичээл, сургалтын эхэнд суралцагчдын өмнөх мэдлэг, чадвар, хандлага төлөвшлийг тандах зорилгоор хийгдэх үнэлгээ;

ЯВЦЫН ҮНЭЛГЭЭ
(*Formative assessment*)

Багш, суралцагчийн зүгээс суралцагчийн “суралцахуй”-г танин мэдэх, хариу үйлдэл үзүүлэх зорилгоор сургалтын явц /ээлжит хичээл/-д хийгдэх үнэлгээ;

ҮР ДҮНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ
(*Summative assessment*)

Хичээл, сургалт /нэгж, хагас жил, жилийн эцэст г.м тодорхой хугацааны/-ын дараа үнэлгээний шалгуурт хүрсэн байдлыг тогтоож, цаашид суралцахуй болон багшлахуйд анхаарах зүйлийг тодорхойлох зорилгоор хийгдэх үнэлгээ;

СУРАЛЦАГЧИЙН ҮНЭЛГЭЭ

Боловсролын үнэлгээний нэг чухал хэсэг нь суралцагчийн үнэлгээ юм. Энэ нь суралцагчийн суралцах үйл ажиллагаа /суралцахуй/-ны талаарх мэдээлэл цуглуулах, сайжруулах, шаардлагатай тохиолдолд шийдвэр гаргах зорилгоор системтэй мэдээлэл цуглуулах, дүн шинжилгээ хийх, үнэлэлт дүгнэлт хийх үйл явц юм. Багш нар хичээл сургалтын явцад суралцагчийг үнэлж журналд дүн тавих, нэгж, бүлэг сэдвийн дараа шалгалт /сорилго¹/ авах, засаж оноожуулах /хэмжилт хийх²/, үнэлж дүгнэх³ зэрэг байнга хийдэг ажил нь үнэлгээний үйл явцад хамаарна.

Бид үнэлгээний шалгалт авах, дүн тавих үйл явцыг хийдэг боловч шалгалтаар дамжуулан суралцахуйн талаар ямар ач холбогдолтой мэдээлэл цуглуулж буй, үр дүнд шинжилгээ хийх, шинжилгээний үр дүнг сургалтын үйл ажиллагаанд бүтээлчээр хэрэглэх байдлыг орхигдуулж ирсэн. Суралцагчийн үнэлгээг зөвхөн дүн тавихын тулд хийж ирсэн тогтсон ойлголт, хандлагыг өөрчлөх хэрэгцээ байна.

Суралцагчийн үнэлгээ гэдэгт “суралцагчийн сурлагын амжилтын түвшнийг тогтоох, мэдлэг, чадвар, хандлага төлөвшилийн ахиц, өөрчлөлтийг бодитой үнэлэх, түүнд тулгарч буй бэрхшээлийг илрүүлж дэмжлэг үзүүлэх, урамшуулах үйл явц”-ыг ойлгоно.

Хичээл, сургалтын өдөр тутмын болон тодорхой хугацааны /бүлэг сэдэв, хагас жил, жилийн эцэс/ дараа хийдэг бүх төрлийн үнэлгээ “шалгуур”-т суурилсан байна.

ШАЛГУУРТ СУУРИЛСАН ҮНЭЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ШАЛГУУР

Багш нарын хувьд “үнэлгээ”-г шалгуурт суурилсан байдлаар үр дүнтэй хийхийн тулд үнэлгээний шалгуур болон шалгуурт суурилсан үнэлгээний талаарх мэдлэг ойлголтоо өргөжүүлэн гүнзгийрүүлэх шаардлагатай.

Суралцахуйн үр дүнд эзэмшвэл зохих мэдлэг, чадвар, хандлага төлөвшилд баримжаалж боловсруулсан тодорхой шалгуур (хүрэх үр дүн)-тай харьцуулж суралцагчийн сурлагын амжилтыг үнэлэх үйл явцыг шалгуурт суурилсан үнэлгээ /criterion referenced assessment/ гэдэг. Өөрөөр хэлбэл суралцагчийн гүйцэтгэлийг бусад суралцагчтай бус зөвхөн үнэлгээний шалгууртай харьцуулж үнэлж, дүгнэх үйл явц гэсэн үг.

Үнэлгээний шалгуур нь:

- Суралцахуйн үр дүнд нийцсэн сурагчийн гүйцэтгэлийг хэрхэн тодорхойлохыг зааж өгдөг.
- Сурагч суралцахуйн үр дүнг амжилттай эзэмшсэнийг харуулахын тулд юуг хийж чадаж байгаагийн товч илэрхийлэл
- Суралцахуйн үр дүн бүрийг эзэмшсэн байх тодорхой, хоёрдмол утгагүй нотолгоог бий болгох зорилготой.

¹ Сорилго нь бүх суралцагчдыг тодорхой хугацааны дараа зохион байгуулдаг, асуултын багцаас тогтсон үнэлгээний тодорхой төрөл юм. Сорилго нь тоон болон ямар нэг ангиллын хэмжээсийг ашиглан суралцагчийн нэг ба хэд хэдэн шинж чанарыг хэмжих, илэрхийлэх гэсэн системтэй арга хэрэгсэл юм.

² Хэмжилт нь сорилго, эсвэл үнэлгээний төрлийн үр дүнг тусгай дүрэм (жишээлбэл, зөв хариултыг тоолох, оноо өгөх г.м)-ийн дагуу тоогоор илэрхийлдэг. Ихэнхдээ оноо өгөх /scoring/ гэж тодорхойлдог.

³ Үнэлгээний мэдээллийг хэрэглэн, тогтсон шалгуур үзүүлэлтэд харгалзах чансааг тодорхойлох үйл явц

Өөрөөр хэлбэл, үнэлгээний шалгуур гэдэг нь сургалтын явцад суралцагч бүрийн эзэмшвэл зохих мэдлэг, чадвар, хандлага төлөвшил буюу хүрэх үр дүн юм.

Үнэлгээний шалгуур нь дараах ач холбогдолтой. Үүнд:

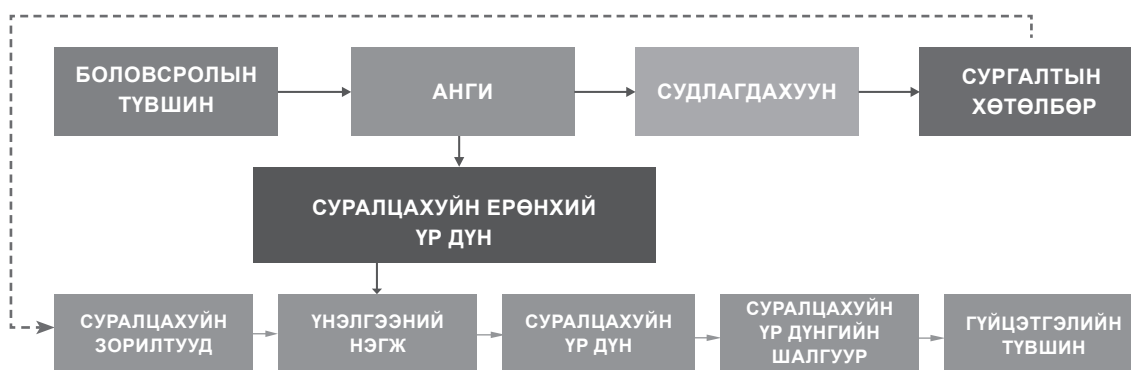
- Суралцагчийн сурлагын амжилтыг үнэлж, дүгнэх ижил хэмжүүрийг тодорхой, ил тод болгох.
- Үнэлгээг зөв, бодитой хийх боломж бүрдэх.
- Даалгавар боловсруулахад баримжаа болох.
- Тухайн суралцагчийн суралцахуйн давуу, сул тал, тулгамдаж буй бэрхшээлийн талаарх мэдээллийг цуглуулах.
- Суралцахуйн арга зүйг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх замаар багшлахуйг сайжруулах боломжийг бүрдүүлэх.
- Суралцагчийг ижил шалгуураар үнэлж, тэдний ахиц амжилт, өөрчлөлтийг хянах боломж олгох.

Үнэлгээний шалгуур нь дараах шаардлагад⁴ нийцсэн байна. Үүнд:

- Боловсролын түвшин, анги, судлагдахуун бүрээр залгамж холбоотой, эрэмбэ ахисан байх
- ЕБС-ийн багш нар шууд авч ашиглах боломжтой байхаар боловсруулсан байх
- Оролцогч бүх тал /суралцагч, багш, эцэг эх, асран хамгаалагч гэх мэт/-д ойлгогдохоор товч тодорхой, оновчтой энгийн үг хэллэгээр бичсэн байх
- Давхцалгүй, нэг нэгнээсээ ялгаатай байх
- Суралцагчдад юу хийхийг тодорхой ойлгуулахуйц үйл /түлхүүр үг/ үгсийг ашигласан байх. Жишээ нь: эмхэтгэх, бий болгох, бүтээх, төлөвлөх, дахин боловсруулах, шинжлэх, дизайн хийх, сонгох, ашиглах, хэрэглэх, үзүүлэх, бэлтгэх, ашиглах, тооцоолох, тайлбарлах, урьдчилан таамаглах, харьцуулах, шүүмжлэх гэх мэт
- Сурагчийн гүйцэтгэл нь ажиглагдахуйц, хэмжигдэхүйц байхаар үг сонгох

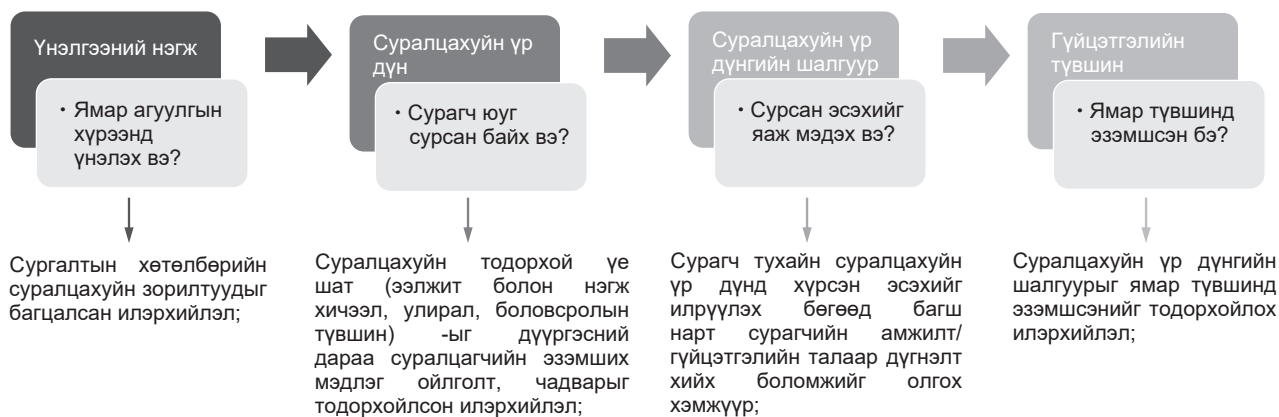
ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУРЫН БҮТЭЦ

Ерөнхий боловсролын сургуулийн түвшинд хичээл, сургалтын үр дүнг үнэлэх шалгуурыг сургалтын хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнд тулгуурлан дараах бүтэцтэйгээр боловсруулсан.

⁴ Эх сурвалж: Боловсролын салбарын хөгжил-Боловсролын чанарт нөлөөлж буй сургуулийн хүчин зүйлс" судалгааны эцсийн тайлан, 1.14 дэх бүлэг. Азийн хөгжлийн банкны техник туслалцааны төсөл, 2017 он.

ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР

БАГА БОЛОВСРОЛЫН ТҮВШИН

ХӨГЖИМ

ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ. I АНГИ

1. I АНГИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ ТУС БҮРИЙН СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮНГИЙН ШАЛГУУР, ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТҮВШИН

1.1. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 1. БАЙГАЛИЙН ДУУ ЧИМЭЭ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
1.1а. Байгалийн дуу чимээ, тэдгээрийн шинж төрх, өнгө аясыг сонсож тодорхойлох, ялган таних	Сурагч дуу авиаг сонсож, онцлогийг ялган таньдаг болно.
1.1б. Дуу, дасгалыг дагаад дуулахдаа биеийн байршил, амьсгааг зөв эзэмшсэнээ харуулах	Сурагч өөрийгөө болон бусдыг сонсож нийцэж дуулдаг болно.
1.1в. Хөгжмийн энгийн зэмсгээр дуу авиа үүсгэх арга (цохих, сэгсрэх, шигших, хавсрах) барил эзэмшсэнээ харуулах	Сурагч хөгжмийн энгийн зэмсэг ашиглан хэмнэлээр хөгжимдөж чаддаг болно.
1.1г.Хөгжмийн аялгуунд нийцүүлэн найгах, ганхах, эргэх хөдөлгөөнийг гүйцэтгэх	Сурагч аялгууны шинж төрхийг мэдэрч хөдөлгөөнөө зохицуулдаг болно.
1.1д. Төрөл бүрийн материал ашиглан хөгжмийн энгийн зэмсэг бүтээж, байгалийн дуу чимээ, амьтдад тохирох дуу авиа үүсгэж үзүүлэх	Сурагч хөгжмийн энгийн зэмсэг бүтээх аргад сурч, дуу авиа үүсгэж хамтран тоглодог болно.

1.1.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч дуу авианы онцлогийг мэдэрч сонсож таньдаг болно.	Байгалийн дуу чимээний өнгө аяс, шинж төрхийг сонсоод ялган тодорхойлдог.
2	Сурагч өөрийгөө болон бусдыг сонсож нийцэж дуулдаг болно.	Дуулахдаа биеийн байршил, амьсгаа, үг хэллэгээ хянаж, ажигладаг, зэрэг эхлэж, төгсгөдөг.
3	Сурагч хөгжмийн энгийн зэмсэг ашиглан хэмнэлээр хөгжимдөж чаддаг болно.	Төрөл бүрийн хөгжмийн энгийн зэмсэг ашиглан хэмнэлээр хөгжимддөг
4	Сурагч аялгууны шинж төрхийг мэдэрч хөдөлгөөнөө зохицуулдаг болно.	Хөгжмийн зохиолын аялгууны шинж төрх, хүчтэй сул хувийг мэдэрч найгах, ганхах, эргэх хөдөлгөөнийг гүйцэтгэдэг.
5	Сурагч хөгжмийн энгийн зэмсэг бүтээх аргад сурч, дуу авиа үүсгэж хамтран тоглодог болно.	Төрөл бүрийн материал ашиглан хөгжмийн энгийн зэмсэг бүтээж, байгалийн дуу чимээ үүсгэж үзүүлдэг.

1.1.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Байгалийн дуу чимээний өнгө аяс, шинж төрхийг сонсоод ялган тодорхойлдог.	Байгалийн дуу чимээг сонсоод нэрлэдэг.	Дуу чимээг сонсоод амьд болон амьгүй байгалийн чимээгээр ялгадаг.	Байгалийн дуу чимээг сонсоод хөдөлгөөнөөр дүрслэн илэрхийлдэг.	Байгалийн дуу чимээг сонсоод хөгжмийн энгийн зэмсгээр дүрслэн илэрхийлдэг.
Дуулахдаа биеийн байршил, амьсгаа, үг хэллэгээ хянаж, ажигладаг, зэрэг эхлэж, төгсгөдөг.	Дуулах үеийн биеийн байршлыг мэддэг, түүний дагуу гүйцэтгэдэг.	Дуулахдаа амьсгаагаа зөв авч хуваарилдаг.	Дууны үгийн утгыг ойлгож, тод хэлдэг.	Дууны үгийг хэмнэл, аялгуунд зөв хуваарилж дуулдаг.

ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР

Төрөл бүрийн хөгжмийн энгийн зэмсэг ашиглан хэмнэлээр хөгжимддөг.	Төрөл бүрийн хөгжмийн энгийн зэмсгийг ялган таньж, нэрлэдэг.	Бөмбөр, шагшуур, шигшүүр зэрэг хөгжмөөр цохих, сэгсрэх, шигших арга барил эзэмшсэнээ харуулдаг.	Хөгжмийн энгийн зэмсгээр дуу авиа үүсгэх аргаа танилцуулдаг, тайлбарладаг.	Хөгжмийн энгийн зэмсэг ашиглан тодорхой сэдвээр дуу авиа үүсгэж хамтран тоглож чадахаа харуулдаг.
Хөгжмийн зохиолын аялгууны шинж төрх, хүчтэй сул хувийг мэдэрч найгах, ганхах, эргэх хөдөлгөөнийг гүйцэтгэдэг.	Хөгжмийн зохиолын аялгууны шинж төрхийг тодорхойлдог.	Хөгжмийн зохиолын эгшиглэлтийн хүчийг тодорхойлдог.	Аялгууны шинж төрх, хүчтэй сул хувийг мэдэрч найгах, ганхах, эргэх хөдөлгөөнийг гүйцэтгэдэг.	Аялгууны шинж төрх, хүчтэй сул хувьд тохирох хөдөлгөөнийг өөрийн мэдрэмжээр баяжуулан гүйцэтгэдэг.
Төрөл бүрийн материал ашиглан хөгжмийн энгийн зэмсэг бүтээж, байгалийн дуу чимээ үүсгэж үзүүлдэг.	Бөмбөр, шагшуур, шигшүүр зэрэг хөгжмийн энгийн зэмсгийг янз бүрийн материал ашиглан хийдэг.	Хөгжмийн энгийн зэмсэг тус бүрийн тоглох аргыг үзүүлдэг, тайлбарладаг.	Хөгжмийн энгийн зэмсгийн дуугаралтын ялгааг тайлбарладаг.	Өөрийн бүтээсэн хөгжмийн зэмсгээрээ байгалийн дуу чимээг дүрслэн илэрхийлж хамтран тоглодог.

1.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 2. ХЭМ, ХЭМЖЭЭ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
1.2а. Хялбар дуу, аялгууг сонсож, хэмжээ хэмнэлийг тодорхойлох, жишээгээр харуулах	Сурагч дуу болон аялгуунаас айзам хэмжээг мэдэрч илэрхийлж чаддаг болно.
1.2б. Өөрийгөө болон бусдыг сонсож хэмжээ хэмнэлд нийцүүлэн дууны үгийг тод, зөв хуваарилж хамтран дуулах	Сурагч эгшгийн уртаашийг ялган таньж айзмын хувийг илэрхийлж чадахаа харуулна.
1.2в. Эгшгийн уртаашийг (дөрөвт, наймт) ялган таних, дүрсээр тэмдэглэх, хөгжмийн энгийн зэмсэг ашиглан 2 хувьт хэмд хэмнэлээр дагаж хөгжимдөх	Сурагч дуулахдаа айзам хэмжээ, хөгжмийн хамсраа болон бусадтай нийцэж чадахаа харуулна.
1.2г. Хөгжмийн зохиолын аялгууны шинж төрх, хүчтэй сул хувийг мэдэрч хөдөлгөөнөө зохицуулж харуулах	Сурагч 2 ба 3 хувьт хэмд дуулж, энгийн зэмсгээр хамсран хөгжимдөж чадахаа харуулна.
1.2д. Хоёр хувиар хэмнэл зохиосноо хөгжмийн энгийн зэмсгээр хөгжимдөж харуулах	Сурагч аялгууны шинж төрх, айзам хэмжээнд тохирох хөдөлгөөнийг хамтран гүйцэтгэж чаддаг болно.

1.2.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч дуу болон аялгуунаас айзам хэмжээг мэдэрч илэрхийлж чаддаг болно.	Хялбар дуу, аялгууг сонсоод айзам хэмжээг тодорхойлдог.
2	Сурагч эгшгийн уртаашийг ялган таньж айзамын хувийг илэрхийлж чадахаа харуулна.	Эгшгийн уртаашийг (дөрөвт, наймт) ялган таньж, дүрсээр тэмдэглэж чаддаг.

3	Дуулахдаа айзам хэмжээ, хөгжмийн хамсраа болон бусадтай нийцэж чадахаа харуулна.	Дуулахдаа өөрийгөө болон бусдыг сонсож, хэмжээ хэмнэлд нийцүүлэн хамтран дуулдаг.
4	Сурагч 2 ба 3 хувьт хэмд дуулж, энгийн зэмсгээр хамсран хөгжимдөж чадахаа харуулна.	2 ба 3 хувьт айзмыг ялган таньж, энгийн зэмсэг ашиглан хэмнэлээр хөгжимддөг.
5	Сурагч аялгууны шинж төрх, айзам хэмжээнд тохирох хөдөлгөөнийг хамтран гүйцэтгэж чаддаг болно.	Хөгжмийн зохиолын аялгууны шинж төрх, айзам хэмжээг мэдэрч тохирох хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг.

1.2.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Хялбар дуу, аялгууг сонсоод айзам хэмжээг тодорхойлдог.	Хялбар дуу аялгууг сонсоод айзам хэмжээг ялган таньж тодорхойлдог.	Хялбар дуу дасгалын айзам хэмжээг мэдэрснээ алга ташилтаар илэрхийлдэг.	Сонссон дуу аялгууны айзам хэмжээг зураглалаар илэрхийлдэг.	Хялбар дуу аялгуу сонсоод айзмын ялгааг тайлбарладаг, жишээгээр харуулдаг.
Эгшгийн уртаашийг (дөрөвт, наймт) ялган таньж, дүрсээр тэмдэглэж чаддаг.	Эгшгийн уртаашийг (дөрөвт, наймт) таньдаг, ялгаж нэрлэдэг	Эгшгийн уртаашийг (дөрөвт, наймт) дүрсээр тэмдэглэдэг.	Эгшгийн уртаашийг (дөрөвт, наймт) үг хэллэгтэй холбон хэмнэлжүүлдэг.	Эгшгийн уртаашийг (дөрөвт, наймт) илэрхийлсэн тэмдэглэгээг уншиж алга ташилтаар болон энгийн хөгжмийн зэмсэг ашиглан илэрхийлдэг.
Дуулахдаа өөрийгөө болон бусдыг сонсож, хэмжээ хэмнэлд нийцүүлэн хамтран дуулдаг.	Дуулах дууныхаа айзам хэмжээг мэдэрч, зэрэг эхэлж, төгсгөдөг.	Удирдаач багшийн дохиог ойлгож айзамд нийцүүлэн хамтран дуулдаг.	Дуулахдаа бусдыгаа сонсож, нийцүүлдэг.	Гоцлож болон хамтран дуулахдаа сэтгэл хөдлөлөө илэрхийлдэг.
2 ба 3 хувьт айзмыг ялган таньж, энгийн зэмсэг ашиглан хэмнэлээр хөгжимддөг.	2 ба 3 хувьт айзмыг дүрсээр болон ноот бичвэрээр тэмдэглэдэг.	2 ба 3 хувьт айзмын ялгааг гаргаж алга ташилтаар илэрхийлдэг.	2 ба 3 хувийг үг хэллэгтэй холбон илэрхийлдэг.	2 ба 3 хувьт айзмыг энгийн зэмсэг ашиглан илэрхийлдэг.
Хөгжмийн зохиолын аялгууны шинж төрх, айзам хэмжээг мэдэрч тохирох хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг.	Хөгжмийн зохиолын аялгууны шинж төрх, айзам хэмжээг тодорхойлдог.	Хөгжмийн айзам хэмжээг мэдэрч хөгжимт хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг.	Сонссон зохиолынхоо айзам хэмжээ, аялгууны шинж төрх, эгшиглэлтийн хүчид тохируулан хөдөлгөөнөө зохицуулдаг.	Хөгжмийн зохиолыг сонсоод сэтгэл хөдлөл, мэдрэмжээ илэрхийлсэн янз бүрийн хөдөлгөөн туршдаг.

1.3. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 3. ЭНГИЙН ХЭМНЭЛ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
1.3а. Хөгжмийн төрөл зүйл /дуу, бүжиг, марш/-ийг сонсож тодорхойлох, сэтгэгдэлээ илэрхийлэх	Сурагч хөгжмийн аялгуунаас айзам хэмжээ, шинж төрхийг мэдэрч сэтгэгдэлээ илэрхийлж чаддаг болно.
1.3б. Сонсголын тогтоолт дээр тулгуурлан 2 ба 3 хувьт хэмд хэмжээ хэмнэлээ нийлүүлэн нэгэн зэрэг дуулж чадахаа харуулах	Сурагч хэмжээ, хэмнэлд нийцүүлэн үгийг тод хэлж дуулж чадахаа харуулна.
1.3в. Хоёр ба гурван хувьт хэмд сонсголын тогтоолт дээр тулгуурлан бие даан ноотоор хөгжимдөж гүйцэтгэх	Сурагч 2 ба 3 хувьт хэмд энгийн хэмнэлийг ноотоор хөгжимдөж чаддаг болно.
1.3г. Хөгжмийн зохиолын аялгууны шинж төрхийг тодорхойлж, тохирох дүрийг (цэцэг, амьтад...) хөдөлгөөнөөр илэрхийлэх	Сурагч аялгууны шинж төрх болон хэмнэлд тохируулан хөгжимт хөдөлгөөн хийж чаддаг болно.
1.3д. Янз бүрийн хэмнэлээр тодорхой сэдэвт зохиомж хийж/морьд, бороо, марш, бүүвэй.../ үзүүлэх	Сурагч 2 ба 3 хувьт хэмнэлийг дүрсэлж чаддаг болно.

1.3.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Хөгжмийн аялгуунаас айзам хэмжээ, шинж төрхийг мэдэрч сэтгэгдэлээ илэрхийлж чаддаг болно.	Хөгжмийн зохиол (дуу, бүжиг, марш)-ыг сонсоод шинж төрх, айзмыг ялган таньдаг, төрсөн сэтгэгдэлээ илэрхийлдэг.
2	Хэмжээ, хэмнэлд нийцүүлэн үгийг тод хэлж дуулж чадахаа харуулна.	2 ба 3 хувьт айзамд нийцүүлэн бусадтай хамтран дуулж чадахаа харуулдаг.
3	2 ба 3 хувьт хэмд энгийн хэмнэлийг ноотоор хөгжимдөж чаддаг болно.	2 ба 3 хувьт айзамд хэмнэлийн зураглалыг энгийн зэмсэг ашиглан хөгжимдөж чаддаг.
4	Сурагч аялгууны шинж төрх болон хэмнэлд тохируулан хөгжимт хөдөлгөөн хийж чаддаг болно.	Хөгжмийн зохиолын аялгууны шинж төрх, айзамд нийцүүлэн тохирох дүр (цэцэг, навч, салхи, амьтад...)-ийг хөдөлгөөнөөр илэрхийлж чаддаг.
5	Сурагч 2 ба 3 хувьт хэмнэлийг дүрсэлж чаддаг болно.	Тодорхой сэдвээр 2 ба 3 хувьт хэмнэлийг дүрсэлж үзүүлдэг.

1.3.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Хөгжмийн зохиол (дуу, бүжиг, марш)-ыг сонсоод шинж төрх, айзмыг ялган таньдаг, төрсөн сэтгэгдэлээ илэрхийлдэг.	Дуу, бүжиг, маршийг сонсоод айзам хэмжээг ялган таньдаг.	Дуу, бүжиг, маршийн хэмнэлийг зураглаж чаддаг.	Дуу, бүжиг, маршийн шинж төрх, айзмын ялгааг тайлбарлаж чаддаг.	Дуу, бүжиг, маршийг сонсоод төрсөн сэтгэгдэлээ зурж, хэмнэлжүүлж, бичиж илэрхийлдэг.
2 ба 3 хувьт айзамд нийцүүлэн бусадтай хамтран дуулж чадахаа харуулдаг.	Дуу, дасгалыг айзам хэмжээнд нийцүүлэн дуулдаг.	Дуулахдаа 2-3 үетэй үгийг тод дуудаж зөв хуваарилж дуулдаг.	Дуулахад биеийн байрлал, амьсгаа чухал болохыг мэддэг, харуулж чаддаг.	2 ба 3 хувьт айзамд гоцлол болон найрлаар бусадтай нийцэж дуулж чадахаа харуулдаг.

2 ба 3 хувьт айзамд хэмнэлийн зураглалыг энгийн зэмсэг ашиглан хөгжимдөж чаддаг.	Дуу, дасгалын айзам хэмжээг тодорхойлж, илэрхийлж чаддаг.	2 ба 3 хувьт хэмд бичигдсэн хялбар дуу, дасгалын хэмнэлийн зураглалыг ажиглаад, хэмжээ хэмнэлээ нийлүүлэн хөгжимддөг.	Удирдаач багшийн дохиог мэдэрч хэмнэлээр хамтран хөгжимддөг.	Дуу болон сонссон хөгжимдөө хэмнэлийн хамсраа хийдэг.
Хөгжмийн зохиолын аялгууны шинж төрх, айзамд нийцүүлэн тохирох дүр (цэцэг, навч, салхи, амьтад...)-ийг хөдөлгөөнөөр илэрхийлж чаддаг.	Сонгосон хөгжмийн аялгууны шинж төрхийг тодорхойлж тохирох хөдөлгөөн хийдэг.	Аялгууны шинж төрхөд тохирох дүрийн талаар ярилцаж, тохиромжтой хөдөлгөөнийг үзүүлж чаддаг.	Сонгосон дүрдээ тохирох хөдөлгөөнийг сэтгэл хөдлөлтэйгээр илэрхийлж чаддаг.	Аялгууны шинж төрх, айзам хэмжээг мэдэрч хөдөлгөөнөө бусадтай нийцүүлэн илэрхийлж чаддаг.
Тодорхой сэдвээр 2 ба 3 хувьт хэмнэл зохиож үзүүлдэг.	Шинж төрх заасан үгийн тусламжтайгаар (чанга сул, хурдан удаан, хүнд хөнгөн цоглог гэх мэт) морьд, бороо, марш, бүүвэйн дүр бүтээж чаддаг.	Бусадтайгаа хамтран дүр бүтээж тоглох, бие даан хийж гүйцэтгэдэг.	Хөгжмийг сонсоод дүрийн шинж төрхөд тохируулан хөдөлгөөн хийж чаддаг.	Өгөгдсөн сэдвийг янз бүрийн хэмнэл, хөдөлгөөнөөр өөрийнхөөрөө баяжуулан үзүүлдэг.

1.4. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 4. АЯЛГУУНЫ ХЭМ, ХЭМНЭЛ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
1.4а. Хөгжмийн төрөл зүйл /дуу, бүжиг, марш/-ийг сонсож хэмнэл, аялгууны шинж төрхийг тодорхойлох	Сурагч хөгжмийн бүтээлийг сонсоод төрөл зүйлийг ялгаж чаддаг болно.
1.4б. Дууны утга агуулгыг ойлгож, сэтгэл хөдлөлөө илэрхийлэн, гоцлол, найрлаар хөг нийлүүлэн дуулж чадахаа харуулах	Сурагч сэтгэл хөдлөлөө илэрхийлэн дуулж чаддаг болно.
1.4в. Хоёр ба гурван хувьт хэмтэй дуу аялгуунд хэмнэлийн хамсраа хийж, хэмнэл хэмжээ нийлүүлэн хамтран хөгжимдөж чадахаа харуулах	Сурагч аялгууны шинж төрх, айзам хэмжээг тодорхойлж, хамсран хөгжимдөж чаддаг болно.
1.4г. Тойрон бүжиг, аялгуут тоглоом, хөгжимт хөдөлгөөн хийхдээ аялгууны шинж төрх, хэмжээ, хэмнэл, хурд, хүчийг мэдэрч хөдөлгөөнөө зохицуулах, өөрийнхөөрөө баяжуулан илэрхийлэх	Сурагч аялгууны шинж төрхийг мэдэрч хөдөлгөөнөө зохицуулан хамтран бүжиглэж чаддаг болно.
	Сурагч сонссон дуу хөгжимдөө энгийн зэмсэг ашиглан хэмнэлийн хамсраа хийж чаддаг болно.

ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР

1.4.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч хөгжмийн бүтээлийг сонсоод төрөл зүйлийг ялгаж чаддаг болно.	Хөгжим сонсоод, айзам хэмжээ, аялгууны шинж төрхөд тулгуурлан дуу, бүжиг, маршийн төрөл зүйлийг тодорхойлж чаддаг.
2	Сурагч сэтгэл хөдлөлөө илэрхийлэн дуулж чаддаг болно.	Дууны утга агуулгыг ойлгож, гоцлол болон найрлаар сэтгэл хөдлөлтэйгээр дуулдаг.
3	Аялгууны шинж төрх, айзам хэмжээг тодорхойлж ноотоор хамсран хөгжимдөж чаддаг болно.	Хялбар дуу, дасгалын айзам хэмжээг тодорхойлж, шинж төрхийг илэрхийлэн хэмнэлээр хамтран хөгжимддөг.
4	Сурагч аялгууны шинж төрхийг мэдэрч хөдөлгөөнөө зохицуулан хамтран бүжиглэж чаддаг болно.	Тойрон бүжиг, аялгуут тоглоом, хөгжимт хөдөлгөөн хийхдээ аялгууны шинж төрх, хэмжээ, хэмнэл, хурд, хүчийг мэдэрч хөдөлгөөнөө зохицуулж, тохирох хөдөлгөөн зохиомжилдог.
5	Сонссон дуу хөгжимдөө энгийн зэмсэг ашиглан хэмнэлийн хамсраа хийж чаддаг болно.	Сонссон хөгжим, дуулсан дуундаа хэмнэлийн хамсраа хийж, өөрийнхөөрөө баяжуулан илэрхийлдэг.

1.4.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Хөгжим сонсоод, айзам хэмжээ, аялгууны шинж төрхөд тулгуурлан дуу, бүжиг, маршийн төрөл зүйлийг тодорхойлж чаддаг.	Хөгжим сонсоод дуу, бүжиг, маршийн аль нь болохыг тодорхойлж нэрлэдэг.	Хөгжмийн төрөл зүйл /дуу, бүжиг, марш/-ийг сонсож айзам хэмжээ, хэмнэлийг тодорхойлдог.	Зураг, загвар, өгөгдөл ашиглан төрөл зүйлийг тодорхойлж, шинж төрх, айзам хэмжээг илэрхийлдэг.	Хөгжим сонсоод төрөл зүйлийн ялгааг тайлбарладаг.
Дууны утга агуулгыг ойлгож, гоцлол болон найрлаар сэтгэл хөдлөлтэйгээр дуулдаг.	Дууны утга агуулгыг ойлгож, аялгууны хурдыг мэдэрч дуулдаг.	Дууны утга агуулгыг илэрхийлэн хэмжээ, хэмнэлийг мэдэрч дуулдаг.	Амьсгааг зөв хуваарилж, үгийг тод дуудаж, сэтгэл хөдлөлөө илэрхийлж дуулдаг.	Дууны утга агуулгыг ойлгож ганцаараа болон хамтаараа хөгжимтэй, хөгжимгүй дуулдаг.
Хялбар дуу, дасгалын айзам хэмжээг тодорхойлж, шинж төрхийг илэрхийлэн хэмнэлээр хамтран хөгжимддөг.	Аялгууны хэмнэлд тохируулан алга ташилтаар хамсраа хийдэг.	Хөгжмийн энгийн зэмсгээр аялгууны шинж төрхийг илэрхийлэн хэмнэлээр хөгжимддөг.	Дууны үгийг хэмнэлжүүлэн алга ташилтаар хамсрал зохиож хөгжимддөг.	Хөгжмийн энгийн зэмсгээр 2 ба 3 хувьт хэмд гоцлол, цөөхүүл найрлаар хөгжимддөг.

Тойрон бүжиг, аялгуут тоглоом, хөгжимт хөдөлгөөн хийхдээ аялгууны шинж төрх, хэмжээ, хэмнэл, хурд, хүчийг мэдэрч хөдөлгөөнөө зохицуулдаг, өөрийнхөөрөө баяжуулан илэрхийлдэг.	Тойрон бүжиг, аялгуут тоглоом, хөгжимт хөдөлгөөний ялгааг ойлгож гүйцэтгэдэг.	Тойрон бүжиг, аялгуут тоглоом, хөгжимт хөдөлгөөний дүрслэл илэрхийллийг мэдэрч түүнд тохируулан гүйцэтгэдэг.	Хөгжимт дасгал, хөдөлгөөнийг өөрийнхөөрөө баяжуулж гүйцэтгэл сайтай хийж чаддаг.	Аялгууны шинж төрх, хэмжээ хэмнэлд тохируулан хөдөлгөөн зохиомжлон хийдэг.
Сонссон хөгжим, дуулсан дуундаа хэмнэлийн хамсраа хийж, тохирох хөдөлгөөн зохиомжилдог.	Хүүхдийн, ардын, сонгодог, орчин үеийн хөгжмийг сонсоод хэмнэлийг мэдэрч чаддаг.	Дуу, хөгжмөөс мэдэрсэн хэмнэлээ энгийн зэмсэг болон алга ташилтаар илэрхийлдэг.	Хөгжмийн хэмнэл, аялгууны шинж төрхийг хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг.	Энгийн зэмсгээр хэмнэлийн хамсраа хийдэг, аялгуунд тохирох хөдөлгөөн зохиомжилдог.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ. II АНГИ

2. II АНГИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ ТУС БҮРИЙН СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮНГИЙН ШАЛГУУР, ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТҮВШИН

2.1. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 1. ХӨГЖМИЙН ДУУ АВИА, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
2.1а. Хүний дуу хоолойн өнгө аясыг сонсож тодорхойлох, сэтгэлийн хөдөлгөөнтэй холбоотой өөрчлөгддөгийг жишээгээр харуулах	Сурагч өнгө аясыг ялган сонсож тодорхойлдог болно.
2.1б. Энгийн хэмнэлийг эгшгийн өндөр намтай холбон өндрийн зураглал, тулгуур дохиог харж дуулах	Сурагч өндрийн зураглал, тулгуур дохиогоор дуулдаг болно.
2.1в. Өгөгдсөн аялгуунд хөгжмийн энгийн зэмсгээр хэмнэлийн хамсраа зохион хөгжимдөх	Сурагч янз бүрийн аялгуунд хэмнэлийн хамсраа зохион хөгжимддөг болно.
2.1г. Хөгжмийн зохиолын айзам хэмжээг мэдэрч, хөгжимт хөдөлгөөнөөр гүйцэтгэх	Сурагч хөгжмийг сонсоод мэдэрч, хөгжимт хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг болно.

2.1.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч өнгө аясыг ялган сонсож тодорхойлдог болно.	Хүний дуу хоолойн өнгө аяс сэтгэлийн хөдөлгөөнтэй холбоотой өөрчлөгдөж байгааг жишээгээр харуулдаг.
2	Сурагч өндрийн зураглал, тулгуур дохиогоор дуулдаг болно.	Хялбар дуу, аялгууг өндрийн зураглал, тулгуур дохиогоор дуулж чаддаг.
3	Сурагч янз бүрийн аялгуунд хэмнэлийн хамсраа зохион хөгжимддөг болно.	Хөгжмийн энгийн зэмсгийн дуугаралтын ялгааг илэрхийлэн хэмнэлээр хөгжимддөг.
		Янз бүрийн аялгуунд хөгжмийн энгийн зэмсгээр хэмнэлийн хамсраа зохион хөгжимддөг.
4	Сурагч хөгжмийг сонсоод мэдэрч, хөгжимт хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг болно.	Хөгжмийн зохиолын айзам хэмжээ, аялгууны чиглэл хөдөлгөөнийг мэдэрч, хөгжимт хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг.

2.1.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Хүний дуу хоолойн өнгө аяс сэтгэлийн хөдөлгөөнтэй холбоотой өөрчлөгдөж байгааг жишээгээр харуулдаг.	Хүний дуу хоолойн өнгө аясыг сонсоод таньдаг, нэрлэдэг. Жишээ нь: аав, ээж, дүү найзаа олох	Хүний дуу хоолойн өнгө аяс сэтгэлийн хөдөлгөөнтэй холбоотой өөрчлөгдөж байгааг тайлбарладаг.	Хүний дуу хоолойн өнгө аяс сэтгэлийн хөдөлгөөнтэй холбоотой өөрчлөгдөж байгааг нүүрний хувирлаар дүрсэлж үзүүлдэг.	Хүний дуу хоолойн өөрчлөлтийг зураглалаар дүрсэлж үзүүлдэг.
Хялбар дуу, аялгууг өндрийн зураглал, тулгуур дохиогоор дуулж чаддаг.	Хялбар дуу, аялгууны эгшгийн өгсөх, уруудах дарааллын зүй тогтлыг олж чаддаг.	Хялбар дуу, аялгууны эгшгүүдийг давтах хөдөлгөөнөөр дуулдаг.	Хялбар дуу, аялгууны эгшгүүдийг өгсөх, уруудах хөдөлгөөнөөр дуулдаг.	Хялбар дуу, аялгууны өндрийн зураглал, тулгуур дохиог харж дуулдаг.

Хөгжмийн энгийн зэмсгийн дуугаралтын ялгааг илэрхийлэн хэмнэлээр хөгжимддөг.	Хөгжмийн энгийн зэмсгийг нэрлэж чаддаг.	Хөгжмийн энгийн зэмсгийн дуугаралтыг сонсоод ялган таньдаг.	Хөгжмийн энгийн зэмсгийн дуугаралтын онцлогийг илэрхийлж хөгжимддөг.	Янз бүрийн айзмыг энгийн зэмсэг ашиглан хөгжимдөж чаддаг.
Өгөгдсөн аялгуунд хөгжмийн энгийн зэмсгээр хэмнэлийн хамсраа зохион хөгжимддөг.	Өгөгдсөн аялгууны өндрийг зурагладаг.	Хялбар дуу, аялгуунд хэмнэлийн хамсраа хийж хөгжимддөг.	Дүрс, зураас ашиглан хэмнэл зохиож чаддаг.	Энгийн хэмнэлийг өөрийнхөөрөө баяжуулан тоглодог.
Хөгжмийн зохиолын айзам хэмжээ, аялгууны чиглэл хөдөлгөөнийг мэдэрч, хөгжимт хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг.	Хөгжмийн зохиолын айзам хэмжээг мэдэрч хөдөлгөөнөөр илэрхийлж, дүрд хувирч тоглодог.	Дүрс бичлэгийг үзээд хөдөлгөөнийг дуурайж хийдэг.	Янз бүрийн хэрэгсэл ашиглан хөдөлгөөнийг гүйцэтгэдэг.	Хөгжмийн зохиолын хэмнэл, хурд, хүч, утга санааг хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг.

2.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 2. ХӨГЖМИЙН ЭГШИГ ТЭМДЭГЛЭГЭЭ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
2.2а. Эгшгийн өндөр намыг ялган сонсож, хөгжмийн дүрийг тодорхойлоход ашиглах	Сурагч хөгжмийн дүрийг тодорхойлж чаддаг болно.
2.2б. G1-C2 эгшгийг дэвсгэр шугамд байрлуулж, ноотоор дуулах	Сурагч G1-C2 эгшгийг ноотоор дуулдаг болно.
2.2в. G1-C2 эгшгүүдээр давтах, өгсөх, уруудах хөдөлгөөнийг дуулах	Сурагч 2 хоолойгоор хөгжимддөг болно.
2.2г. Хөгжмийн энгийн зэмсгийн дуугаралтын ялгааг илэрхийлэн 2 хоолойгоор хөгжимдөх	Сурагч аялгууны чиглэл хөдөлгөөнийг хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг болно.
2.2д. Хөгжмийн зохиолын аялгууны чиглэл хөдөлгөөнийг мэдэрч, хөгжимт хөдөлгөөнөөр илэрхийлэх	

2.2.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч хөгжмийн дүрийг тодорхойлж чаддаг болно.	Янз бүрийн регистр дэх хөгжмийн дуу авиаг сонсоод өөр хооронд нь харьцуулж онцлог ялгаа /өнгө аяс/ шинж төрх, хүчийг тодорхойлдог.
2	Сурагч G1-C2 эгшгийг ноотоор дуулдаг болно.	G1-C2 хүрээнд хялбар дуу аялгууг ноотоор дуулдаг.
3	Сурагч 2 хоолойгоор хөгжимддөг болно.	Хөгжмийн энгийн зэмсэг ашиглан гоцлол, цөөхүүл хэлбэрээр 2 хоолойгоор хөгжимддөг.
4	Сурагч аялгууны чиглэл хөдөлгөөнийг хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг болно.	Хөгжмийн хэмнэлд тохируулж, хэрэгсэл ашиглан хөдөлгөөн хийдэг.

2.2.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Янз бүрийн регистр дэх хөгжмийн дуу авиаг сонсоод өөр хооронд нь харьцуулж онцлог ялгаа /өнгө аяс/ шинж төрх, хүчийг тодорхойлдог.	Байгалийн юмс үзэгдлийг хөгжмийн дуу авиа, өнгө аяс, хэмнэл, хурд хүчээр жишээлэн дүрсэлж харуулдаг.	Өгөгдсөн дүр төрх, шинж байдлыг зураглалаар илэрхийлдэг.	Сонссон дуу аялгууг дүрслэн зурах, бичих, гарын хөдөлгөөнөөр дүрсэлдэг.	Дуу авиаг өөрчлөлтийг харьцуулж тайлбарладаг.
G1-C2 хүрээнд хялбар дуу аялгууг ноотоор дуулдаг.	Өндрийн зураглалыг гарын дохиотой хослуулан дуулдаг.	Өрөг дараалсан хөдөлгөөн бүхий хялбар аялгууг ноотоор дуулдаг.	G1-C2 эгшгийн цувааг өгсөх, уруудах чиглэлээр янз бүрийн хэмнэлээр дуулдаг.	G1-C2 хүрээнд бүтэн, хагас, дөрөвт ноот ба тэдгээрийн зогсоцыг таньж дуулдаг.
Хөгжмийн энгийн зэмсэг ашиглан гоцлол, цөөхүүл хэлбэрээр 2 хоолойгоор хөгжимддөг.	Өгөгдсөн аялгуунд хөгжмийн хамсраа хийж хөгжимддөг.	Энгийн зэмсгийн дуугаралтын ялгааг илэрхийлэн гоцлолоор хөгжимддөг.	Хөгжмийн энгийн зэмсэг ашиглан цөөхүүл хэлбэрээр хөгжимддөг.	Хөгжмийн энгийн зэмсэг ашиглан хоёр хоолойн дасгал, дууг хөгжимддөг.
Хөгжмийн хэмнэлд тохируулж, хэрэгсэл ашиглан хөдөлгөөн хийдэг.	Аялгууны чиглэл, хэмнэлийг тодорхойлж чаддаг.	Аялгууны чиглэлд тохирох хөдөлгөөн хийдэг.	Хөгжмийн зохиолын утга агуулга, аялгууны шинж төрхийг янз бүрийн хэрэгсэл ашиглан хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг.	Аялгууны хүчтэй сул хувь, аялгууны өгсөх, уруудах, үсрэлттэй хөдөлгөөнийг хэрэгсэл ашиглан хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг.

2.3. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 3. ХӨГЖМИЙН ЭГШГИЙН ХӨДӨЛГӨӨН БА АЯЛГУУ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
2.3а. Хялбар дуу, аялгууг сонсоод, эгшгийн өндөр нам, урт богино, аялгууны чиглэл хөдөлгөөнийг зураглах	Сурагч хялбар дуу, аялгууг сонсоод зураглалаар илэрхийлдэг болно.
2.3б. F1-C1 эгшгийг дэвсгэр шугамд байрлуулж, ноотоор дуулахдаа үсгэн тэмдэглэгээ, зогсоцын тэмдгийг ашиглах	Сурагч F1-C1 эгшгийг ноотоор дуулдаг болно.
2.3в. Цэгтэй ноот, зогсоц бүхий хэмнэлээр 2 хоолойгоор хөгжимдөх	Сурагч цэгтэй ноот, зогсоц бүхий хэмнэлийг хөгжимддөг болно.
2.3г. Алчуур, тууз, савх, дарцаг зэрэг хэрэгсэл ашиглан хөгжимт хөдөлгөөн хийж гүйцэтгэх	Сурагч хэрэгсэл ашиглан хөгжимт хөдөлгөөн хийж гүйцэтгэдэг болно.
2.3д. Өгөгдсөн график зураглалаар /өгсөх, уруудах, давтах/ аялгуу зохиох	Сурагч өгсөх, уруудах, давтах хөдөлгөөнийг зураглалаар аялгуу зохиож чаддаг болно

2.3.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч хялбар дуу, аялгууг сонсоод зураглалаар илэрхийлдэг болно.	Хөгжмийн зохиолыг сонсоод, аялгууны шинж төрхийг тодорхойлж, зурагладаг. Хялбар дуу, аялгууны эгшгийн өндөр нам, урт богино, чиглэл хөдөлгөөнийг зурагладаг.
2	Сурагч F1-C1 эгшгийг ноотоор дуулдаг болно.	F1-C1 эгшгийг дэвсгэр шугамд байрлуулж, зогсоцын тэмдгийг таньж дуулдаг.
3	Сурагч цэгтэй ноот, зогсоц бүхий хэмнэлийг хөгжимддөг болно.	Хялбар дуу, дасгал дахь цэгтэй ноот, зогсоц бүхий хэмнэлийг хөгжимддөг.
4	Сурагч хэрэгсэл ашиглан хөгжимт хөдөлгөөн хийж гүйцэтгэдэг болно.	Алчуур, тууз, савх, дарцаг зэрэг хэрэгсэл ашиглан хөгжимт хөдөлгөөн гүйцэтгэдэг.
5	Сурагч өгсөх, уруудах, давтах хөдөлгөөний зураглалаар аялгуу зохиож чаддаг болно	Өгөгдсөн график зураглалын дагуу өгсөх, уруудах, давтах хөдөлгөөнтэй аялгуу зохиодог.

2.3.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Хөгжмийн зохиолыг сонсоод, аялгууны шинж төрхийг тодорхойлж, зурагладаг.	Хялбар дуу, аялгууны эгшгийн уртаашийг зурагладаг.	Хялбар дуу, аялгууны эгшгийн чиглэл хөдөлгөөнийг зурагладаг.	Хөгжим сонсоод дүр дүрслэлийг зураглаж үзүүлдэг.	Хөгжмийн зохиолыг сонсоод аялгууны шинж төрх, айзам хэмжээ, өнгө аяс, хэмнэл хурд, хүчний нийлэмжээр мэдэрч ойлгосноо тайлбарладаг.
F1-C1 эгшгийг дэвсгэр шугамд байрлуулж, зогсоцын тэмдгийг таньж дуулдаг.	F1-C1 эгшгийн цувааг дэвсгэр шугамд байрлуулж дуулдаг.	F1-C1 эгшгийг янз бүрийн дараалалд оруулж дуулдаг.	F1-C1 эгшгийг график дүрслэл, өгсөх, уруудах, давтах дарааллаар дуулдаг.	F1-C1 эгшгийн уртааш болон зогсоцын тэмдгийг таньж дуулдаг.
Хялбар дуу, дасгал дахь цэгтэй ноот, зогсоц бүхий хэмнэлийг хөгжимддөг.	Цэгтэй ноотыг хэмнэлээр хөгжимддөг.	Зогсоцыг өгөгдсөн хэмжээний дагуу хөгжимддөг.	Хялбар дуу, аялгууг хөгжимдөхдөө зогсоц /пауз/-г таньж тоглодог.	Хялбар дуу, дасгал дахь цэгтэй ноот, зогсоцыг таньж хөгжимддөг.
Алчуур, тууз, савх, дарцаг зэрэг хэрэгсэл ашиглан хөгжимт хөдөлгөөн хийж гүйцэтгэдэг.	Тойрон бүжиг, хөгжимт дасгал хийхдээ тууз, савх ашиглаж чаддаг.	Аялгууны хэмнэл, өнгө аяс, хурд хүчид тохируулан хэрэгсэл ашиглан хөгжимт хөдөлгөөн гүйцэтгэдэг.	Агуулга дүр дүрслэлийг хэрэгсэл ашиглан хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг.	Дуу, аялгууны хэмнэлд тохируулан хөдөлгөөн зохиомжилж хэрэгсэл ашиглан илэрхийлдэг.
Өгөгдсөн график зураглалын дагуу өгсөх, уруудах, давтах хөдөлгөөнтэй аялгуу зохиодог.	Сонссон дуу аялгуугаа дүрслэн график дүрслэлээр илэрхийлдэг.	Хялбар дуу, аялгууны хэмнэлийг баяжуулан зурагладаг.	График зураглалын дагуу өгсөх, уруудах хөдөлгөөнөөр аялгуу зохиодог.	График зураглалын дагуу давтах хөдөлгөөнөөр аялгуу зохиодог.

2.4. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 4. АЯЛГУУНЫ ШИНЖ ТӨРХ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
2.4а. Хөгжмийн зохиолын аялгууны шинж төрхийг сонсож тодорхойлох, зураглах, амьтдын төрх араншинг илэрхийлэх	Сурагч хөгжмийн зохиолын шинж төрхийг сонсоод зурагладаг болно.
2.4б. С1-С2 цараанд хялбар дуу, дасгалыг ноотоор дуулахдаа дууны утга агуулгыг ойлгож, өнгө эгшиг, үг хэллэг, амьсгааг хянаж чадахаа харуулах	Сурагч С1-С2 цараанд хялбар дуу, дасгалыг ноотоор дуулдаг болно.
2.4в. Үгийн үеийг ашиглан хялбар хэмнэлийн цээж бичиг бичиж, хөгжимдөх	Сурагч хялбар хэмнэлийн цээж бичиг бичиж, хөгжимддөг болно.
2.4г. Тодорхой сэдвээр /эрвээхий, цэцэг, шувуухай/ хөгжимт хөдөлгөөн хийж, дүр төрхийг илэрхийлэх	Сурагч хөгжмийн зохиолын шинж төрхөд тохируулан тодорхой сэдвээр, хөдөлгөөн зохиомжилж чаддаг болно.
2.4д. Хөгжмийн зохиолын аялгууны шинж төрхөд тохируулан чөлөөт хөдөлгөөн зохиомжлох	

2.4.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч хөгжмийн зохиолын шинж төрхийг сонсоод зурагладаг болно.	Хөгжмийн зохиолыг сонсоод, аялгууны шинж төрхийг тодорхойлдог.
2	Сурагч С1-С2 цараанд хялбар дуу, дасгалыг ноотоор дуулдаг болно.	С1-С2 цараанд хялбар дуу, дасгалыг ноотоор дуулахдаа дууны утга агуулгыг ойлгож, өнгө эгшиг, үг хэллэг, амьсгааг хянаж чаддаг.
3	Сурагч хялбар хэмнэлийн цээж бичиг бичиж, хөгжимддөг болно.	Хэлц үг, оньсого, зүйр цэцэн үгийг ашиглан хэмнэлийн цээж бичиг бичиж, хөгжимддөг.
4	Сурагч хөгжмийн зохиолын шинж төрхөд тохируулан тодорхой сэдвээр, хөдөлгөөн зохиомжилж чаддаг болно	Эрвээхий, цэцэг, шувуухайн дүр төрхийг илэрхийлж хөгжимт хөдөлгөөн зохиомжилж гүйцэтгэдэг.

2.4.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Хөгжмийн зохиолыг сонсоод, аялгууны шинж төрхийг тодорхойлж зурагладаг.	Баавгай, хэрэм зохиолыг сонсоод аялгууг харьцуулж, дүрийг тодорхойлдог.	Байгалийн зураглалаас аялгууны шинж төрх, хүчийг мэдэрч илэрхийлдэг.	Хөгжмийн зохиолыг сонсоод утга агуулгыг хурд, хүчтэй холбон тайлбарладаг.	Хөгжмийн зохиолыг сонсоод утга агуулгыг шинж төрхтэй холбон тайлбарладаг.
С1-С2 цараанд хялбар дуу, дасгалыг ноотоор дуулахдаа дууны утга агуулгыг ойлгож, өнгө эгшиг, үг хэллэг, амьсгааг хянаж чаддаг.	Дууны утга агуулгыг ойлгож, хүчтэй сул хувийг илэрхийлж дуулдаг.	Дууны утга агуулгыг илэрхийлж уран яруу дуулдаг.	Дуулахдаа бусдыгаа сонсож өнгө эгшиг, үг хэллэг, амьсгааг хянаж чаддаг.	Хялбар дуу, дасгалыг ноотоор дуулахдаа утга агуулгыг сэтгэл хөдлөлттэй холбон илэрхийлдэг.

Хэлц үг, оньсого, зүйр цэцэн үгийг ашиглан хэмнэлийн цээж бичиг бичиж, хөгжимддөг.	Зүйр үгийг үеэр хувааж хэмнэлээр илэрхийлдэг.	Өгөгдсөн шүлгийг үеэр тасалж, хэмнэлжүүлэн алга ташилтаар илэрхийлдэг.	Өгөгдсөн хэмнэлийн цээж бичиг бичдэг.	Үүсгэсэн хэмнэлээ ноотонд шилжүүлэн хөгжимдөж үзүүлдэг.
Эрвээхий, цэцэг, шувуухайн дүр төрхийг илэрхийлж хөгжимт хөдөлгөөн гүйцэтгэдэг.	Сэтгэл хөдлөлөө илэрхийлж, ганцаараа болон анги хамт олноороо дүрд хувирч тоглодог.	Эрвээхий, шувуухай хөгжмийн айзам хэмжээ, хүчтэй сул хувийг хөдөлгөөнөөр /гүйх, үсрэх, харайх/ илэрхийлдэг.	Эрвээхий, цэцэг, шувуухайн шинж төрх, хэмнэлд тохируулан хөдөлгөөн зохиомжлон гүйцэтгэдэг.	Хөгжмийн зохиолын аялгууны шинж төрхөд тохируулан чөлөөт хөдөлгөөн зохиомжилдог.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ. III АНГИ

3. III АНГИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ ТУС БҮРИЙН СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮНГИЙН ШАЛГУУР, ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТҮВШИН

3.1. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 1. ӨНГӨ АЯС, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
3.1а. Хөгжмийн зэмсгийн эгшиглэлтийн өнгө аясыг ялган таних, зэмсгүүдийг бүлэглэн тайлбарлах	Сурагч хөгжмийн уран бүтээлийг сонсоод, түүнийг тайлбарлаж чаддаг болно.
3.1б. Дууны ноот бичлэг дэх цэгтэй болон догол хэмнэлийг дуулах	Сурагч дууны ноот бичлэг дэх тэмдэглэгээг таньж дуулдаг болно.
3.1в. Бишгүүрээр G-H эгшгийн багтаамжид хөгжимдөх арга барил эзэмшсэнээ харуулах	Сурагч бишгүүр (пианика)-ээр дуу, дасгал, аялгууг хөгжимддөг болно.
3.1г. Хөгжмийн зохиолын аялгууны шинж төрх, хэмнэлийн онцлогийг янз бүрийн хэрэгсэл ашиглан хөдөлгөөнөөр илэрхийлэх	Сурагч хөгжмийн зохиолын онцлогийг хөдөлгөөнөөр дүрслэдэг болно.
3.1д. Хөгжмийн зэмсгүүдийн дуу авиа үүсгэх арга замыг тодруулж ангилах	

3.1.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч хөгжмийн уран бүтээлийг сонсоод, түүнийг тайлбарлаж чаддаг болно.	Хөгжмийн зохиолыг сонсоод зэмсгийн эгшиглэлтийн өнгө аясыг ялган тайлбарладаг.
		Хөгжмийн уран бүтээлийн өнгө аяс, хурд, хүчний өөрчлөлтийг сонсож тодорхойлдог.
2	Сурагч дууны ноот бичлэг дэх тэмдэглэгээг таньж дуулдаг болно.	Дууны ноот бичлэг дэх цэгтэй болон догол хэмнэлийг дуулж чаддаг.
		Ноот бичлэг дэх хурд, хүчний тэмдэглэгээг таньж дуулдаг.
3	Сурагч бишгүүрээр дуу, дасгал, аялгууг хөгжимддөг болно.	G-H, G1-D2 эгшгийн цараанд дуу, дасгал, аялгууг ноотоор хөгжимдөхдөө хурд, хүчний тэмдэглэгээг илэрхийлж чаддаг.
4	Сурагч хөгжмийн зохиолын онцлогийг хөдөлгөөнөөр дүрслэдэг болно.	Хөгжмийн зохиолын аялгууны шинж төрх, хэмнэл, агуулга, дүр, өгүүлэмжийн онцлогийг янз бүрийн хэрэгсэл ашиглан хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг.
		Хөгжмийн зохиолын аялгууны шинж төрхийг янз бүрийн хэлбэрээр зураглаж илэрхийлдэг.

3.1.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Хөгжмийн зохиолыг сонсоод зэмсгийн эгшиглэлтийн өнгө аясыг ялган тайлбарладаг.	Хөгжмийн зохиолыг сонсоод хөгжмийн зэмсгүүдийг нэрлэдэг.	Хөгжмийн зохиолыг сонсоод хөгжмийн зэмсгүүдийн өнгө аясыг тодорхойлдог.	Хөгжмийн зохиолыг сонсоод зэмсгүүдийг дуу авиа үүсгэх аргаар нь ангилдаг.	Хөгжмийн зохиолыг сонсоод зэмсгийн эгшиглэлтийн өнгө аясыг ялган бүлэглэж тайлбарладаг.
Хөгжмийн уран бүтээлийн өнгө аяс, хурд, хүчний өөрчлөлтийг сонсож тодорхойлдог.	Хөгжмийн бүтээлийг сонсоод аялгууны хурд, хүчийг тодорхойлдог.	Хөгжмийн бүтээлийг сонсоод аялгууны шинж төрхийг өөрийнхөөрөө тайлбарладаг.	Хөгжмийн уран бүтээлийг сонсоод хурд, хүчний өөрчлөлтийг тайлбарладаг.	Хөгжмийн уран бүтээлийн өнгө аяс, хурд, хүчний өөрчлөлтийг харьцуулан тайлбарладаг.
Дууны ноот бичлэг дэх цэгтэй болон догол хэмнэлийг дуулж чаддаг.	Дууны ноот бичлэгээс цэгтэй ноотыг олж чаддаг.	Дууны ноот бичлэгээс догол хэмнэлийг олж чаддаг.	Дууны ноот бичлэг дэх цэгтэй болон догол хэмнэлийг багшийн дэмжлэгтэй дуулдаг.	Дууны ноот бичлэг дэх цэгтэй болон догол хэмнэлийг дуулж чаддаг.
Ноот бичлэг дэх хурд, хүчний тэмдэглэгээг таньж дуулдаг.	Дууны ноот бичлэг дэх тэмдэг тэмдэглэгээг таньж нэрлэдэг.	Дууг дуулахдаа хурд, хүчийг илэрхийлэн дуулдаг.	Дууг дуулахдаа ноот бичлэг дэх хурдны тэмдэглэгээг илэрхийлэн дуулдаг.	Дууг дуулахдаа ноот бичлэг дэх хурд, хүчний тэмдэглэгээний дагуу дуулдаг.
G-H, G1-D2 эгшгийн цараанд дуу, дасгал, аялгууг ноотоор хөгжимдөхдөө хурд, хүчний тэмдэглэгээг илэрхийлж чаддаг.	G-H эгшгийн цараанд дуу, дасгал, аялгууг ноотоор хөгжимддөг.	G1-D2 эгшгийн цараанд дуу, дасгал, аялгууг ноотоор хөгжимддөг.	G-H, G1-D2 эгшгийн цараанд дуу, дасгал, аялгууны хурдны тэмдгийг илэрхийлж хөгжимддөг.	G-H, G1-D2 эгшгийн цараанд дуу, дасгал, аялгууг ноотоор хөгжимдөхдөө хурд, хүчний тэмдэглэгээг илэрхийлж чаддаг.
Хөгжмийн зохиолын аялгууны шинж төрх, хэмнэл, агуулга, дүр, өгүүлэмжийн онцлогийг янз бүрийн хэрэгсэл ашиглан хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг.	Хөгжмийн зохиолын аялгууны хэмнэлд тохируулан хөдөлгөөн хийдэг.	Хөгжмийн зохиолын аялгууны шинж төрх, хэмнэлийг янз бүрийн хэрэгсэл ашиглан хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг.	Хөгжмийн зохиолын аялгууны шинж төрх, хэмнэл, агуулга, дүр, өгүүлэмжийн онцлогийг хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг.	Хөгжмийн зохиолын аялгууны шинж төрх, хэмнэл, агуулга, дүр, өгүүлэмжийн онцлогийг янз бүрийн хэрэгсэл ашиглан хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг.
Хөгжмийн зохиолын аялгууны шинж төрхийг янз бүрийн хэлбэрээр зураглаж илэрхийлдэг.	Хөгжмийн зохиолын аялгууны шинж төрхийг тайлбарладаг.	Хөгжмийн зохиолын аялгууны шинж төрхийг зураглаж илэрхийлдэг.	Хөгжмийн зохиолын аялгууны шинж төрхийг янз бүрийн аргаар илэрхийлдэг.	Хөгжмийн зохиолын аялгууны шинж төрхийг янз бүрийн хэлбэрээр зураглаж илэрхийлдэг.

3.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 2. ХУРД, ХҮЧДЭЛ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
3.2а. Хөгжмийн уран бүтээлээс өнгө аяс, хурд, хүчний өөрчлөлтийг сонсож тодорхойлох	Сурагч хөгжмийн уран бүтээлээс /хурд, хүчийг/ уран илэрхийллийн аргыг ялгаж тодорхойлдог болно.
3.2б. Ноот бичлэгээс хурд, хүчний тэмдэглэгээг таньж, гоцлол, цөөхүүл хэлбэрээр дуулах	Сурагч гоцлол цөөхүүл хэлбэрээр дуулдаг болно.
3.2в. G1-D2 цараанд дуу, дасгал, аялгууг ноотоор хөгжимдөхдөө хурд, хүчний тэмдэглэгээг илэрхийлэх	Сурагч ноотоор хөгжимдөхдөө тэмдэг тэмдэглэгээг илэрхийлж чаддаг болно.
3.2г. Хөгжмийн зохиолын агуулга, дүр, өгүүлэмжийн онцлог шинжийг хөдөлгөөнөөр дүрслэх	Сурагч хөгжмийн уран бүтээлийг сонсоод, хурд, хүчний өөрчлөлтийг хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг болно.
3.2д. Хөгжмийн зохиолын аялгууны шинж төрхийг зураглалаар илэрхийлэх	

3.2.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч хөгжмийн уран бүтээлээс /хурд, хүчийг/ уран илэрхийллийн аргыг ялгаж тодорхойлдог болно.	Хөгжмийн уран бүтээлийг сонсоод, хурд, хүчний өөрчлөлтийг тодорхойлдог.
2	Сурагч гоцлол цөөхүүл хэлбэрээр дуулдаг болно.	Гоцлол, цөөхүүл хэлбэрээр дуулахдаа бусдын дуулалтыг сонсож, хөг, хэмнэл нийлүүлдэг.
3	Сурагч ноотоор хөгжимдөхдөө тэмдэг тэмдэглэгээг илэрхийлж чаддаг болно.	Гоцлол, хоршил, гурвал, дөрвөл хэлбэрээр хөгжимдөхдөө хурд хүчний тэмдэглэгээг илэрхийлдэг.
4	Сурагч хөгжмийн уран бүтээлийг сонсоод, хурд, хүчний өөрчлөлтийг хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг болно.	Аялгууны шинж төрх, хөгжмийн зэмсгийн эгшиглэлт, хурд, эгшиглэх хүч зэргийг хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг.

3.2.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Хөгжмийн уран бүтээлийг сонсоод, хурд, хүчний өөрчлөлтийг тодорхойлдог.	Хөгжмийн уран бүтээлийг сонсоод аялгууны хурд, хүчийг ялгадаг	Хөгжмийн уран бүтээлийг сонсоод аялгууны хурд, хүчний өөрчлөлтийг тэмдэглэдэг.	Хөгжмийн уран бүтээлийг сонсоод, хурд, хүч хэрхэн өөрчлөгдөж байгааг тайлбарладаг.	Хөгжмийн уран бүтээлийг сонсоод, хурд, хүчний өөрчлөлтийг утга агуулгатай холбон тайлбарладаг
Гоцлол, цөөхүүл хэлбэрээр дуулахдаа бусдын дуулалтыг сонсож, хөг, хэмнэл нийлүүлдэг.	Дууг цөөхүүл хэлбэрээр дуулахдаа бусдыг сонсож дагадаг.	Гоцлол, цөөхүүл хэлбэрээр дуулахдаа тэмдэг тэмдэглэгээг илэрхийлж чаддаг.	Гоцлол, цөөхүүл хэлбэрээр дуулахдаа хөг, хэмнэл нийцүүлдэг.	Гоцлол, цөөхүүл хэлбэрээр дуулахдаа бусдын дуулалтыг сонсож, хөг, хэмнэл нийлүүлдэг.

Гоцлол, хоршил, гурвал, дөрвөл хэлбэрээр хөгжимдөхдөө хурд хүчний тэмдэглэгээг илэрхийлдэг.	Гоцлол хэлбэрээр хөгжимдөхдөө хурд хүчний тэмдэглэгээг илэрхийлдэг.	Гоцлол, хоршил хэлбэрээр хөгжимдөхдөө бусдыгаа сонсож хөг, хэмнэл нийцүүлдэг.	Гурвал, дөрвөл хэлбэрээр хөгжимдөхдөө тэмдэг тэмдэглэгээг илэрхийлдэг.	Гоцлол, хоршил, гурвал, дөрвөл хэлбэрээр ноотоор хөгжимдөхдөө хурд хүчний тэмдэглэгээг илэрхийлдэг.
Аялгууны шинж төрх, хөгжмийн зэмсгийн эгшиглэлт, хурд, эгшиглэх хүч зэргийг хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг.	Хөгжимт хөдөлгөөн гүйцэтгэхдээ аялгууны хурдыг мэдэрч хөдөлгөөнөө удирддаг.	Хөгжимт хөдөлгөөн гүйцэтгэхдээ аялгууны хурд, хүчийг мэдэрч хөдөлгөөнөө удирддаг.	Хөгжимт хөдөлгөөн гүйцэтгэхдээ аялгууны шинж төрхийг мэдэрч хөдөлгөөнөө удирддаг.	Хөгжимт хөдөлгөөн гүйцэтгэхдээ аялгууны хурд, хүч, шинж төрх, зэмсгийн эгшиглэлтийг мэдэрч хөдөлгөөнөө удирддаг.

3.3. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 3. ХӨГЖМИЙН БАЙГУУЛАМЖ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
3.3а. Хөгжмийн уран бүтээлийг сонсоод, бүрэлдэхүүнийг (гоцлол, цөөхүүл, найрал) тодорхойлох, тайлбарлах	Сурагч хөгжмийн уран бүтээлийг сонсоод, бүрэлдэхүүнийг тайлбарладаг болно.
3.3б. Дууны уран бүтээл дэх давталт ялгарамжийг (бадаг, дахилт, тухайлбар, өгүүлбэр) тодорхойлж, гоцлол, цөөхүүл хэлбэрээр дуулах	Сурагч дууны уран бүтээл дэх давталт ялгарамжийг тодорхойлж, дуулдаг болно.
3.3в. C1-D2 цараанд ноотоор хөгжимдөх, дуу, аялгуун дахь давталт ялгарамжийг (тухайлбар, өгүүлбэр) тодорхойлох	Сурагч C1-D2 цараанд ноотоор хөгжимддөг болно.
3.4в. C1-D2 цараанд удирдаачийн дохиогоор хөгжимдөх	Сурагч хөгжмийн зохиолын бүтцийг илэрхийлж чаддаг болно.
3.3г. Хөгжмийн зохиолын аялгууны бүтэц хэсгийг мэдэрснээ хөдөлгөөний шилжилт, өөрчлөлтөөр илэрхийлэх	Сурагч өгөгдсөн хэмнэлийг хувилбарлан хөгжүүлдэг болно.
3.3д. Өгсөн хэмнэлийг хувилбарлан хөгжүүлэх /A1,A2,A3/	

3.3.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч хөгжмийн уран бүтээлийг сонсоод, бүрэлдэхүүнийг тайлбарладаг болно.	Хөгжмийн уран бүтээлийг сонсоод, гоцлол, цөөхүүл, найрал бүрэлдэхүүнийг тайлбарладаг.
2	Сурагч дууны уран бүтээл дэх давталт ялгарамжийг тодорхойлж, дуулдаг болно.	Дууны уран бүтээл дэх бадаг, дахилт, тухайлбар, өгүүлбэрийг тодорхойлж, гоцлол, цөөхүүл хэлбэрээр дуулдаг.
3	Сурагч C1-D2 цараанд ноотоор хөгжимддөг болно.	C1-D2 цараанд дуу, аялгуун дахь давталт ялгарамжийг (тухайлбар, өгүүлбэр) тодорхойлж, удирдаачийн дохиогоор ноотоор хөгжимддөг.
4	Сурагч хөгжмийн зохиолын бүтцийг илэрхийлж чаддаг болно.	Хөгжмийн зохиолын аялгууны бүтцийг мэдэрснээ хөдөлгөөний шилжилт, өөрчлөлтөөр илэрхийлдэг.
5	Сурагч өгөгдсөн хэмнэлийг хувилбарлан хөгжүүлдэг болно.	Өгөгдсөн хэмнэлийг хувилбарлан хөгжүүлж зохиомжилдог. /A1, A2, A3/

3.3.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Хөгжмийн уран бүтээлийг сонсоод, гоцлол, цөөхүүл, найрал бүрэлдэхүүнийг тайлбарладаг.	Хөгжмийн уран бүтээлийг сонсоод бүрэлдэхүүнийг тодорхойлдог.	Гоцлол, найрал бүрэлдэхүүнд бичигдсэн хөгжмийн уран бүтээлийг сонсоод зурагладаг.	Хөгжмийн уран бүтээлийг сонсоод, гоцлол, цөөхүүл, найрал бүрэлдэхүүний ялгааг харьцуулдаг.	Хөгжмийн уран бүтээлийг сонсоод, гоцлол, цөөхүүл, найрал бүрэлдэхүүний онцлог ялгааг тайлбарладаг.
Дууны уран бүтээл дэх бадаг, дахилт, тухайлбар, өгүүлбэрийг тодорхойлж, гоцлол, цөөхүүл хэлбэрээр дуулдаг.	Дууны бадаг, дахилт хэсгийг нэрлэж, цөөхүүл хэлбэрээр дуулдаг.	Дууны уран бүтээл дэх бадаг, дахилт, өгүүлбэрийг тодорхойлж, цөөхүүл хэлбэрээр дуулдаг.	Дууны уран бүтээл дэх бадаг, дахилт, тухайлбар, өгүүлбэрийг тодорхойлж, гоцлол, цөөхүүл хэлбэрээр дуулдаг.	Дууны уран бүтээл дэх бадаг, дахилт, тухайлбар, өгүүлбэрийг тодорхойлж, гоцлол, цөөхүүл хэлбэрээр дуулдаг.
C1-D2 цараанд дуу, аялгуун дахь давталт ялгарамжийг (тухайлбар, өгүүлбэр) тодорхойлж, удирдаачийн дохиогоор ноотоор хөгжимддөг.	C1-D2 цараанд дуу, аялгууг даган хөгжимддөг.	C1-D2 цараанд дуу, аялгуун дахь давталт ялгарамжийг (тухайлбар, өгүүлбэр) тодорхойлж хөгжимддөг.	C1-D2 цараанд дуу, аялгуун дахь давталт ялгарамжийг (тухайлбар, өгүүлбэр) тодорхойлж, удирдаачийн дохиогоор хөгжимддөг.	C1-D2 цараанд дуу, аялгуун дахь давталт ялгарамжийг (тухайлбар, өгүүлбэр) тодорхойлж, удирдаачийн дохиогоор ноотоор хөгжимддөг.
Хөгжмийн зохиолын аялгууны бүтцийг мэдэрснээ хөдөлгөөний шилжилт, өөрчлөлтөөр илэрхийлдэг.	Хөгжмийн зохиолын аялгууг мэдэрч хөдөлгөөнөө зохицуулдаг.	Хөгжмийн зохиолын аялгууны бүтэц өөрчлөгдөхийг мэдэрч хөдөлгөөнөө зохицуулдаг.	Хөгжмийн зохиолын аялгууны бүтцийг мэдэрснээ хөдөлгөөний шилжилт, өөрчлөлтөөр илэрхийлдэг.	Хөгжмийн зохиолын аялгууны бүтцийг мэдэрч хөдөлгөөн нэмж зохиомжилдог
Өгсөн хэмнэлийг хувилбарлан хөгжүүлж зохиомжилдог. /A1, A2, A3/	Өгсөн хэмнэлийг хувилбарлан хөгжүүлдэг. /A1, A2/	Өгсөн хэмнэлийг хувилбарлан хөгжүүлж, дөрөвт ноотоор энгийн хэмнэл зохиомжилдог. /A1, A2/	Өгсөн хэмнэлийг хувилбарлан хөгжүүлж, дөрөвт, наймт ноотуудаар энгийн хэмнэл зохиомжилдог. /A1, A2, A3/	Өгсөн хэмнэлийг хувилбарлан хөгжүүлж, хагас, бүтэн ноотуудаар энгийн дасгал зохиомжилдог. /A1, A2, A3/

3.4. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 4. ХӨГЖМИЙН ЦАРАА, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
3.4а. Хөгжмийн уран бүтээлийн аялгууны шинж төрх, хурд хүчний өөрчлөлтөөр зохиолын өгүүлэмжийг тайлбарлах	Сурагч хөгжмийн уран бүтээлийн өгүүлэмжийг тайлбарладаг болно.
3.4б. Дууны шүлгийн утга санаа, аялгууны шинж төрхийг тайлбарлах, удирдаачийн дохиогоор дуулах	Сурагч удирдаачийн дохиогоор дуулдаг болно.
3.4г. Хөгжимт дасгалыг янз бүрийн хэрэгсэлтэй гүйцэтгэх	Сурагч хөгжимт дасгалыг гүйцэтгэдэг болно.
3.4д. Өгөгдсөн хэмд хэмнэлийн янз бүрийн багцлал зохиох	Сурагч өгөгдсөн хэмд хэмнэлийн багцлал зохиодог болно.

3.4.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч хөгжмийн уран бүтээлийн өгүүлэмжийг тайлбарладаг болно.	Хөгжмийн уран бүтээлийн аялгууны шинж төрх, хурд хүчний өөрчлөлтөөр зохиолын өгүүлэмжийг тайлбарладаг.
2	Сурагч удирдаачийн дохиогоор дуулдаг болно.	Удирдаачийн дохиогоор дуулахдаа дууны шүлгийн утга санаа, аялгууны шинж төрхийг илэрхийлдэг.
3	Сурагч хөгжимт дасгалыг гүйцэтгэдэг болно.	Хөгжимт дасгалыг янз бүрийн хэрэгсэл (алчуур, тууз, бөмбөг...)-тэй гүйцэтгэдэг.
4	Сурагч өгөгдсөн хэмд хэмнэлийн багцлал зохиодог болно.	Өгөгдсөн хэм (2/4, 3/4, 4/4)-д хэмнэлийн янз бүрийн багцлал зохиодог.

3.4.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Хөгжмийн уран бүтээлийн аялгууны шинж төрх, хурд хүчний өөрчлөлтөөр зохиолын өгүүлэмжийг тайлбарладаг.	Хөгжмийн уран бүтээлийг сонсоод аялгууны шинж төрхийг тодорхойлдог.	Хөгжмийн уран бүтээлийг сонсоод хурд хүч, утга агуулгыг тайлбарладаг.	Хөгжмийн уран бүтээлийн аялгууны шинж төрх, хурд хүчний өөрчлөлтөөр зохиолын өгүүлэмжийг тайлбарладаг.	Хөгжмийн уран бүтээлийн аялгууны шинж төрх, хурд хүчний өөрчлөлтөөр зохиолын өгүүлэмжийг уран сэтгэмжтэй тайлбарладаг.
Удирдаачийн дохиогоор дуулахдаа дууны шүлгийн утга санаа, аялгууны шинж төрхийг илэрхийлдэг.	Дууг удирдаачийн дохиогоор дуулдаг.	Дууг удирдаачийн дохиогоор дуулахдаа дууны аялгууны шинж төрхийг илэрхийлдэг.	Удирдаачийн дохиогоор дуулахдаа дууны шүлгийн утга санаа, аялгууны шинж төрхийг илэрхийлдэг.	Удирдаачийн дохиогоор дуулахдаа дууны шүлгийн утга санаа, аялгууны шинж төрхийг хурд, хүчний өөрчлөлтөөр илэрхийлж дуулдаг

ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР

Хөгжимт дасгалыг янз бүрийн хэрэгсэл (алчуур, тууз, бөмбөг...)-тэй гүйцэтгэдэг.	Хөгжимт дасгалыг хэрэгсэлгүй гүйцэтгэдэг.	Хөгжимт дасгалыг янз бүрийн хэрэгсэл (алчуур, тууз, бөмбөг...)-тэй гүйцэтгэдэг.	Хөгжимт дасгалыг аялгууны хэмнэлд тохируулан янз бүрийн хэрэгсэл (алчуур, тууз, бөмбөг...)-тэй гүйцэтгэдэг.	Хөгжимт дасгалыг янз бүрийн хэрэгсэл (алчуур, тууз, бөмбөг...)-тэй аялгууны хэмнэл, шинж төрхийг мэдэрч гүйцэтгэдэг.
Өгөгдсөн хэм (2/4, 3/4, 4/4)-д хэмнэлийн янз бүрийн багцлал зохиодог.	2/4 хэмд хэмнэлийн багцлал зохиодог.	Өгөгдсөн хэм (2/4, 3/4,)-д дөрөвт, наймт, хагас ноот оролцуулан хэмнэлийн багцлал зохиодог.	Өгөгдсөн хэм (2/4, 3/4, 4/4)-д хэмнэлийн янз бүрийн багцлал зохиодог.	Өгөгдсөн хэм (2/4, 3/4, 4/4)-д цэгтэй болон догол хэмнэл оролцуулан янз бүрийн хэмнэлийн багцлал зохиодог.

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ. IV АНГИ

4. IV АНГИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ ТУС БҮРИЙН СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮНГИЙН ШАЛГУУР, ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТҮВШИН

4.1. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 1. СЭТГЭЛ ХӨДЛӨЛ БА ХӨГЖИМ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
4.1а. Хөгжмийн зохиолын лад хөгийг /мажор, минор/ ялган сонсох, агуулга дүрийг тайлбарлах	Сурагч хөгжмөөс эгшиглэгээний өнгө аясыг мэдэрч чаддаг болно.
4.1б. Мажор, минорын ладад хялбар аялгууг ноотоор дуулах	Сурагч хялбар дуу дасгалыг дуулж чаддаг болно.
4.1в. Мажор, минорын ладад хялбар аялгууг бишгүүрээр /пианика/ хөгжимдөх	Сурагч хялбар дуу, аялгууг хөгжимдөж чаддаг болно.
4.1г. Хөгжмийн зохиолын эгшиглэгээний өнгө аясыг мэдэрч, сэтгэл хөдлөлөө илэрхийлж бүжиглэх	Сурагч хөгжмийн зохиолын өнгө аясыг мэдэрч хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг болно.
4.1д. Сэтгэлийн хөдөлгөөний гадаад илрэл (баярлах, гуниглах, бодлогошрох)-д тохирох хөгжмийн сонголт хийж, хөгжимт хөдөлгөөн зохиомжлох	Сурагч сэтгэлийн хөдөлгөөний гадаад илрэлд тохирох хөгжимт хөдөлгөөн зохиомжилж чаддаг болно.

4.1.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч хөгжмөөс эгшиглэгээний өнгө аясыг мэдэрч чаддаг болно.	Хөгжмийн зохиолыг сонсоод эгшиглэгээний өнгө аясыг ялган тодорхойлдог.
		Хөгжмийн зохиолын агуулга, дүрийг тайлбарладаг
2	Сурагч хялбар дуу дасгалыг сэтгэл хөдлөлөө илэрхийлэн дуулж чаддаг болно.	Хялбар, дуу дасгалыг сэтгэл хөдлөлөө илэрхийлэн ноотоор дуулдаг.
3	Сурагч хялбар дуу, аялгууг хөгжимдөж чаддаг болно.	Хялбар дуу, аялгууг бишгүүрээр /пианика/ сэтгэл хөдлөлөө илэрхийлэн ноотоор хөгжимддөг.
4	Сурагч хөгжмийн зохиолын өнгө аясыг мэдэрч хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг болно.	Сурагч хөгжмийн зохиолын эгшиглэгээний өнгө аясыг мэдэрч, сэтгэл хөдлөлөө илэрхийлэн бүжиглэдэг.
5	Сурагч сэтгэлийн хөдөлгөөний гадаад илрэлд тохирох хөгжимт хөдөлгөөн зохиомжилж чаддаг болно.	Баярлах, гуниглах, бодлогошрох зэрэг сэтгэлийн хөдөлгөөнд тохируулж хөгжимт хөдөлгөөн зохиомжилдог.

4.2.1. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Хөгжмийн зохиолыг сонсож эгшиглэгээг ялган тодорхойлдог.	Хөгжмийн бүтээлийг сонсоод өнгө аясыг ялгаж чаддаг.	Аялгууны шинж төрхийг тодорхойлдог.	Хөгжмийн зохиолыг сонсоод мажор, минорын хөгийг ялгаж чаддаг.	Хөгжмийн зохиолын дүрийг мажор, минорын ладтай холбон тайлбарладаг.
Хөгжмийн зохиолын агуулга, дүрийг тайлбарладаг.	Хөгжмийн бүтээлийг сонсоод сэтгэгдлээ илэрхийлдэг.	Аялгууны хурд хүчний өөрчлөлтийг сонсож мэдэрдэг, тайлбарладаг.	Аялгууны шинж төрхийг, агуулга, дүртэй холбон тайлбарладаг.	Хөгжмийн зохиолыг сонсоод агуулга дүрийг тайлбарладаг.
Мажор, минорын ладад хялбар дуу дасгалыг ноотоор дуулдаг.	Ноот бичлэгийн айзам хэмжээг ялган таньдаг.	Аялгууны чиглэл хөдөлгөөнийг зурагладаг.	Ноот бичлэг дэх тэмдэг тэмдэглэгээний үүргийг тайлбарладаг.	Хялбар дуу, дасгалыг ноотоор дуулдаг.
Хялбар, дуу дасгалыг сэтгэл хөдлөлөө илэрхийлэн ноотоор дуулдаг.	Ноот бичлэг дэх тэмдэг тэмдэглэгээний үүргийг тайлбарладаг.	Хялбар дуу, дасгалын хурд хүчийг сэтгэл хөдлөлтэй холбон тайлбарладаг.	Аялгууны шинж төрхийг тодорхойлдог.	Хялбар дуу, дасгалыг дуулахдаа сэтгэл хөдлөлөө илэрхийлдэг.
Хялбар дуу, аялгууг бишгүүрээр /пианика/ сэтгэл хөдлөлөө илэрхийлэн ноотоор хөгжимддөг.	Хялбар дуу, дасгалын айзам хэмжээг тодорхойлдог.	Хялбар дуу дасгалын өнгө аясыг мэдэрч хөгжимддөг.	Хялбар дуу дасгалын хурд, хүчний өөрчлөлтийг илэрхийлж хөгжимддөг.	Хялбар дуу, дасгалыг ноотоор, уран илэрхийлэлтэй хөгжимддөг.
Сурагч хөгжмийн зохиолын эгшиглэгээний өнгө аясыг мэдэрч, сэтгэл хөдлөлөө илэрхийлэн бүжиглэдэг.	Хөгжмийн зохиолын өнгө аясыг сонсож тодорхойлдог.	Хөгжмийн зохиолын өнгө аясыг мэдэрч сэтгэгдэл мэдрэмжээ хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг.	Хөгжмийн зохиолын өнгө аясыг мэдэрч, сэтгэлийн хөдөлгөөнийг илэрхийлэн бүжиглэдэг.	Хөгжмийн зохиолын эгшиглэгээний өнгө аясыг мэдэрч, сэтгэл хөдлөлөө илэрхийлэн бүжиглэдэг.
Баярлах, гуниглах, бодлогшрох зэрэг сэтгэлийн хөдөлгөөнд тохируулж хөгжимт хөдөлгөөн зохиомжилдог.	Хөгжмийн зохиолын өнгө аясыг мэдэрч сэтгэлийн хөдөлгөөний гадаад илрэлээр илэрхийлдэг.	Сэтгэлийн хөдөлгөөний гадаад илрэлд тохирох хөдөлгөөний сонголт хийдэг.	Хөгжмийн зохиолын өнгө аясыг мэдэрч, сэтгэлийн хөдөлгөөний гадаад илрэлд тохирох хөдөлгөөний сонголт хийдэг.	Сэтгэлийн хөдөлгөөний гадаад илрэлд тохирох хөгжмийн бүтээлийн сонголт хийдэг.

4.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 2. УРАН ИЛЭРХИЙЛЛИЙН АРГУУД, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
4.2а. Хөгжмийн зохиолоос уран илэрхийллийн хэрэглүүрийг сонсож таних, тодорхойлох	Сурагч хөгжмийн бүтээлийн агуулга, дүрийг сонсож таньдаг болно.
4.2б. Сонгогдсон бүтээлийг уран илэрхийлэлтэй дуулах	Сурагч уран илэрхийлэлтэй дуулдаг болно.
4.2в. Хялбар дуу аялгууг уран илэрхийлэлтэй хөгжимдөх	Сурагч хялбар дуу, аялгууг уран илэрхийлэлтэй хөгжимддөж чаддаг болно.
4.2г. Хөгжмийн зохиолын уран илэрхийллийн хэрэглүүрийг мэдэрч хөдөлгөөнөөр илэрхийлэх	Сурагч хөгжмийн уран илэрхийллийг мэдэрч хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг болно.
	Сурагч хөгжмөөс төрсөн мэдрэмжээ бүтээлчээр илэрхийлдэг.

4.2.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Хөгжмийн бүтээлийн агуулга, дүрийг сонсож таньдаг болно.	Хөгжмийн бүтээлийг сонсоод стакатто, легато, нонлегато...тодорхойлдог.
2	Сурагч уран илэрхийлэлтэй дуулдаг болно.	Сурагч хялбар дуу, аялгууг ноотоор уран илэрхийлэлтэй дуулдаг.
3	Сурагч хялбар дуу, аялгууг уран илэрхийлэлтэй хөгжимддөж чаддаг болно.	Сурагч хялбар дуу, аялгууг ноотоор уран илэрхийлэлтэй хөгжимддөг.
4	Сурагч хөгжмийн уран илэрхийллийг мэдэрч хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг болно.	Сурагч хөгжмийн бүтээлээс стакатто, легато, нонлегато.. мэдэрч тэдгээрт тохирох хөдөлгөөн гүйцэтгэдэг.
5	Хөгжмөөс төрсөн мэдрэмжээ бүтээлчээр илэрхийлдэг.	Хөгжмийн бүтээлээс уран илэрхийллийн хэрэглүүрийг мэдэрч янз бүрийн хэлбэрээр илэрхийлдэг /шүлэг, зураг, үлгэр .../

4.2.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Хөгжмийн бүтээлийг сонсоод стакатто, легато, нонлегато... тодорхойлдог.	Хөгжмийн бүтээлийг сонсоод хурд, хүчийг ялгаж таньдаг.	Хөгжмийн бүтээлийн дүрийг тодорхойлдог.	Хөгжмийн бүтээлээс уран илэрхийллийг ялган сонсдог.	Уран илэрхийллийн онцлогийг тайлбарладаг.
Сурагч хялбар дуу, аялгууг ноотоор уран илэрхийлэлтэй дуулдаг.	Хялбар дуу, аялгууны өнгө аяс, шинж төрхийг илэрхийлж дуулдаг.	Дууны уран бүтээлийг гүйцэтгэл сайтай дуулдаг.	Хүүхдийн болон ардын дуу, аялгууг уран илэрхийлэлтэй дуулдаг.	Хүүхдийн болон ардын дуу, аялгууг ноот бичлэгийн дагуу уран илэрхийлэлтэй дуулдаг.
Сурагч хялбар дуу, аялгууг ноотоор уран илэрхийлэлтэй хөгжимддөг.	Ноот бичлэг дэх тэмдэг тэмдэглэгээг ялган таньдаг.	Хялбар дуу, аялгууны ноот бичлэгийг уншиж чаддаг.	Хялбар дуу, аялгууг ноот бичлэгийн дагуу хөгжимддөг.	Хялбар дуу, аялгууг уран илэрхийлэлтэй хөгжимддөг.

Сурагч хөгжмийн бүтээлээс стакатто, легато, нонлегато... мэдэрч тэдгээрт тохирох хөдөлгөөн гүйцэтгэдэг.	Хөгжмийн бүтээлийн өнгө аяс, илэрхийлэмжийг тодорхойлдог.	Хөгжмийн бүтээлийг сонсоод стакатто, легато, нонлегато мэдэрч тайлбарладаг.	Хөгжмийн бүтээлээс стакатто, легато мэдэрч, тохирох хөдөлгөөн гүйцэтгэдэг.	Сонгогдсон хөгжмийн уран бүтээлд дүрслэл үүсгэж хөгжимт хөдөлгөөн зохиодог.
Хөгжмийн бүтээлээс уран илэрхийллийн хэрэглүүрийг мэдэрч янз бүрийн хэлбэрээр илэрхийлдэг /шүлэг, зураг, үлгэр/.	Хөгжмийн бүтээлийг сонсоод аялгууны шинж төрхийг тодорхойлдог.	Хөгжмийн бүтээл дэх уран илэрхийллийн аргыг сонсож тодорхойлдог.	Хөгжмийн бүтээлээс дүрслэл үүсгэн зургаар илэрхийлдэг.	Хөгжмийн бүтээлээс дүрслэл үүсгэн шүлэг, үлгэр зохиодог.

4.3. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 3. ХӨГЖМИЙН ЭНГИЙН ХЭЛБЭРҮҮД, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
4.3а. Хөгжмийн зохиолын энгийн хэлбэрийг ялган таних /AB, ABA/	Сурагч хөгжмийн бүтээлээс өөрчлөлтийг мэдэрч, энгийн хэлбэрийг таньдаг болно.
4.3б. Хүүхдийн болон ардын дууг харилцаа болон хөөцөл хэлбэрээр дуулах	Сурагч хүүхдийн болон ардын дуу, аялгууны өөрчлөлтийг мэдэрч дуулж чаддаг.
4.3в. Хялбар дуу аялгууг харилцаа болон хөөцөл хэлбэрээр хөгжимдөх	Сурагч хүүхдийн болон хялбар дуу, аялгууг хөгжимдөж чаддаг
4.3г. Тодорхой сэдэв, дүрийг илэрхийлэх хөгжмийн зохиолын сонголт хийж, хөгжимт хөдөлгөөн зохиомжлох	Сурагч аялгууны өөрчлөлтийг мэдэрч хөдөлгөөнөөр илэрхийлж чаддаг болно.
4.3д. Хөгжмийн хэлний хэрэглүүрүүдийг ашиглан сэтгэл хөдлөлийг илэрхийлэх, тодорхой дүрслэл үүсгэх	Сурагч өөрийн сонсох дуртай хөгжмийн зохиолын сонголт хийж чаддаг болно.

4.3.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Хөгжмийн бүтээлээс өөрчлөлтийг мэдэрч, энгийн хэлбэрийг таньдаг болно.	Хөгжмийн зохиолыг сонсоод AB, ABA хэлбэрийг ялган таньдаг.
2	Хүүхдийн болон ардын дуу, аялгууны өөрчлөлтийг мэдэрч дуулж чаддаг.	Хүүхдийн болон ардын дуу, аялгууг харилцаа болон хөөцөл хэлбэрт дуулдаг. Хүүхдийн болон ардын дууг ноотоор дуулдаг.
3	Хүүхдийн болон хялбар дуу, аялгууг хөгжимдөж чаддаг.	Хүүхдийн болон хялбар дуу, аялгууг харилцаа болон хөөцөл хэлбэрээр хөгжимддөг. Хүүхдийн болон хялбар дуу, аялгууны ноот бичлэгт ажиглалт хийж, ноотоор хөгжимддөг.
4	Аялгууны өөрчлөлтийг мэдэрч хөдөлгөөнөөр илэрхийлж чаддаг болно.	Аялгууны өөрчлөлтийг мэдэрч тодорхой дүрслэл үүсгэн хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг.
5	Өөрийн сонсох дуртай хөгжмийн зохиолын сонголт хийж чаддаг болно.	Хөгжмийн хэлний хэрэглүүрүүдийг ашиглан тодорхой дүрслэл үүсгэн зохиомжилдог.

4.3.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Хөгжмийн зохиолыг соноод АВ, АВА хэлбэрийг ялган таньдаг.	Хөгжмийн зохиолын агуулга дүрийг тодорхойлдог.	Хөгжмийн зохиолыг сонсоод хэлбэрийг тодорхойлдог.	Хөгжмийн зохиолын энгийн хэлбэрийг тайлбарладаг.	Хөгжмийн хэлбэр болон агуулгыг холбон тайлбарладаг.
Хүүхдийн болон ардын дуу, аялгууг харилцаа болон хөөцөл хэлбэрээр дуулдаг.	Дууны утга санааг тайлбарладаг.	Харилцаа болон хөөцөл хэлбэрийн онцлогийг тайлбарладаг.	Дууны ноот бичлэгт ажиглалт хийж, хоёр хоолойгоор дуулдаг.	Хүүхдийн болон ардын дууг харилцаа болон хөөцөл хэлбэрээр дуулдаг.
Хүүхдийн болон ардын дууг ноотоор дуулдаг.	Ноот бичлэгийн айзам хэмжээг ялган таньж хөгжимддөг.	Ноот бичлэг дэх тэмдэг тэмдэглэгээний үүргийг тайлбарладаг.	Ноот бичлэгээс хүндрэлтэй хэсгийг олж тогтоодог.	Хүүхдийн болон ардын дууг харилцаа болон ноотоор дуулдаг .
Хүүхдийн болон хялбар дуу, аялгууг харилцаа болон хөөцөл хэлбэрээр хөгжимддөг.	Хүүхдийн болон хялбар дуу, аялгууны хурд хүчний өөрчлөлтийг мэдэрч хөгжимддөг.	Хүүхдийн болон хялбар дуу, аялгууны шинж төрхийг тодорхойлж харьцуулдаг.	Харилцаа болон хөөцөл хэлбэрийн онцлогийн ялгааг илэрхийлж хөгжимддөг.	Утга санааг илэрхийлэн харилцаа болон хөөцөл хэлбэрт хөгжимддөг.
Хүүхдийн болон хялбар дуу, аялгууны ноот бичлэгт ажиглалт хийж, ноотоор хөгжимддөг.	Ноот бичлэгийн айзам хэмжээг ялган таньж хөгжимддөг.	Ноот бичлэг дэх тэмдэг тэмдэглэгээний дагуу хөгжимддөг.	Хүүхдийн болон хялбар дуу, аялгууны ноот бичлэгээс хүндрэлтэй хэсгийг хөгжимдөж чаддаг.	Хүүхдийн болон хялбар дуу, аялгууг харилцаа болон хөөцөл хэлбэрт ноотоор хөгжимддөг.
Аялгууны өөрчлөлтийг мэдэрч тодорхой дүрслэл үүсгэн хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг.	Хөгжмийн бүтээлийн өнгө аясыг тодорхойлдог.	Хөгжмийн бүтээлийн илэрхийлэмжийг тайлбарладаг.	Аялгууны өөрчлөлтийг мэдэрч тохирох хөдөлгөөнийг гүйцэтгэдэг.	Аялгууны өөрчлөлтийг бүжгийн хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг.
Хөгжмийн хэлний хэрэглүүрүүдийг ашиглан тодорхой дүрслэл үүсгэн зохиомжилдог.	Хөгжмийн бүтээлийг сонсоод хурдны өөрчлөлтийг зурагладаг.	Хөгжмийн бүтээлээс төрсөн сэтгэгдлээ илэрхийлэн дүрслэл үүсгэж үзүүлдэг.	Хөгжмийн уран бүтээлийн утга агуулга, дүрийг хөгжмийн хэрэглүүр ашиглан илэрхийлдэг.	Сонсох дуртай хөгжмийн уран бүтээлийн утга агуулгыг хэлний хэрэглүүр ашиглан дүрслэн жүжигчилж илэрхийлдэг.

4.4. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 4. ХӨГЖМИЙН ЗОХИОЛЫН ДҮР ДҮРСЛЭЛ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
4.4.а Хөгжмийн зохиолын энгийн хэлбэрийг агуулгатай холбон тайлбарлах	Сурагч хөгжмийн бүтээлээс өөрчлөлтийг мэдэрч агуулга дүртэй холбон ойлгодог болно. (AB, ABA)
4.4.б Ноот бичлэгт ажиглалт хийж, дууны утга агуулгыг илэрхийлэн хоёр хоолойгоор дуулах	Сурагч хоёр хоолойд дуулж хөгжимдөх явцдаа бусад хоолойг сонсож нийцтэй дуулж хөгжимдөж чаддаг болно.
4.4.в Хялбар дуу, аялгууны айзам хэмжээ, чиглэл хөдөлгөөнийг тодорхойлж, хоёр хоолойгоор хөгжимдөх	
4.4.г Хөгжмийн уран бүтээлийн агуулга, дүр дүрслэлийг график дүрслэл, зурах, бичих, жүжигчилэх зэргээр илэрхийлэх	Сурагч хөгжмийн уран бүтээлийн утга агуулга, дүр дүрслэлийг илэрхийлж чаддаг болно.

4.4.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Хөгжмийн бүтээлээс өөрчлөлтийг мэдэрч агуулга дүртэй холбон ойлгодог болно. (AB, ABA)	Хөгжмийн бүтээлийг сонсоод хэлбэрийг агуулгатай холбон тайлбарладаг.
		Хялбар дуу, аялгууны чиглэл хөдөлгөөн, айзам, хэмнэлийг агуулга дүртэй холбон харьцуулдаг.
2	Сурагч 2 хоолойд дуулж хөгжимдөх явцдаа бусад хоолойг сонсож нийцтэй дуулж хөгжимдөж чаддаг болно.	Дууны утга агуулгыг илэрхийлэн хоёр хоолойгоор дуулдаг.
		Аялгууны айзам хэмжээ, чиглэл хөдөлгөөнийг тодорхойлж, хоёр хоолойгоор хөгжимддөг.
3	Хөгжмийн уран бүтээлийн утга агуулга, дүр дүрслэлийг илэрхийлж чаддаг болно.	Хөгжмийн уран бүтээлийн утга агуулгыг өөрийн мэдрэмжээр зурж, бичиж илэрхийлдэг.
		Хөгжмийн уран бүтээлийн дүр дүрслэлийг график зураглал, жүжигчилэх зэргээр илэрхийлдэг.

4.4.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Хөгжмийн бүтээлийг сонсоод хэлбэрийг агуулгатай холбон тайлбарладаг.	Хөгжмийн зохиолын агуулга дүрийг тодорхойлдог.	Хөгжмийн зохиолыг сонсоод хэлбэрийг тодорхойлдог.	Хөгжмийн зохиолын энгийн хэлбэрийг тайлбарладаг.	Хөгжмийн хэлбэр болон агуулгыг холбон тайлбарладаг.
Хялбар дуу, аялгууны чиглэл хөдөлгөөн, айзам, хэмнэлийг агуулга дүртэй холбон харьцуулдаг.	Дууны ноот бичлэгээс айзам хэмжээг олж тогтоодог.	Аялгууны чиглэл хөдөлгөөнийг тодорхойлж дуулдаг.	Хялбар дуу, аялгууны ноот бичлэгт ажиглалт хийж аялгууны чиглэл хөдөлгөөн, айзам хэмнэлийг харьцуулдаг.	Дууны ноот бичлэгт ажиглалт хийж агуулга дүртэй холбон тайлбарладаг.
Дууны утга агуулгыг илэрхийлэн хоёр хоолойгоор дуулдаг.	Хоолой тус бүрийн аялгууны чиглэл хөдөлгөөнийг тодорхойлж дуулдаг.	Хоёр хоолой дуулалтын үүргийг тайлбарладаг.	Дууны утга агуулгыг илэрхийлж уран яруу дуулдаг.	Хоёр хоолойгоор дуулахдаа бусдыгаа сонсож нийцтэй дуулдаг.

Аялгууны айзам хэмжээ, чиглэл хөдөлгөөнийг тодорхойлж, хоёр хоолойгоор хөгжимддөг.	Хялбар дуу, дасгалын айзам хэмжээг тодорхойлдог.	Аялгууны чиглэл хөдөлгөөнийг тодорхойлж түүний дагуу хөгжимддөг.	Хоёр хоолойгоор хөгжимдөх онцлогийг тайлбарладаг.	Хялбар дуу, дасгалыг хоёр хоолойд ноотоор хөгжимддөг.
Хөгжмийн уран бүтээлийн утга агуулгыг өөрийн мэдрэмжээр зурж, бичиж илэрхийлдэг.	Хөгжмийн бүтээлийг сонсоод хурдны өөрчлөлтийг зурагладаг.	Хөгжмийн бүтээлээс төрсөн сэтгэгдлээ илэрхийлэн бичдэг.	Хөгжмийн бүтээлээс төрсөн мэдрэмж сэтгэгдлээ зурж илэрхийлдэг.	Хөгжмийн бүтээлээс төрсөн мэдрэмж сэтгэгдлээрээ янз бүрийн хэлбэрээр уран бүтээл туурвидаг.
Хөгжмийн уран бүтээлийн дүрс дүрслэлийг график дүрслэл, жүжигчилэх зэргээр илэрхийлдэг.	Хөгжмийн бүтээлийг сонсоод аялгууны шинж төрхийг тодорхойлдог.	Хөгжмийн бүтээлийн аялгууны шинж төрхөөс дүрийг бүтээдэг.	Хөгжмийн уран бүтээлийн утга агуулга, дүрийг график дүрслэлээр илэрхийлдэг.	Хөгжмийн уран бүтээлийн утга агуулгыг дүрсэлж жүжигчилж илэрхийлдэг.

ТАВДУГААР БҮЛЭГ. V АНГИ

5. V АНГИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ ТУС БҮРИЙН СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮНГИЙН ШАЛГУУР, ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТҮВШИН

5.1. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 1. АЯЛГУУ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
5.1.а. Хөгжмийн зохиолын энгийн хэлбэрийг (АВ, АВА, АВС, А1, А2, А3) тодорхойлох, ялган таних	Хөгжмийн зохиолын энгийн хэлбэрүүдийг таньдаг болно.
5.1.б. Диатоник, пентатоник мажор, минорын ладад дуулж ялгааг тайлбарлах	Эгшиглэгээний ялгааг сонсож таньдаг, дуулж илэрхийлдэг болно.
5.1.в. Утга санаа илэрхийлж уран яруу /нюанстай/ гоцлол болон найрал хэлбэрээр хоёр хоолойгоор хөгжимдөх	Гоцлол болон найрал хэлбэрээр дуулж, хөгжимдөж чаддаг болно.
5.1.г. Тодорхой сэдвийн (галт тэрэг, уралдаан, бүүвэй гэх мэт) дагуу хэмнэлийн зохиомж гүйцэтгэх	Хөгжмийн энгийн зэмсэг ашиглан хэмнэлийн зохиомж гүйцэтгэдэг.

5.1.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Хөгжмийн зохиолын энгийн хэлбэрүүдийг таньдаг болно.	Хөгжмийн зохиолыг сонсоод энгийн хэлбэрийг ялган таньдаг.
2	Эгшиглэгээний ялгааг сонсож таньдаг, дуулж илэрхийлдэг болно.	Диатоник, пентатоник ладад дуулдаг. Мажор минорын ладад дуулахдаа эгшиглэгээний онцлогийг мэдэрч тайлбарладаг.
3	Гоцлол болон найрал хэлбэрээр дуулж, хөгжимдөж чаддаг болно.	Утга санаа илэрхийлж гоцлол болон найрал хэлбэрээр хөгжимддөг. Хялбар дуу дасгалыг хоёр хоолойд хөгжимддөг.
4	Хөгжмийн энгийн зэмсэг ашиглан хэмнэлийн зохиомж хийж хөгжимддөг.	Тодорхой сэдвээр хэмнэлийн зохиомж хийж хөгжимддөг.

5.1.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Хөгжмийн зохиолыг сонсоод энгийн хэлбэрийг ялган таньдаг болно.	Хөгжмийн зохиолын агуулга дүрийг тодорхойлдог.	Хөгжмийн бүтээлийн давталт ялгарамжийг сонсож таньдаг.	Хөгжмийн бүтээлийн давталт ялгарамжийг зурагладаг.	Хөгжмийн бүтээлээс энгийн хэлбэрийг ялган тодорхойлдог.
Диатоник, пентатоник ладад дуулдаг.	Хөгжмийн зохиолыг сонсоод мажор минорын хөгийг тодорхойлдог.	Диатоник ладад бичигдсэн хялбар дуу, дасгалыг ноотоор дуулдаг.	Пентатоник ладад бичигдсэн дууг дуулдаг.	Диатоник пентатоник ладад бичигдсэн дуунуудыг дуулахдаа ялгааг тайлбарладаг.

Мажор минорын ладад дуулахдаа эгшиглэгээний онцлогийг мэдэрч тайлбарладаг.	Хялбар дуу дасгалын шинж төрхийг мэдэрч дуулдаг.	Хялбар дуу дасгалын эгшиглэгээний онцлогийг тайлбарладаг.	Мажор минорын ладын эгшиглэгээний ялгааг тайлбарладаг.	Мажор минорын ладад дуулахдаа утга санааг илэрхийлж дуулдаг.
Утга санаа илэрхийлж гоцлол болон найрал хэлбэрээр хөгжимддөг.	Ноот бичлэг дэх тэмдэглэгээний үүргийг тайлбарладаг.	Хурд, хүчний өөрчлөлтийг илэрхийлэн хөгжимддөг.	Аялгууны шинж төрхийг тодорхойлдог.	Утга санааг уран илэрхийлэн хөгжимддөг.
Хялбар дуу дасгалыг хоёр хоолойд хөгжимддөг.	Ноот бичлэг дэх тэмдэг тэмдэглэгээний үүргийг тайлбарладаг.	Аялгууг ноотоор хөгжимддөг.	Хоолой тус бүрийн үүргийг тайлбарладаг.	Хялбар дуу дасгалыг хоёр хоолойгоор хөгжимддөг.
Тодорхой сэдвээр хэмнэлийн зохиомж хийж хөгжимддөг.	Зөгий, нохой, морийг дүрслэхэд тохиромжтой хөгжмийн зэмсгийн сонголт хийж чаддаг.	Аялгуунд тохирсон дуугаралт бүхий энгийн зэмсгийн сонголт хийж хөгжимддөг.	Өгөгдсөн аялгууны хэмд тохируулан энгийн хөгжмийн зэмсгээр хөгжимддөг.	Өгөгдсөн аялгуунд тохирсон янз бүрийн хэмнэлийн хамсрааг зохион хөгжимддөг.

5.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 2. ХӨГ ЭГШИГЛЭГЭЭ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
5.2.а. Хөгжмийн зохиолын эгшиглэгээний онцлогийг /пентатоник, диатоник/ сонсож тодорхойлох	Хөгжмийн бүтээлийн эгшиглэгээний онцлогийг тодорхойлдог.
5.2.б. Эгшиг зохиролоор /консонанс, диссонанс/ дуулж онцлогийг тайлбарлах	Эгшиглэгээний онцлогийг мэдэрч дуулж, хөгжимддөг болно.
5.2.в. Бүжгийн энгийн элемент бүхий дасгалыг гүйцэтгэх	Аялгууны шинж төрхийг мэдэрч хөдөлгөөнөө зохицуулдаг болно.
5.2.г. Хөгжмийн энгийн зэмсгүүдийг ашиглан цохивор хөгжмийн найруулгыг жишээгээр харуулах	Хөгжмийн энгийн зэмсэг бүтээж, хэмнэлийн хамсраа хийж хөгжимддөг болно.

5.2.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Хөгжмийн бүтээлийн эгшиглэгээний онцлогийг тодорхойлдог.	Пентатоник, диатоник хөгт бичигдсэн хөгжмийн бүтээлүүдийн эгшиглэгээний онцлогийг тодорхойлдог.
2	Эгшиглэгээний онцлогийг мэдэрч дуулж хөгжимддөг болно.	Дууныхаа эгшиглэгээний онцлогийг тайлбарладаг. Хөгжимдсэн дуу, дасгалынхаа эгшиглэгээний онцлогийг тодорхойлдог.
3	Аялгууны шинж төрхийг мэдэрч хөдөлгөөнөө зохицуулдаг болно.	Хөгжмийн өнгө аяад тохируулан хөдөлгөөнөө удирдахдаа бүжгийн энгийн элемент ашигладаг.
4	Хөгжмийн энгийн зэмсэг бүтээж, хэмнэлийн хамсраа хийж хөгжимддөг болно.	Хөгжмийн энгийн зэмсгүүдийг ашиглан хөгжмийн найруулга хийж хөгжимддөг.

5.2.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Пентатоник, диатоник хөгтэй хөгжмийн бүтээлүүдийн эгшиглэгээний онцлогийг тодорхойлдог.	Пентатоник хөгт бичигдсэн хөгжмийн зохиолын аялгууны шинж төрх хурд, хүчний өөрчлөлтийг сонсож тодорхойлдог.	Диатоник хөгт бичигдсэн хөгжмийн зохиолын аялгууны шинж төрх, өнгө аясыг сонсож тодорхойлдог.	Аялгууны шинж төрхийг эгшиглэгээний/онцлогтой холбон тайлбарладаг.	Хөгжмийн зохиолын эгшиглэгээний онцлог, эгшиг зохирлыг сонсож тайлбарладаг.
Дууныхаа эгшиглэгээний онцлогийг тайлбарладаг.	Дууны ноот бичлэг дэх тэмдэг тэмдэглэгээг тайлбарладаг.	Дууны аялгууны шинж төрхийг тодорхойлдог.	Ноот бичлэгийн дагуу эгшиглэгээний онцлогийг илэрхийлж дуулдаг.	Дууны уран бүтээлийг дуулахдаа эгшиглэгээний /консонанс, диссонанс/ онцлогийг тайлбарладаг.
Хөгжимдсэн дуу, дасгалынхаа эгшиглэгээний онцлогийг тодорхойлдог.	Хөгжмийн зохиолыг сонсоод хурд, хүчний өөрчлөлтийг таньж тодорхойлдог.	Хөгжимдсэн дуу дасгалынхаа аялгууны айзам хэмжээг тодорхойлдог.	Удирдаачийн дохиогоор хурд хүчний ялгарамжийг илэрхийлэн ноотоор хөгжимддөг.	Эгшиглэгээний онцлогийг илэрхийлэн гоцлол болон найрал хэлбэрээр ноотоор хөгжимддөг.
Хөгжмийн өнгө аясд тохируулан хөдөлгөөнөө удирдахдаа бүжгийн энгийн элемент ашигладаг.	Аялгууны хурд хүчний өөрчлөлтийг мэдэрч, энгийн хөдөлгөөнөөр гүйцэтгэдэг.	Аялгууны шинж төрхөд тохируулан энгийн хөдөлгөөнөөр гүйцэтгэдэг.	Хөгжимт аясд тохируулан бүжгийн энгийн элемент ашиглан хөдөлгөөн гүйцэтгэдэг.	Хялбар дасгалыг гүйцэтгэхдээ бүжгийн энгийн элементийг ашигладаг.
Хөгжмийн энгийн зэмсгүүдийг ашиглан хөгжмийн найруулга хийж хөгжимддөг.	Өгөгдсөн хэмийн дагуу хэмнэлийн багцлал зохиодог.	Энгийн зэмсгийн янз бүрийн дуугаралтыг ашиглан хэмнэлийн зохиомж хийдэг.	Хөгжмийн энгийн зэмсгийн янз бүрийн дуугаралтад тохируулан хөгжмийн найруулга хийж хөгжимддөг.	Өгөгдсөн хэм хэмнэлд тохирсон найруулга хийж хөгжимддөг.

5.3. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 3. ХЭЛБЭР, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
5.3.а. Эгшиг зохирлыг /консонанс, диссонанс/ сонсож таних	Эгшиг дуурьсалын онцлогийг сонсож таньдаг болно.
5.3.б. Ноот бичлэгийг харж канон, имитаци хэлбэрийг тайлбарлан дуулж, хөгжимдөх	Гоцлол болон найрал хэлбэрээр ноотоор дуулж, хөгжимддөг болно.
5.3.в. Хөгжмийн зохиолын агуулга дүрийг гоцлол, цөөхүүл хэлбэрээр хөдөлгөөнөөр илэрхийлэх	Хөгжмөөс төрсөн мэдрэмжээ хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг болно.
5.3.г. Өгөгдсөн аялгууг хөгжүүлэх, хувилбарлах	Өөрийн мэдрэмж, санаагаа дуу, хөгжим, хөдөлгөөнөөр илэрхийлэх арга барилтай болно.

5.3.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Эгшиг дуурьслын онцлогийг сонсож таньдаг болно.	Хөгжмийн зохиолыг сонсоод консонанс, диссонанс эгшиглэгээний онцлогийг тайлбарладаг.
2	Гоцлол болон найрал хэлбэрээр ноотоор дуулж, хөгжимддөг болно.	Канон, имитаци хэлбэрт гоцлол, цөөхүүлээр дуулдаг. Гоцлол, цөөхүүл янз бүрийн хэлбэрээр хөгжимддөг.
3	Хөгжмөөс төрсөн мэдрэмжээ хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг болно.	Хөгжмийн бүтээлийн утга санаа, дүрийг илэрхийлэн бүжиглэж чаддаг болно.
4	Өөрийн мэдрэмж, санаагаа дуу, хөгжим, хөдөлгөөнөөр илэрхийлэх арга барилтай болно.	Өгөгдлийг хөгжүүлэн зохиомжилдог.

5.3.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Хөгжмийн зохиолыг сонсоод консонанс, диссонанс эгшиглэгээний онцлогийг тайлбарладаг.	Хөгжмийн зохиолын хурд, хүчний өөрчлөлтийг сонсож таньж тодорхойлдог.	Консонанс, диссонанс эгшиглэгээний аялгууны шинж төрх, өнгө аясын ялгааг тайлбарладаг.	Аялгууны шинж төрхийг консонанс, диссонанс эгшиглэгээний онцлогтой холбон тайлбарладаг.	Хөгжмийн зохиолын эгшиглэгээний онцлог, эгшиг зохирлыг сонсоод тайлбарладаг.
Канон, имитаци хэлбэрт гоцлол, цөөхүүлээр дуулдаг.	Ноот бичлэг дэх тэмдэг тэмдэглэгээг таньж дуулдаг.	Ноот бичлэгийг хараад канон имитаци хэлбэрийг тодорхойлдог.	Канон болон имитаци хэлбэрийн онцлогийг тайлбарладаг.	Канон, имитаци хэлбэрт гоцлол, цөөхүүлээр дуулдаг.
Гоцлол, цөөхүүл янз бүрийн хэлбэрээр хөгжимддөг.	Хөгжмийн зохиолыг сонсоод хурд, хүчний өөрчлөлтийг илэрхийлэн гоцлолоор хөгжимддөг.	Хөгжмийн зохиолыг сонсоод хурд, хүчний өөрчлөлтийг илэрхийлж цөөхүүлээр хөгжимддөг.	Удирдаачийн дохиогоор хурд хүчний ялгарамжийг мэдэрч гоцлол, цөөхүүлээр хөгжимддөг.	Гоцлол болон найрал хэлбэрээр уран илэрхийлэлтэй ноотоор хөгжимддөг.
Хөгжмийн бүтээлийн утга санаа, дүрийг илэрхийлэн бүжиглэдэг.	Аялгууны шинж төрхөд тохируулан хөдөлгөөн гүйцэтгэдэг.	Хөгжмийн бүтээлийн утга санааг мэдэрч хөдөлгөөн гүйцэтгэдэг.	Хөгжмийн бүтээлийн утга санаа, хэмнэлийг харьцуулж хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг.	Хөгжмийн утга санаа, дүрийг илэрхийлэхдээ бүжгийн энгийн элементийг ашигладаг.
Өгөгдлийг хөгжүүлэн зохиомжилдог.	Өгөгдлийн дагуу хэмнэлийн хамсраа хийж хөгжимддөг.	Өгөгдлийн дагуу хэмнэлийн багцлал зохиодог.	Өгөгдсөн аялгуу үргэлжлүүлж зохиодог.	Өгөгдсөн аялгууг хөгжүүлэн, хувилбарладаг.

5.4. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 4. ХӨГЖМИЙН ХЭЛ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
5.4.а. Хөгжмийн зохиолын төрөл зүйлийг /дуулаач, дан хөгжим/ сонсож тодорхойлох	Дуу, хөгжмийн бүтээлийн төрөл зүйлийг ялган таньдаг болно.
5.4.б. Удирдаачийн дохиогоор хурд хүчний өөрчлөлтийг илэрхийлж гоцлол, найрал хэлбэрээр дуулах, хөгжимдөх	Хөгжмийн хэлийг таньж мэдсэнээ, дуулж хөгжимдөж илэрхийлдэг болно.
5.4.в. Хөгжим болон хөдөлгөөний уялдаа холбоог тайлбарлах	Хөгжмөөс төрсөн мэдрэмжээ илэрхийлж бүжиглэж чаддаг болно.
5.4.г. Хөгжмийн зохиолын эгшиглэгээний онцлогийг янз бүрийн арга хэлбэрээр (өнгө будаг, зураглал) илэрхийлэх	Хөгжмөөс төрсөн сэтгэгдлээ илэрхийлж чаддаг болно.

5.4.1. СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮНГИЙН ШАЛГУУР

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Дуу, хөгжмийн бүтээлийн төрөл зүйлийг ялган таньдаг болно.	Хөгжмийн бүтээлийн төрөл зүйлийг сонсоод тодорхойлдог.
2	Хөгжмийн хэлийг таньж мэдсэнээ, дуулж хөгжимдөн илэрхийлдэг болно.	Удирдаачийн дохиогоор гоцлол, найрал хэлбэрт дуулдаг. Хурд хүчний өөрчлөлтийг мэдэрч удирдаачийн дохиогоор хөгжимддөг
3	Хөгжмөөс төрсөн мэдрэмжээ илэрхийлж бүжиглэж чаддаг болно.	Хөгжим, хөдөлгөөний уялдааг тайлбарладаг.
4	Хөгжмөөс төрсөн сэтгэгдлээ илэрхийлж чаддаг болно.	Хөгжмийн зохиолыг сонсоод сэтгэгдлээ /өнгө будаг, зураглалаар/ илэрхийлдэг.

5.4.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Хөгжмийн бүтээлийн төрөл зүйлийг сонсоод тодорхойлдог.	Хөгжмийн бүтээлийг сонсоод илэрхийлэмжийг тайлбарладаг.	Дан хөгжмийн бүтээлийн онцлогийг тайлбарладаг.	Дуулаачийн хөгжмийн бүтээлийн онцлогийг тайлбарладаг.	Хөгжмийн бүтээлийг сонсоод дуулаачийн болон дан хөгжмийн бүтээлээр ангилдаг.
Удирдаачийн дохиогоор гоцлол, найрал хэлбэрт дуулдаг.	Ноот бичлэг дэх энгийн тэмдэг тэмдэглэгээг нэрлэдэг.	Ноот бичлэг дэх тэмдэг тэмдэглэгээний үүргийг тайлбарладаг.	Ноот бичлэгийг хараад ноотоор дуулдаг.	Удирдаачийн дохиогоор гоцлол цөөхүүл хэлбэрт дуулдаг.
Хурд хүчний өөрчлөлтийг мэдэрч удирдаачийн дохиогоор хөгжимддөг.	Хөгжмийн зохиолыг сонсоод хурд, хүчний өөрчлөлтийг зурагладаг.	Аялгууны айзам хэмжээг тодорхойлдог.	Удирдаачийн дохиогоор хурд хүчний ялгарамжийг илэрхийлэн ноотоор хөгжимддөг.	Удирдаачийн дохиогоор хурд хүчний ялгарамжийг мэдэрч уран илэрхийлэлтэй гоцлол болон найрал хэлбэрт хөгжимддөг.
Хөгжим, хөдөлгөөны уялдааг холбон тайлбарладаг.	Хөгжмийн зохиолын сонсоод аялгууны шинж төрхийг мэдэрч бүжиглэдэг.	Хөгжимгүйгээр хөдөлгөөн хийж үзээд сэтгэгдэлээ илэрхийлдэг.	Хөгжмийн зохиолын агуулгад хөдөлгөөн зохиомжилдог.	Хөгжим, хөдөлгөөний уялдаа холбоог штинж төрхөд жишээгээр харуулж танилцуулдаг.
Хөгжмийн зохиолыг сонсоод сэтгэгдлээ / өнгө будаг, зураглалаар/ илэрхийлдэг.	Хөгжмийн бүтээлийг сонсоод аялгууны шинж төрхийг тодорхойлдог.	Хөгжмийн бүтээлийн өнгө аяс, аялгууны шинж төрхийг зургаар илэрхийлдэг.	Хөгжмийн бүтээлийг өнгө будагтай зүйрлэж илэрхийлдэг.	Хөгжмийн бүтээлээс төрсөн сэтгэгдлээ янз бүрийн арга хэлбэрээр илэрхийлдэг.

СУУРЬ БОЛОВСРОЛЫН ТҮВШИН

ХӨГЖИМ

ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ. VI АНГИ

1. VI АНГИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ ТУС БҮРИЙН СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮНГИЙН ШАЛГУУР, ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТҮВШИН

1.1. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 1. УРЛАГИЙН ТӨРӨЛ ЗҮЙЛ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
6.1.а. Урлагийн бүтээлийн агуулга, дүр, үүрэг зорилго, илэрхийллийн арга барилыг ялган таних, тодорхойлох тайлбарлах	Сурагч урлагийн бүтээлийн илэрхийллийн арга барил, уялдаа холбоог илрүүлж чаддаг болно.
6.1.б. Дүрслэх урлаг, уран зохиолын төрлөөр туурвисан бүтээлийг хөгжмийн хэлний хэрэглүүрээр (хөг эгшиглэгээ, аялгууны шинж төрх, өнгө аяс, айзам хэмнэл, хурд, хүч, зэмсэгжилт г.м) дүрслэн илэрхийлэх, таамаглах	Сурагч урлагийн төрлүүдэд ижил сэдвээр туурвигдсан бүтээлийг сонсоод тайлбарлаж чаддаг болно.
6.1.в. Урлагийн төрлүүдэд ижил сэдвээр туурвигдсан бүтээлийг харьцуулан жишээгээр тайлбарлах	Сурагч хөгжмийн урлагийн шилдэг бүтээлийг сонсоод төрлийг таньж сэдэв аялгууг аялж чаддаг.
6.1.г.Хөгжмийн зохиол, урлагийн бусад төрлөөр туурвигдсан бүтээл хоорондын уялдаа холбоо болон ялгааг илэрүүлэх	Сурагч өөрийн сонгосон хөгжмийн зэмсгээр хөгжимдөх техник эзэмшснээ харуулдаг.
6.1.д. Өөрийн сонирхсон урлагийн төрлөөр онцлох бүтээлийг сонгон жишээгээр тайлбарлах	
6.1.е. Урлагийн төрлүүдийн харилцан нөлөөллийг (дүрслэх урлаг-хөгжим, уран зохиол-хөгжим, бүжиг-хөгжим, кино-хөгжим, театр-хөгжим) тайлбарлаж жишээгээр харуулах	Сурагч урлагийн төрлүүдээс сонгон тодорхой сэдвээр өөрийн бүтээлийг зохиодог болно

1.1.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч урлагийн бүтээлийн илэрхийллийн арга барил, уялдаа холбоог илрүүлж чаддаг болно.	Хөгжмийн бүтээлийн агуулга, дүр илэрхийллийн арга барилыг ялган тодорхойлдог.
		Хөгжмийн зохиол, урлагийн бусад төрлүүдийн илэрхийллийн арга барил, тэдгээрийн уялдаа холбоог тайлбарладаг.
2	Сурагч урлагийн төрлүүдэд ижил сэдвээр туурвигдсан бүтээлийг сонсоод тайлбарлаж чаддаг болно.	Урлагийн төрлүүдэд ижил сэдвээр туурвигдсан бүтээлийг сонсоод харьцуулан жишээгээр тайлбарладаг.
		Дүрслэх урлаг, уран зохиолын төрлөөр туурвисан хөгжмийн бүтээлийг хэлний хэрэглүүрээр (хөг эгшиглэгээ, аялгууны шинж төрх, өнгө аяс, айзам хэмнэл, хурд, хүч, зэмсэгжилт г.м) дүрслэн илэрхийлдэг.
3	Сурагч хөгжмийн урлагийн шилдэг бүтээлийг сонсоод төрлийг таньж, сэдэв аялгууг нь аялж чаддаг болно.	Хөгжмийн бүтээлийн сэдэв аялгууны ноотонд ажиглалт хийж, ноотоор дуулдаг.
4	Сурагч өөрийн сонгосон хөгжмийн зэмсгээр хөгжимдөх техник эзэмшснээ харуулдаг.	Өөрийн сонирхсон хөгжмийн зэмсгээр хөгжимдөх арга барил эзэмшсэнээ харуулж чаддаг (хөгжимдөх арга, биеийн байрлал гэх мэт)
		Хөгжмийн зэмсгийн онцлог (хөгжмийн зэмсгийн бүтэц, хөгжимдөх арга, дуугаралт, багтаамж)-ийг сонирхож, бие даан хөгжимддөг.
5	Сурагч урлагийн төрлүүдээс сонгон тодорхой сэдвээр өөрийн бүтээлийг зохиодог болно.	Дууны өнгө аяс, хэмнэл, хурд, чанга сул хүч, аялгуу, хэлбэр, бүтэцэд тулгуурлан мэдрэмж төсөөлөлдөө тулгуурлан хялбар ая зохиодог.

1.1.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Хөгжмийн бүтээлийн агуулга, дүр илэрхийллийн арга барилыг ялган тодорхойлдог.	Хөгжмийн бүтээлийн дүрийг зурагладаг.	Хөгжмийн бүтээлийн аялгууны шинж төрхийг тайлбарладаг.	Хөгжмийн хэлний хэрэглүүрийн үүргийг тайлбарладаг.	Хөгжмийн бүтээлийн илэрхийллийн арга барилыг жишээгээр тайлбарладаг.
Хөгжмийн зохиол, урлагийн бусад төрлүүдийн илэрхийллийн арга барил, тэдгээрийн уялдаа холбоог тайлбарладаг.	Урлагийн төрлүүдийг таньж нэрлэж чаддаг.	Урлагийн төрлүүдийн илэрхийллийн арга хэлбэрийг тайлбарладаг.	Хөгжмийн зохиол, урлагийн бусад төрлөөр туурвигдсан бүтээлүүдийн уялдаа холбоог харьцуулан өөрийн санааг тусган дүгнэдэг.	Хөгжмийн бүтээлээс урлагийн бусад төрөлд туурвигдсан бүтээлийг олж холбоо хамаарлыг илрүүлдэг.
Урлагийн төрлүүдэд ижил сэдвээр туурвигдсан бүтээлийг сонсоод харьцуулан жишээгээр тайлбарладаг.	Урлагийн төрлүүдэд ижил сэдвээр туурвигдсан бүтээлүүдийг таньж тайлбарладаг.	Ижил сэдвээр туурвигдсан бүтээлүүдийг сонсоод харьцуулдаг.	Ижил сэдвээр туурвигдсан урлагийн бүтээлүүдийн илэрхийллийн арга барилын хамаарлыг зурагладаг.	Ижил сэдвээр туурвигдсан урлагийн бүтээл хоорондын уялдаа холбоог жишээгээр тайлбарладаг.
Дүрслэх урлаг, уран зохиолын төрлөөр туурвисан бүтээлийг хөгжмийн хэлний хэрэглүүрээр (хөг эгшиглэгээ, аялгууны шинж төрх, өнгө аяс, айзам хэмнэл, хурд, хүч, зэмсэгжилт г.м) дүрслэн илэрхийлдэг.	Хөгжмийн хэлний хэрэглүүрийн үүрэг зориулалтыг таньж тодорхойлдог.	Дүрслэх урлагийн бүтээлийг хөгжмөөр илэрхийлэхэд хөгжмийн хэлний ямар хэрэглүүр ашиглаж болохыг үзүүлж тайлбарладаг.	Уран зохиолын бүтээлийг хөгжмөөр хэрхэн илэрхийлэх өөрийн санаагаа дэвшүүлдэг.	Дүрслэх урлаг болон уран зохиолын төрлөөр туурвисан бүтээлийг хөгжмийн хэлний хэрэглүүр ашиглан дүрсэлдэг
Хөгжмийн бүтээлийн сэдэв аялгууны ноотонд ажиглалт хийж, ноотоор дуулдаг.	Ноот бичлэг дэх тэмдэг тэмдэглэгээний үүрэг зориулалтыг тодруулдаг.	Хөгжмийн бүтээлээс сэдэв аялгууг сонсож тодорхойлдог	Аялгууны чиглэл хөдөлгөөн, багтаамжийн ялгааг анхаарч дуулдаг.	Сэдэв аялгууг ноотоор дуулдаг.
Өөрийн сонирхсон хөгжмийн зэмсгээр хөгжимдөх арга барил эзэмшсэнээ харуулж чаддаг (хөгжимдөх арга, биеийн байрлал гэх мэт)	Хөгжимдөхдөө ноот бичлэг дэх тэмдэг тэмдэглэгээг таньдаг.	Хоёр ба гурван хоолой хөгжимдөхдөө хоолой тус бүрийн үүргийг ялган тайлбарладаг.	Ноот бичлэгээс хүндрэлтэй хэсгийг олж гүйцэтгэдэг.	Хөгжимдөх арга барил эзэмшсэнээ тодорхой нэг хөгжмийн зэмсгээр гүйцэтгэж үзүүлдэг.

Хөгжмийн зэмсгийн онцлог (хөгжмийн зэмсгийн бүтэц, хөгжимдөх арга, дуугаралт, багтаамж)-ийг сонирхож, бие даан хөгжимддөг.	Сонгосон хөгжмийн зэмсгийнхээ бүтцийг нэрлэдэг.	Сонгосон хөгжмийн зэмсгийнхээ дуугаралтын онцлог, багтаамжийг тодорхойлдог.	Хялбар дуу аялгууг ноотоор багшийн удирдлага дор хөгжимддөг.	Өөрийн сонирсон хөгжмийн зэмсгээр бие даан хялбар дуу дасгалыг хөгжимддөг.
Дууны өнгө аяс, хэмнэл, хурд, чанга сул хүч, аялгуу, хэлбэр, бүтцэд тулгуурлан мэдрэмж төсөөлөлдөө тулгуурлан хялбар ая зохиодог.	Янз бүрийн хэв маягт бичигдсэн дуу сонсоод ялгааг тодруулдаг.	Тэдгээр дууны өнгө аяс, шинж төрхийг хэмнэл, хурд, хүч хэрхэн тодруулж байгааг сонсоод жишээгээр тайлбарладаг.	Өөрийн мэдрэмж төсөөлөлдөө тулгуурлан хэмнэл, янз бүрийн эффект ашиглан ая зохиох оролдлого хийдэг.	Зохиосон ая, аялгуугаа илэрхийлэн хөгжимддөг.

1.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 2. ХӨГЖМИЙН ТӨРӨЛ ЗҮЙЛ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
6.2.а. Дуу, романс, кантат, оратори, реквием, дуурь зэрэг дуулаачийн төрлүүдийг сонсож, тэдгээрийн онцлог ялгаа, бүтэц хэлбэр, илэрхийллийн аргыг тодорхойлох	Сурагч хөгжмийн бүтээлийг сонсоод төрөл, хэлбэр, зэмсэгжилтийг тодорхойлдог.
6.2.б. Аяз, этюд, прелюди, серенада, сонат, концерт зэрэг дан хөгжмийн зохиолын төрлүүдийг сонсож, тэдгээрийн онцлог ялгаа, бүтэц хэлбэр, илэрхийллийн арга хэлбэрүүдийг тодорхойлох	Сурагч дууны уран бүтээлээс сонгон ая шүлэг, мэдрэмжид тулгуурлан дуулж чаддаг болно.
6.2.в. Хөгжмийн зохиолыг сонсоод давталт, ялгарамж, зэмсэгжилтийг тодорхойлох	Бишгүүр болон өөрийн сонирхсон хөгжмийн зэмсгээр хөгжимдөх арга барил эзэмшсэнээ харуулж чаддаг болно.
6.2.г. Хөгжмөө сонсоод зохиолын гол сэдэв аялгууны ноотонд задлал хийж цараа, хурд, хүчний өөрчлөлт, аялгууны хөдөлгөөн, шинж төрх, айзам хэмжээ, хэмнэлийн зураглал, эгшиглэгээний онцлогоор агуулга дүрийг таамаглах, жишээгээр тайлбарлах	Бүтээлээс төрсөн сэтгэгдлээрээ өөрийн бүтээлийн санаа, зохиомжоо боловсруулдаг болно.
6.2.д. Гоцлол, цөөхүүл, найрал хэлбэрээр дуулахдаа хоолой тус бүрийн үүргийг ялган таних, тайлбарлах, ая, шүлэг, мэдрэмжид тулгуурлан утга санааг илэрхийлэх	
6.2.е. Бишгүүрээр болон өөрийн сонирхсон хөгжмийн зэмсгээр хөгжимдөх арга барил эзэмшсэнээ гоцлол, цөөхүүл, найрал хэлбэрээр гүйцэтгэх, зэмсгийнхээ үүрэг, онцлогийг тодорхойлж илэрхийлэх аргаа боловсруулах	

ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР

1.2.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч хөгжмийн бүтээлийг сонсоод төрөл, хэлбэр, зэмсэгжилтийг тодорхойлдог	Дуу, романс, кантат, оратори, реквием, дуурь зэрэг дуулаачийн төрлүүдийг сонсоод тэдгээрийн онцлог ялгаа, бүтэц хэлбэр, илэрхийллийн аргыг тодорхойлдог.
		Аяз, этюд, прелюди, серенада, сонат, концерт зэрэг дан хөгжмийн бүтээлийг сонсоод тэдгээрийн онцлог ялгаа, бүтэц хэлбэр, илэрхийллийн арга хэлбэрийг тодорхойлдог.
		Хөгжмийн зохиолыг сонсоод давталт, ялгарамжийг тайлбарладаг.
		Дуулаач болон дан хагжмийн зохиолоос сонсоод зэмсэгжилтийг тодорхойлдог.
2	Сурагч дууны уран бүтээлээс сонгон ая шүлэг мэдрэмжид тулгуурлан дуулж чаддаг болно	Гоцлол, цөөхүүл, найрал хэлбэрээр дуулахдаа хоолой тус бүрийн үүргийг ялган тайлбарладаг.
		Дууны ая, шүлэг, мэдрэмжид тулгуурлан утга санааг илэрхийлж дуулдаг.
		Хөгжмөө сонсоод зохиолын гол сэдэв аялгууны ноотонд задлал хийж тайлбарладаг.
3	Бишгүүр болон өөрийн сонирхсон хөгжмийн зэмсгээрээ хөгжимдөх арга барил эзэмшсэнээ харуулж чаддаг болно.	Сонирхсон хөгжмийн зэмсгийнхээ үүрэг, онцлогийг тодорхойлж илэрхийлэх аргаа боловсруулдаг.
		Сонгосон хөгжмийн зэмсгээрээ хөгжимдөх арга барил эзэмшсэнээ гоцлол, цөөхүүл, найрал хэлбэрээр гүйцэтгэж харуулдаг.
4	Бүтээлээс төрсөн сэтгэгдлээрээ өөрийн бүтээлийн санаа, зохиомжоо боловсруулдаг болно	Хөгжмийн бүтээлээс төрсөн сэтгэгдлээ илэрхийлэн өөрийн бүтээлийг зохиодог.

1.2.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Дуу, романс, кантат, оратори, реквием, дуурь зэрэг дуулаачийн төрлүүдийг сонсоод тэдгээрийн онцлог ялгаа, бүтэц хэлбэр, илэрхийллийн аргыг тодорхойлдог.	Дуулаачийн хөгжмийн бүтээлээс сонсоод төрлүүдийг таньж нэрлэдэг.	Дуулаачийн хөгжмийн бүтээлээс сонсоод хөг эгшиглэгээ, айзам хэмнэлийг тодорхойлдог.	Дуулаачийн хөгжмийн бүтээлээс сонсоод бүтэц, хэлбэрийг тайлбарладаг.	Дуулаачийн хөгжмийн бүтээлээс сонсоод илэрхийллийн аргыг харьцуулан тайлбарладаг.
Аяз, этюд, прелюди, серенада, сонат, концерт зэрэг дан хөгжмийн бүтээлийг сонсоод тэдгээрийн онцлог ялгаа, бүтэц хэлбэр, илэрхийллийн арга хэлбэрүүдийг тодорхойлдог.	Дан хөгжмийн бүтээлийг сонсоод төрлийг таньж нэрлэдэг.	Дан хөгжмийн бүтээлийг сонсоод онцлог ялгааг дуулаачийн хөгжимтэй харьцуулан зурагладаг.	Дан хөгжмийн бүтээлийг сонсоод бүтэц, хэлбэрийг тодорхойлдог.	Дан хөгжмийн бүтээлийг сонсоод илэрхийллийн арга хэлбэрүүдийг тодорхойлдог.

Хөгжмийн зохиолыг сонсоод давталт, ялгарамжийг тайлбарладаг.	Аялгуу дахь ялгаатай хэсгүүдийг олж тогтоодог.	Аялгууны шинж төрх, өнгө аяс, утга санааг тайлбарладаг.	Аялгууны давталт, ялгарамжийг зурагладаг.	Аялгууны давталт болон ялгарамжтай хэсгүүдийг харьцуулан тайлбарладаг.
Дуулаач болон дан хөгжмийн зохиолыг сонсоод зэмсэгжилтийг тодорхойлдог.	Хөгжмийн бүтээлийг сонсоод ямар хөгжмийн зэмсгээр хөгжимдөж байгааг нэрлэдэг.	Хөгжмийн зэмсгийн гүйцэтгэх үүргийг тодорхойлдог.	Уран бүтээл дэх хөгжмийн зэмсгүүдийг ялгаатай илэрхийлэмжийг тайлбарладаг.	Хөгжмийн бүтээлийн зэмсгүүдийн эгшиглэгээний онцлогийг харьцуулан тайлбарладаг.
Гоцлол, цөөхүүл, найрал хэлбэрээр дуулахдаа хоолой тус бүрийн үүргийг ялган тайлбарладаг.	Утга санааг илэрхийлэн ноотоор дуулдаг.	Гоцлол болон найрал хэлбэрийн ялгааг тайлбарладаг.	Хоолой тус бүрийн үүргийг ялган тайлбарладаг.	Утга санааг илэрхийлэн гоцлол, цөөхүүл, найрал хэлбэрээр дуулдаг.
Дууны ая, шүлэг, мэдрэмжид тулгуурлан утга санааг илэрхийлж дуулдаг.	Дууны аялгууны шинж төрхийг тодорхойлдог.	Дууны шүлгээс утга санааг ойлгож тайлбарладаг.	Дуунаас төрсөн мэдрэмж сэтгэгдлээ янз бүрийн хэлбэрээр илэрхийлдэг.	Дууны утга агуулгыг ойлгож, айзам хэмжээ, аялгууны хурдыг мэдэрч уран яруу дуулдаг.
Хөгжмөө сонсоод зохиолын гол сэдэв аялгууны ноотонд задлал хийж тайлбарладаг.	Зохиолын гол сэдэв аялгууны айзам хэмжээг ялган таньдаг.	Хөгжмийн зохиолын эгшиглэлтийн хүчийг тодорхойлдог.	Хөгжмийн бүтээлээс сэдэв аялгууны шинж төрх, өнгө аясыг сонсож тодорхойлдог.	Хөгжмийн зохиолын гол сэдэв аялгууны ноот бичлэг дэх тэмдэг тэмдэглэгээний үүрэг зориулалтыг тайлбарладаг.
Сонирхсон хөгжмийн зэмсгийнхээ үүрэг, онцлогийг тодорхойлж илэрхийлэх аргаа боловсруулдаг.	Сонирхсон хөгжмийн зэмсгийнхээ бүтцийг тайлбарладаг.	Хөгжмийн зэмсгийнхээ үүрэг зориулалтыг тайлбарладаг.	Хөгжмийн зэмсгийнхээ дуугаралтын онцлог, багтаамжийг тодорхойлдог.	Сонирхсон хөгжмийн зэмсгээр ардын болон хүүхдийн дуу тоглож гүйцэтгэдэг.
Сонгосон хөгжмийн зэмсгээрээ хөгжимдөх арга барил эзэмшсэнээ гоцлол, цөөхүүл, найрал хэлбэрээр гүйцэтгэж харуулдаг.	Хөгжмийн тэмдэг тэмдэглэгээг таньж хялбар дуу дасгалыг ноотоор хөгжимддөг.	Гоцлол хэлбэрээр хөгжимдөхдөө багшийн дохиог ойлгож, айзамд нийцүүлж чаддаг.	Цөөхүүл хэлбэрээр хөгжимдөхдөө хоолой тус бүрийн үүргийг баримталж бусдыгаа сонсож чаддаг.	Найрал хэлбэрээр хөгжимдөхдөө утга санааг илэрхийлэн удирдаачийн дохиогоор зэрэг эхэлж төгсгөж чаддаг.
Хөгжмийн бүтээлээс төрсөн сэтгэгдлээ илэрхийлэн өөрийн бүтээлийг зохиодог.	Төрөл бүрийн хэв маягт бичигдсэн бүтээлийг сонсоод төрсөн сэтгэгдлээ илэрхийлж бичдэг.	Хөгжмийн бүтээлээс төрсөн сэтгэгдлээ илэрхийлэх зэмсгийн сонголт хийдэг.	Төрсөн сэтгэгдэлээ дижитал технологи ашиглан зохиомжлохыг оролддог.	Өөрийн бүтээлийн санаа зохиомжоо дижитал технологи дуу авиагаар баяжуулан илэрхийлдэг.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ. VII АНГИ

2. VII АНГИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ ТУС БҮРИЙН СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮНГИЙН ШАЛГУУР, ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТҮВШИН

2.1. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 1. АРДЫН ЯЗГУУР УРЛАГ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
7.1а. Монгол ардын дуу хөгжмийн төрөл зүйл, илэрхийллийн арга барил, онцлог, ялгааг тодорхойлох, тайлбарлах	Сурагч монгол ардын дуу хөгжмөөс сонсоод төрлүүдийг ялгаж тодорхойлдог болно.
7.1б. Өгүүлэх эрхтний шүтэлцээт урлаг хөөмийн төрлүүдийг (исгэрээ, шахаа, хархираа) сонсож таних, тодорхойлох	Сурагч язгуур урлагийн төрлүүдийг сонсоод ялган тодорхойлдог болно.
7.1в. Хөгжимт аман зохиолын төрлүүдийг сонсож таних, сурснаа жишээгээр харуулах, монголчуудын ахуй, аж байдалтай холбон тайлбарлах	Сурагч язгуур урлагийн төрлүүдийн аль нэгээс сонгон суралцсанаа жишээгээр харуулдаг болно.

2.1.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч монгол ардын дуу хөгжмөөс сонсоод төрлүүдийг ялгаж тодорхойлдог болно.	Монгол ардын дуу хөгжмөөс сонсоод төрөл зүйлийг онцлог, илэрхийллийн арга барилаар нь ялгаж тайлбарладаг.
2	Сурагч язгуур урлагийн төрлүүдийг сонсоод ялган таньдаг болно.	Хөөмийн төрлүүдийг/ исгэрээ, шахаа, хархираа/ сонсож ялгадаг. Хөгжимт аман зохиолын төрлүүдийг сонсоод ялгаж бүлэглэдэг.
3	Сурагч язгуур урлагийн төрлүүдээс суралцсанаа жишээгээр харуулдаг болно.	Язгуур урлагийн төрлөөс сонгон суралцсанаа дуулж, хөгжимдөж, бүжиглэж харуулдаг.

2.1.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Монгол ардын дуу хөгжмөөс сонсоод төрөл зүйлийг онцлог, илэрхийллийн арга барилаар нь ялгаж тайлбарладаг.	Монгол ардын урлагийн төрлүүдийг нэрлэдэг.	Монгол ардын урлагийн төрлүүдийн онцлогийг ялган тайлбарладаг.	Монгол ардын дуу хөгжмөөс сонсоод илэрхийлэх арга барилыг уран бүтээлийн жишээгээр тайлбарладаг.	Монгол ардын дуу хөгжмөөс сонсоод төрөл зүйлүүдийг илэрхийллийн арга, онцлогоор нь харьцуулан ялгааг зураглаж үзүүлдэг.
Хөөмийн төрлүүдийг/ исгэрээ, шахаа, хархираа/ сонсож ялгадаг.	Хөөмийн төрлүүдийг сонсож ялган таньдаг, нэрлэдэг.	Хөөмийн төрлүүдийг сонсоод онцлог шинжээр нь харьцуулж, ялгааг тайлбарладаг.	Хөгжмийн уран бүтээлд хөөмийн төрлүүдийг ашигласан найруулгын талаар тайлбарладаг.	Хөөмийн төрлүүдээс сонгон хялбар дуу аялгууг хөөмийлэх оролдлого хийдэг.

Хөгжимт аман зохиолын төрлүүдийг сонсоод ялгаж бүлэглэдэг.	Хөгжимт аман зохиолын төрлүүдийг сонсоод ялгаж нэрлэдэг.	Хөгжимт аман зохиолын төрлүүдийн илэрхийллийн арга барилыг харьцуулдаг.	Хөгжимт аман зохиолын төрлүүдийг сонсоод ялгааг харьцуулан дүгнэлт гаргадаг.	Хөгжимт аман зохиолын төрлүүдээс гүйцэтгэж үзүүлдэг.
Язгуур урлагийн аль нэг төрлөөс сонгон суралцдаг.	Язгуур урлагийн энгийн хялбар төрлөөс сонгон суралцахыг хичээдэг.	Язгуур урлагийн өөрийн сонирхсон язгуур урлагийн төрлөөс сонгон суралцсанаа харуулдаг.	Язгуур урлагийн аль нэг төрлөөс сонгон суралцсанаа жишээгээр харуулдаг.	Язгуур урлагийн төрлүүдээс сонгон суралцсанаа гүйцэтгэж харуулдаг.

2.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 2. МОНГОЛ АРДЫН ДУУ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
7.1г. Монгол ардын дууны төрөл, дуулах хэв маяг, арга барил, онцлогийг бусад үндэстний дуутай харьцуулах, дуулж үзүүлэх	Сурагч монгол ардын дууны онцлогийг бусад үндэстний дуунаас ялган таньдаг болно.
7.1д. Монгол ардын дууны уран бүтээлээс дуулахдаа хоолойн цараа, амьсгааны техник, айзмын өөрчлөлт, аялгууны үсрэлтийг мэдэрч, дуулах	Сурагч монгол ардын дуунаас дуулдаг болно.

2.2.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч монгол ардын дууны онцлогийг бусад үндэстний дуунаас ялган таньдаг болно.	Монгол ардын болон бусад үндэстний дууны төрөл, дуулах хэв маяг, онцлогийг тайлбарладаг.
2	Сурагч монгол ардын дуунаас дуулж чаддаг болно.	Монгол ардын дууг дуулахдаа ардын дууны уламжлалт донж маягийг илэрхийлэн дуулдаг.

2.2.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Монгол ардын болон бусад үндэстний дууны төрөл, дуулах хэв маяг, онцлогийг тайлбарладаг.	Монгол ардын болон бусад үндэстний дуунаас нэрлэж, төрлийг тодорхойлдог.	Монгол ардын болон бусад үндэстний дууны уран бүтээлээс сонсоод хэв маяг, онцлогийг жишээгээр тайлбарладаг.	Монгол ардын болон бусад үндэстний дууны хэв маяг, арга барил онцлогийг харьцуулан дүгнэлт гаргадаг.	Монгол ардын болон бусад үндэстний дууны уламжлалт донж маягийг тайлбарладаг.
Монгол ардын дууг дуулахдаа ардын дууны уламжлалт донж маягийг илэрхийлэн дуулдаг.	Монгол ардын дууны донж маяг, онцлогийг тайлбарладаг.	Монгол ардын дууг бусад үндэстний дуутай харьцуулан тайлбарладаг.	Монгол ардын дууны уламжлалт донж маяг, айзам хэмжээг мэдэрч дуулдаг.	Монгол ардын дууны уламжлалт донж маягийг орчин үеийн хэв маягт оруулж баяжуулан дуулдаг.

2.3. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 3. МОНГОЛ АРДЫН ХӨГЖИМ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
7.1е. Монгол үндэсний хөгжмийн зэмсгүүдийн төрөл, эгшиглэгээ, хөгжимдөх арга барил, онцлогийг тайлбарлах, сонсож таних 7.1ж. Үндэсний хөгжимд зориулсан бүтээлийг сонсоод агуулга дүр, хэлбэр бүтэц, зэмсэгжилтийг тодорхойлох, сэдэв аялгууг ноотоор аялах	Сурагч үндэсний хөгжимд зориулсан бүтээлийг сонсоод зэмсгүүдийн эгшиглэлтийн онцлог, хөгжимдөх арга барилыг тайлбарлаж чаддаг болно.
7.2в. Монгол ардын дууны уран бүтээлээс сонголт хийж, бишгүүрээр болон өөрийн сонгосон хөгжмийн зэмсгээр тэмдэг, тэмдэглэгээг зөв илэрхийлж ноотоор хөгжимдөх	Сурагч үндэсний хөгжимд зориулсан бүтээлээс сонсоод зэмсэгжилт, бүтцийг тодорхойлдог болно. Монгол ардын дуунаас сонгон хөгжимдөж чаддаг болно.

2.3.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч үндэсний хөгжимд зориулсан бүтээлийг сонсоод зэмсгүүдийн эгшиглэлтийн онцлог, хөгжимдөх арга барилыг тайлбарлаж чаддаг болно.	Үндэсний хөгжимд зориулсан бүтээлийг сонсоод хөгжмийн зэмсэгжилт, эгшиглэлтийн онцлогийг ялгаж чаддаг Үндэсний хөгжимд зориулсан бүтээлийг сонсоод хөгжмийн зэмсгүүдийн хөгжимдөх арга барилыг тайлбарладаг.
2	Сурагч үндэсний хөгжимд зориулсан бүтээлээс сонсоод зэмсэгжилт, бүтцийг тодорхойлдог болно.	Үндэсний хөгжимд зориулсан бүтээлийг сонсоод агуулга дүр, хэлбэр бүтцийг тодорхойлдог.
	Монгол ардын дуунаас сонгон хөгжимдөж чаддаг болно.	Монгол ардын дуунаас сонгон өөрийн сонгосон хөгжмийн зэмсгээр тэмдэг, тэмдэглэгээний дагуу ноотоор хөгжимддөг.

2.3.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Үндэсний хөгжимд зориулсан бүтээлийг сонсоод хөгжмийн зэмсэгжилт, эгшиглэлтийн онцлогийг ялгаж чаддаг.	Үндэсний хөгжмийн зэмсгүүдийг нэрлэж бүлэглэдэг.	Үндэсний хөгжимд зориулсан бүтээлийг сонсоод зэмсэгжилтийг тодорхойлж ангилдаг.	Үндэсний хөгжмийн зэмсгүүдийн эгшиглэгээний онцлогийг харьцуулан зурагладаг.	Үндэсний хөгжмийн зэмсгүүдийн тухай домог түүхийн материал цуглуулж дүгнэлт гаргадаг.
Үндэсний хөгжимд зориулсан бүтээлийг сонсоод хөгжмийн зэмсгүүдийн хөгжимдөх арга барилыг тайлбарладаг.	Үндэсний хөгжимд зориулсан бүтээлийг сонсоод зэмсгүүдийг таньж нэрлэдэг	Үндэсний хөгжимд зориулсан бүтээлийг сонсоод зэмсгүүдийн үүргийг тайлбарладаг.	Үндэсний хөгжимд зориулсан бүтээлийг сонсоод зэмсгүүдийн хөгжимдөх арга барилыг жишиж тайлбарладаг.	Дан хөгжмийн бүтээлийн утга агуулгыг хөгжмийн зэмсгийн эгшиглэгээний онцлогтой холбон тайлбарладаг.

Үндэсний хөгжимд зориулсан бүтээлийг сонсоод агуулга дүр, хэлбэр бүтцийг тодорхойлдог.	Үндэсний хөгжимд зориулсан бүтээлийг сонсоод дүрийг тодорхойлдог.	Үндэсний хөгжимд зориулсан бүтээлээс үзэж сонсоод агуулгыг тайлбарлаж зурагладаг.	Үндэсний хөгжимд зориулсан бүтээлээс үзэж сонсоод хэлбэрийг тодорхойлдог.	Үндэсний хөгжимд зориулсан бүтээлээс үзэж сонсоод бүтцийг агуулга, дүртэй холбон тайлбарладаг.
Монгол ардын дуунаас сонгон өөрийн сонгосон хөгжмийн зэмсгээр тэмдэг, тэмдэглэгээний дагуу ноотоор хөгжимддөг.	Монгол ардын дууны ноот бичвэр дэх тэмдэг тэмдэглэгээг таньж нэрлэдэг.	Монгол ардын дууг хөгжимдөх арга барилыг тайлбарлан, хөгжимддөг.	Монгол ардын дууны донж хэв маягийг илэрхийлэн хурд, хүчийг тохируулан хөгжимддөг.	Монгол ардын дууг өөрийн сонгосон хөгжмийн зэмсгээр тэмдэг, тэмдэглэгээний дагуу ноотоор хөгжимддөг.

2.4. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 4. МОНГОЛ АРДЫН БҮЖИГ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
7.13. Монгол ардын бүжиглэх урлаг, язгуур бий биелгээний төрөл, онцлогийг монголчуудын амьдрал ахуйтай холбон жишээгээр тайлбарлах	Сурагч монгол ардын бүжгийн урлагийн онцлогийг тайлбарладаг болно.
7.1и. Язгуур бий биелгээний дөрвөн зохицолт хөдөлгөөн (гар хөлийн байрлал, үндсэн суудал, мөр цээжний хөдөлгөөн)- ийг эзэмшсэнээ харуулах	Язгуур бий биелгээний үндсэн хөдөлгөөнөөс гүйцэтгэж чаддаг болно.

2.4.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч монгол ардын бүжгийн урлагийн онцлогийг тайлбарладаг болно.	Монгол ардын бүжиглэх урлаг, язгуур бий биелгээний онцлогийг уламжлалт аж байдалтай холбон жишээгээр тайлбарладаг.
2	Язгуур бий биелгээний үндсэн хөдөлгөөнөөс гүйцэтгэж чаддаг болно.	Язгуур бий биелгээний дөрвөн зохицолт хөдөлгөөн (гар хөлийн байрлал, үндсэн суудал, мөр цээжний хөдөлгөөн)- ийг эзэмшсэнээ гүйцэтгэж харуулдаг.

2.4.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Монгол ардын бүжиглэх урлаг, язгуур бий биелгээний онцлогийг уламжлалт аж байдалтай холбон жишээгээр тайлбарладаг.	Монгол ардын бүжиглэх урлаг, язгуур бий биелгээний хөдөлгөөнийг харьцуулан тайлбарладаг.	Монгол ардын бүжгийн онцлогийг хөдөлгөөнөөр үзүүлж тайлбарладаг.	Язгуур бий биелгээний онцлогийг хөдөлгөөнөөр үзүүлж тайлбарладаг.	Язгуур биелгээний төрлүүд болон зохиомжит бүжгийг харьцуулж, ялгааг тайлбарлан дүгнэлт гаргадаг.
Язгуур бий биелгээний дөрвөн зохицолт хөдөлгөөн (гар хөлийн байрлал, үндсэн суудал, мөр цээжний хөдөлгөөн)- ийг эзэмшсэнээ харуулдаг.	Язгуур бий биелгээний дөрвөн зохицолт хөдөлгөөнийг нэрлээд зарим хөдөлгөөнийг гүйцэтгэж үзүүлдэг.	Язгуур бий биелгээний хөдөлгөөнийг зураг болон дүрс бичлэгээс үзээд дуурайн гүйцэтгэдэг	Язгуур бий биелгээг ахуй амьдралтай холбон тайлбарлаж гүйцэтгэдэг.	Язгуур бий биелгээний хөдөлгөөнийг зохиомжлон гүйцэтгэдэг.

2.5. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 5. МОНГОЛ АРДЫН ДУУ ХӨГЖМИЙН УЛАМЖЛАЛ ШИНЭЧЛЭЛ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
7.2а. Орчин цагийн мэргэжлийн хөгжмийн бүтээл дэх уламжлалт төрлүүдийг сонсож тодорхойлох	Сурагч орчин цагийн хөгжмийн уран бүтээлээс сонсоод, уран бүтээлдээ авч ашигласан уламжлалт төрлүүдийг ялгаж чаддаг болно.
7.2б. Этник хамтлагуудын уран бүтээлээс сонгон хөгжимдөх арга маяг, зэмсгүүдийн өнгө дуурьсал, уран бүтээлдээ авч ашигласан ардын дуу хөгжмийг тодорхойлох, тайлбарлах	Сурагч монгол ардын урлагийн төрлүүдээс сонгон орчин үеийн хөгжмийн урлагтай хослуулан зохиомж хийж чаддаг болно.

2.5.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч орчин цагийн хөгжмийн уран бүтээлээс сонсоод, уран бүтээлдээ авч ашигласан уламжлалт төрлүүдийг ялгаж чаддаг болно.	Орчин үеийн этник хамтлагуудын уран бүтээлээс сонсоод бүтээлдээ авч ашигласан уламжлалт төрлүүдийг ялгаж чаддаг.
		Орчин үеийн этник хамтлагуудын уран бүтээлээс сонсоод бүтээлдээ авч ашигласан хөгжмийн зэмсгүүдийн өнгө дуурьсал, хөгжимдөх арга барилыг тайлбарладаг.
2	Сурагч монгол ардын урлагийн төрлүүдээс сонгон орчин үеийн хөгжмийн урлагтай хослуулсан зохиомж хийж чаддаг болно.	Монгол ардын урлагийн төрлүүдийг орчин үеийн хөгжмийн урлагийн төрлүүдтэй хослуулан янз бүрийн аргаар зохиомж хийж чаддаг.

2.5.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Орчин үеийн этник хамтлагуудын уран бүтээлээс сонсоод бүтээлдээ авч ашигласан уламжлалт төрлүүдийг ялгаж чаддаг.	Орчин үеийн этник хамтлагуудын уран бүтээлээс сонсоод бүтээлдээ авч ашигласан уламжлалт төрлүүдийг нэрлэдэг.	Орчин үеийн этник хамтлагуудын уран бүтээлдээ авч ашигласан уламжлалт төрлүүдийн үүргийг тайлбарладаг.	Орчин үеийн этник хамтлагуудын уран бүтээлийн найруулгад анализ хийж өөрийн санаа бодлыг илэрхийлдэг.	Орчин үеийн этник хамтлагуудын уран бүтээлийн найруулгаар жишээлэн өөрийн бүтээлийн санаа гаргадаг.
Орчин үеийн этник хамтлагуудын уран бүтээлээс сонсоод бүтээлдээ авч ашигласан хөгжмийн зэмсгүүдийн өнгө дуурьсал, хөгжимдөх арга барилыг тайлбарладаг.	Этник хамтлагуудын уран бүтээлдээ ашигласан хөгжмийн зэмсгүүдийг нэрлэдэг.	Этник хамтлагуудын бүтээлээс сонсоод хөгжмийн зэмсгүүдийн өнгө дуурьслыг ялгаж тодорхойлдог.	Этник хамтлагуудын хөгжимдөх арга барилыг тодорхой хөгжмийн зэмсгээр жишээлэн тайлбарладаг.	Этник хамтлагуудын бүтээлдээ ашигласан хөгжмийн зэмсгүүдийг өөр зэмсгээр зохиомжлох талаар шинэ санаа дэвшүүлж, гүйцэтгэдэг.
Монгол ардын урлагийн төрлүүдийг орчин үеийн хөгжмийн урлагийн төрлүүдтэй хослуулан янз бүрийн аргаар зохиомж хийж чаддаг.	Монгол ардын урлагийн төрлүүдийг орчин үеийн урлагийн төрлүүдтэй харьцуулан тайлбарладаг.	Монгол ардын урлагийг орчин үеийн хөгжмийн урлагтай хослуулах аргаа төлөвлөж чаддаг.	Монгол ардын урлагийг орчин үеийн хөгжмийн урлагтай өөрийн сонгосон аргаар хослуулан зохиомж хийж чаддаг.	Монгол ардын урлагийг орчин үеийн хөгжмийн урлагтай хослуулан зохиомжилсоноо гүйцэтгэж харуулдаг.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ. VIII АНГИ

3. VIII АНГИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ ТУС БҮРИЙН СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮНГИЙН ШАЛГУУР, ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТҮВШИН

3.1. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 1. ДУУРЬ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Сураалцахуйн зорилт	Сураалцахуйн үр дүн
8.1а. Сонгодог хөгжмийн төрлүүд, илэрхийллийн арга хэлбэр, онцлогийг тодорхойлох	Сурагч хөгжмийн бүтээлийг үзэж сонсоод сонгодог урлагийн төрлүүдийг ялгадаг болно.
8.1б. Дуурийн үүсэл хөгжил, төрөл хэлбэр, бүтэц, онцлогийг тайлбарлах	Сурагч дуурийн болон дуулаачийн төрөл, хэлбэр, бүтэц, үүргийг ялган тодорхойлдог болно.
8.1в. Дуурь дахь дуулаачийн төрлүүдийг сонсоод, ялган таних, үүргийг тайлбарлах	Сурагч дуурийн шилдэг бүтээлүүдээс үзэж сонсоод урлагийн төрлүүдийн уялдаа холбоог тайлбарладаг болно.
8.1г. Урлагийн төрлүүдийн харилцан уялдаа холбоог бүтээлийн жишээгээр харуулах	Дуурийн шилдэг бүтээлээс үзэж сонсоод гол сэдэв аялгууг аялж чаддаг болно.
8.1д. Дуурийн уран бүтээлийн шилдэг үзүүлбэрээс сонсож тодорхойлох, тайлбарлах	
8.1е. Аялгууны шинж төрх, хөгжмийн хэл, сэтгэл хөдлөлийн илрэлийг хөдөлгөөнөөр хэрхэн илэрхийлснийг шилдэг бүтээлийн жишээн дээр тайлбарлах	

3.1.1. Сураалцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Сураалцахуйн үр дүн	Сураалцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч хөгжмийн бүтээлийг үзэж сонсоод сонгодог урлагийн төрлүүдийг ялгадаг болно.	Хөгжмийн бүтээлүүдийг үзэж сонсоод сонгодог урлагийн төрлүүдийн онцлог, илэрхийллийн арга барилаар нь ялгадаг.
2	Сурагч дуурийн болон дуулаачийн төрөл, хэлбэр, бүтэц, үүргийг ялган тодорхойлдог болно.	Дуурийн төрөл, хэлбэр бүтцийг тайлбарладаг. Дуурь дахь дуулаачийн урлагийн төрлүүдийг ялган таньж, хэлбэр, бүтэц, үүргийг тодорхойлдог.
3	Сурагч дуурийн шилдэг бүтээлүүдээс үзэж сонсоод урлагийн төрлүүдийн уялдаа холбоог тайлбарладаг болно.	Дуурийн шилдэг бүтээлүүдээс үзэж сонсоод урлагийн төрлүүдийн уялдааг бүтээлийн жишээгээр тайлбарладаг.
4	Дуурийн шилдэг бүтээлээс үзэж сонсоод гол сэдэв аялгууг аялж чаддаг болно.	Дуурийн шилдэг бүтээлүүдээс үзээд аялгууны шинж төрхийг дүрүүдийн сэтгэл хөдлөлтэй холбон ойлгож, гол сэдэв аялгууг аялдаг.

3.1.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Сураалцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Хөгжмийн бүтээлүүдийг үзэж сонсоод сонгодог урлагийн төрлүүдийг онцлог, илэрхийллийн арга барилаар нь ялгадаг.	Сонгодог хөгжмийн бүтээлүүдийг үзэж сонсоод төрлүүдийг ялган нэрлэдэг.	Сонгодог хөгжмийн бүтээлүүдийг үзэж сонсоод онцлогийг тайлбарладаг.	Сонгодог хөгжмийн бүтээлүүдийг үзэж сонсоод илэрхийллийн арга барилаар нь харьцуулдаг.	Сонгодог урлагийн талаар мэдээлэл цуглуулж, бусдадаа танилцуулдаг.

ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР

Дуурийн төрөл, хэлбэр бүтцийг тайлбарладаг.	Дуурийн үүсэл хөгжлийн талаар мэдээлэл цуглуулж тэмдэглэдэг.	Дуурийн шилдэг бүтээлээс үзээд төрлийг тодорхойлдог.	Дуурийн шилдэг бүтээлээс үзээд хэлбэрийг тодорхойлж тайлбарладаг.	Дуурийн шилдэг бүтээлээс үзээд бүтцийг жишээгээр тайлбарладаг.
Дуурь дахь дуулаачийн урлагийн төрлүүдийг ялган таньж, хэлбэр, бүтэц, үүргийг тодорхойлдог.	Дуурь дахь дуулаачийн төрлүүдийг сонсоод таньж нэрлэдэг.	Дуурь дахь дуулаачийн урлагийн төрлүүдийн хэлбэрийг тодорхойлдог.	Дуурь дахь дуулаачийн урлагийн төрлүүдийн бүтцийг тодорхойлдог.	Дуурь дахь дуулаачийн бүтээлийн үүргийг харьцуулан тайлбарладаг.
Дуурийн шилдэг бүтээлүүдээс үзэж сонсоод урлагийн төрлүүдийн уялдааг бүтээлийн жишээгээр тайлбарладаг.	Дуурийн шилдэг бүтээлүүдээс үзээд өөрийн мэдэх урлагийн төрлүүдийг нэрлэдэг.	Урлагийн бусад төрлүүдийн дуурьт гүйцэтгэх үүргийг тайлбарладаг.	Дуурийн шилдэг бүтээлүүдээс үзээд урлагийн төрлүүдийн холбоо хамаарлыг зураглалаар илэрхийлдэг.	Дуурийн шилдэг бүтээлүүдээс үзээд нийгэм, цаг үетэй холбон, шүүмжлэлт сэтгэлгээгээр тайлбарладаг.
Дуурийн шилдэг бүтээлүүдээс үзээд аялгууны шинж төрхийг дүрүүдийн сэтгэл хөдлөлтэй холбон ойлгож, гол сэдэв аялгууг аялдаг.	Дуурийн шилдэг бүтээлүүдээс үзээд утга агуулгын тодорхойлдог.	Дуурийн шилдэг бүтээлүүдээс үзээд аялгууны шинж төрх, дүр дүрслэлийг зурагладаг.	Дуурийн гол болон туслах дүрийн аялгууны шинж төрхийг сэтгэл хөдлөлтэй нь холбон тайлбарладаг.	Дуурийн шилдэг бүтээлүүдийг үзэж сонсдог, гол сэдэв аялгууг аялж чаддаг.

3.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 2. СИМФОНИ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
8.2а. Симфони хөгжмийн үүсэл хөгжил, төрөл хэлбэр, бүтэц онцлогийг тайлбарлах	Сурагч симфони бүтээл, сонгодог хөгжмийг сонсоод төрөл, хэлбэр, бүтцийг ялган тодорхойлдог болно.
8.2б. Суут хөгжмийн зохиолчдын шилдэг бүтээлээс сонсоод хөгжмийн зэмсгүүдийг төрөл ангилал, гүйцэтгэх үүргээр нь ялган тодорхойлох, ардын хөгжмийн зэмсгүүдтэй харьцуулах	Сурагч сонгодог бүтээлээс хөгжмийн зэмсгүүдийн эгшиглэгээний (тембр) онцлогийг ялгаж сонсдог болно.
8.2в. Өөрийн сонсох дуртай сонгодог хөгжмийн бүтээлд сонсголын ажиглалт хийж, сэтгэгдлээ илэрхийлэх, онцолсон зүйлээ тэмдэглэх, тайлбарлах	Сурагч шилдэг симфони бүтээлээс сонсоод сонсголын ажиглалт хийдэг болно.
	Сурагч хөгжим сонсох, дуулах хэрэгцээндээ симфони бүтээлийн сэдэв аялгууг ашиглан зохиомж хийж чаддаг.

3.2.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч симфони бүтээл, сонгодог хөгжмийг сонсоод төрөл, хэлбэр, бүтцийг ялган тодорхойлдог болно.	Симфони хөгжмийн бүтээлийг сонсоод анги тус бүрийг ялган тодорхойлдог. Симфони хөгжим болон дуурийн урлагийг харьцуулан илэрхийллийн аргыг тайлбарладаг.
2	Сурагч сонгодог бүтээлээс хөгжмийн зэмсгүүдийн эгшиглэгээний (тембр) онцлогийг ялгаж сонсдог болно.	Симфони хөгжмийн зэмсгүүдийг харьцуулаад эгшиглэгээний онцлогийг тайлбарладаг.

3	Сурагч симфони бүтээлээс сонсоод сонсголын ажиглалт хийдэг болно.	Симфони бүтээлээс сонсоод аялгууны шинж төрх, хурд хүч, дүрслэл зэргийг тодорхойлж сэтгэгдлээ илэрхийлдэг.
4	Сурагч хөгжим сонсох, дуулах хэрэгцээндээ симфони бүтээлийн сэдэв аялгууг ашиглан зохиомж хийж чаддаг.	Симфони бүтээлийн сэдэв аялгууг ашиглан дижитал технологиор зохиомжилдог.

3.2.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

СИМФОНИ. Симфони хөгжмийн үүсэл хөгжлийг тайлбарлан бичдэг.

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Симфони хөгжмийн бүтээлээс сонсоод анги тус бүрийг ялган тодорхойлдог.	Симфони хөгжмийн шилдэг бүтээлээс сонсоод анги тус бүрийг таньж нэрлэдэг.	Симфони хөгжмийн анги тус бүрийн аялгууны шинж төрхийг тодорхойлдог.	Симфони хөгжмийн анги тус бүрийн агуулга, дүр дүрслэлийг тодорхойлдог.	Симфони хөгжмийн шилдэг бүтээлээс сонсоод анги тус бүрийн онцлогийг тайлбарладаг.
Симфони хөгжим болон дуурийн урлагийг харьцуулан илэрхийллийн аргыг тайлбарладаг.	Симфони болон дуурийн хөгжмийг харьцуулан тайлбарладаг.	Симфони хөгжмийн болон дуурийн илэрхийллийн аргыг тайлбарладаг.	Симфони хөгжим болон дуурийн урлагийн тухай мэдрэмж, санаагаа янз бүрийн хэлбэрээр илэрхийлдэг.	Симфони хөгжим болон дуурийн урлагийг харьцуулан оюуны зураглалаар зурагладаг.
Симфони хөгжмийн зэмсгүүдийг харьцуулаад эгшиглэгээний онцлогийг тайлбарладаг.	Симфони хөгжмийн зэмсгүүдийг гүйцэтгэх үүргээр нь ангилдаг.	Симфони хөгжмийн зэмсгүүдийн эгшиглэлтэд харьцуулалт хийж тус бүрийн үүргийг тайлбарладаг.	Симфони хөгжмийн зэмсгүүдийн эгшиглэлтийг ардын хөгжмийн зэмсгийн эгшиглэлтэй харьцуулж дүгнэлт гаргадаг.	Симфони хөгжмийн зэмсгүүдийн эгшиглэгээний онцлогийг зохиолын утга санаатай холбон тайлбарладаг.
Симфони бүтээлээс сонсоод аялгууны шинж төрх, хурд хүч, дүрслэлийг тодорхойлж сэтгэгдлээ илэрхийлдэг.	Симфони бүтээлээс сонсоод аялгууны шинж төрхийг тодорхойлдог.	Хөгжмийн хэлний хэрэглүүр ашиглан симфони бүтээлийг тайлбарладаг.	Симфони бүтээлийг сонсоод төрсөн сэтгэгдэлээ янз бүрийн аргаар илэрхийлдэг.	Өөрийн сонсох дуртай сонгодог хөгжмийн бүтээлд сонсголын ажиглалт хийж, сэтгэгдлээ янз бүрийн хэлбэрээр илэрхийлдэг.
Симфони бүтээлийн сэдэв аялгууг дижитал технологиор зохиомжилдог.	Симфони бүтээлийг сонсоод сэдэв аялгуунаас онцолсон зүйлээ тэмдэглэдэг.	Сэдэв аялгууг зохиомжлох техник хэрэгслээ сонгож чаддаг.	Сонсох дуртай сонгодог хөгжмийн бүтээлээс төрсөн сэтгэгдлээ техник хэрэгсэл ашиглан илэрхийлдэг.	Симфони бүтээлийн сэдэв аялгууг дижитал технологиор зохиомжлох оролдого хийдэг.

3.3. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 3. БҮЖГЭН ЖҮЖИГ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
8.3а. Бүжгэн жүжгийн үүсэл хөгжил, илэрхийллийн арга хэлбэр, бүжигт хөгжмийн гүйцэтгэх үүргийн талаар тайлбарлах	Сурагч сонгодог бүжгийн урлагийн илэрхийллийн онцлогийг тайлбарладаг болно.
8.3б. Цэнгээнт болон чөлөөт бүжгийн энгийн элементүүдэд тулгуурлан өөрийн бүтээлийг хийж харуулах	Сурагч шилдэг бүтээлүүдийн агуулга дүрийг бүжгийн хэл болон хөгжимтэй холбон тайлбарладаг болно.
8.3в. Бүжгийн урлагийн дүрслэл илэрхийллийн өвөрмөц арга, утга агуулга, дүр дүрслэлийг хөдөлгөөнтэй холбон тайлбарлах, бүжгийн хөгжмийн аялгууны шинж төрх, хурд, хүчийг тодорхойлох	Сурагч сонгодог бүжгийн энгийн элемент оролцуулан өөрийн санаа, мэдрэмжийг илэрхийлсэн чөлөөт болон цэнгээнт бүжиг зохиомжилж уран сайхны хэрэгцээгээ хангах чадвартай болно.

3.3.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч сонгодог бүжгийн урлагийн илэрхийллийн онцлогийг тайлбарладаг болно.	Бүжгэн жүжгийн илэрхийллийн арга хэлбэр, бүжигт хөгжмийн гүйцэтгэх үүргийн талаар тайлбарладаг.
2	Сурагч шилдэг бүтээлүүдээс үзэж агуулга дүрийг бүжгийн хэл болон хөгжимтэй холбон тайлбарладаг болно.	Бүжгэн жүжгийн бүтээлүүдээс үзээд агуулга, дүр дүрслэлийг хөгжим, хөдөлгөөнтэй холбон жишээгээр тайлбарладаг.
3	Сурагч сонгодог бүжгийн энгийн элемент оролцуулан өөрийн санаа, мэдрэмжийг илэрхийлсэн чөлөөт болон цэнгээнт бүжиг зохиомжилж уран сайхны хэрэгцээгээ хангах чадвартай болно.	Сонгодог бүжгийн энгийн элемент оролцуулан өөрийн санаа, мэдрэмжийг илэрхийлсэн чөлөөт болон цэнгээнт бүжиг зохиомжилдог.

3.3.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Бүжгэн жүжгийн илэрхийллийн арга хэлбэр, бүжигт хөгжмийн гүйцэтгэх үүргийн талаар тайлбарладаг.	Сонгодог бүжгэн жүжгийн илэрхийллийн аргыг танилцуулдаг.	Сонгодог бүжгэн жүжгийг ардын бүжигтэй харьцуулдаг.	Бүжгэн жүжгийн бүтээлүүдийг хөгжимтэй хөгжимгүй үзээд ялгааг тодруулдаг.	Сонгодог бүжигт хөгжмийн гүйцэтгэх үүргийг жишээгээр тайлбарладаг.
Бүжгэн жүжгийн бүтээлүүдээс үзээд агуулга, дүр дүрслэлийг хөгжим, хөдөлгөөнтэй холбон жишээгээр тайлбарладаг.	Бүжгэн жүжгийн бүтээлүүдээс үзээд дүрүүдийн онцлогийг тайлбарладаг.	Бүжгэн жүжгийн бүтээлийн агуулга, дүр дүрслэлийг хөгжмийн хэлээр хэрхэн илэрхийлснийг тайлбарладаг.	Бүжгэн жүжгийн бүтээлийн агуулга, дүр дүрслэлийг бүжгийн хэлээр хэрхэн илэрхийлснийг тайлбарладаг.	Бүжгэн жүжгийн бүтээлүүдээс сонгон өөрийн мэдрэмж, сэтгэгдэлээр баяжуулан зохиомжилдог.
Сонгодог бүжгийн энгийн элемент оролцуулан өөрийн санаа, мэдрэмжийг илэрхийлсэн чөлөөт болон цэнгээнт бүжиг зохиомжилдог	Сонгодог бүжгийн энгийн элементүүдийг нэрлэж тайлбарладаг.	Бүжиглэх төрлөө сонгож чаддаг.	Сонгосон төрөлдөө тохирох хөгжмийг сонгож чаддаг.	Өөрийн санаа, мэдрэмжийг илэрхийлсэн чөлөөт болон цэнгээнт бүжиг зохиомжлон бүжиглэж үзүүлдэг.

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ. IX АНГИ

4. IX АНГИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ ТУС БҮРИЙН СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮНГИЙН ШАЛГУУР, ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТҮВШИН

4.1. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 1. ОРЧИН ҮЕИЙН ХӨГЖМИЙН УРЛАГ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
9.1а. Орчин үеийн хөгжмийн урсгал чиглэлүүд, тэдгээрийн онцлог, илэрхийллийн арга хэлбэрүүдийг ялган таних, тайлбарлах	Сурагч орчин үеийн хөгжмөөс сонсоод урсгал чиглэлүүдийн онцлогийг тайлбарлаж чаддаг болно.
9.1б. Импрессионист, экспрессионист урсгалын онцлогийг хөгжим-уран зураг-уран зохиолын бүтээлийн жишээн дээр харьцуулан тайлбарлах, сонсож таних, тодорхойлох	Сурагч орчин үеийн хөгжмийн урлагийн шинэчлэлт өөрчлөлтийг жишээгээр харуулдаг.
9.1в. Авангард урлаг, бүтээлч илэрхийллийн арга барилууд, тэдгээрийн онцлогийг тайлбарлах, жишээгээр харуулах	Сурагч уран бүтээлүүдээс төрсөн сэтгэгдлээ янз бүрийн аргаар илэрхийлж чаддаг болно.
9.1г. Найрал хөгжмийн зэмсгийн дуурьслын хүч, хэмнэл, аялгууны шинж төрхийг сонсож тодорхойлох	Сурагч янз бүрийн аппликейшн, эффект ашиглан тодорхой сэдэвт зохиомж хийж чаддаг болно.
9.1д. Орчин үеийн хөгжмийн урлагийн төрөл, хэлбэр, илэрхийллийн арга барилд гарсан шинэчлэлт өөрчлөлт, тэдгээрийн холбоо хамаарлыг жишээгээр тайлбарлах, харуулах	
9.1е. Зураг болон хөгжим, шүлгээс төрсөн сэтгэгдэл мэдрэмжээ илэрхийлэх, хөгжмийн илэрхийлэмжийг өөрийн санаагаар баяжуулах, тайлбарлах	

4.1.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч орчин үеийн хөгжмөөс сонсоод урсгал чиглэлүүдийн онцлогийг тайлбарлаж чаддаг болно.	Орчин үеийн хөгжмийн бүтээлээс сонсоод, урсгал чиглэлүүдийн онцлог, илэрхийллийн арга хэлбэрүүдийн ялгааг тайлбарладаг.
		Орчин үеийн хөгжмийн бүтээлээс сонсоод найрал хөгжмийн зэмсгийн дуурьслын хүч, хэмнэл, аялгууны шинж төрхийг тодорхойлдог.
2	Сурагч орчин үеийн хөгжмийн урлагийн шинэчлэлт өөрчлөлтийг жишээгээр харуулдаг.	Орчин үеийн хөгжмийн урлагийн төрөл хэлбэр, илэрхийллийн арга барилд гарсан шинэчлэлт өөрчлөлтүүдийг жишээгээр тайлбарладаг.
3	Сурагч уран бүтээлүүдээс төрсөн сэтгэгдлээ янз бүрийн аргаар илэрхийлж чаддаг болно.	Орчин үеийн хөгжмийн урсгалын онцлог ялгааг хөгжим, уран зураг, уран зохиолын жишээн дээр тайлбарладаг.
4	Сурагч янз бүрийн аппликейшн, эффект ашиглан тодорхой сэдэвт зохиомж хийж чаддаг болно.	Бодит хөгжим бүтээсэн аргаар янз бүрийн аппликейшн, эффект, дижитал төхөөрөмж ашиглан тодорхой сэдэвт зохиомж хийж чаддаг.

4.1.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Орчин үеийн хөгжмийн бүтээлээс сонсоод, урсгал чиглэлүүдийн онцлог, илэрхийллийн арга хэлбэрүүдийн ялгааг тайлбарладаг.	Орчин үеийн хөгжмийн бүтээлээс сонсоод урсгал чиглэлүүдийг тодорхойлж нэрлэдэг.	Орчин үеийн хөгжмийн бүтээлээс сонсоод, урсгал чиглэлүүдийн гол онцлогийг тодруулдаг.	Орчин үеийн хөгжмийн бүтээлээс сонсоод, илэрхийллийн арга хэлбэрүүдийн ялгааг тайлбарладаг.	Орчин үеийн хөгжмийн урсгал чиглэлүүдийн онцлог, илэрхийллийн арга хэлбэрүүдийг зурагладаг. (mapping)
Орчин үеийн хөгжмийн бүтээлээс сонсоод найрал хөгжмийн зэмсгийн дуурьслын хүч, хэмнэл, аялгууны шинж төрхийг тодорхойлдог.	Орчин үеийн хөгжмийн бүтээлээс сонсоод найрал хөгжмийн бүрэлдэхүүн дэх зэмсгүүдийг нэрлэдэг.	Орчин үеийн хөгжмийн бүтээлээс сонсоод айзам хэмжээ, аялгууны шинж төрхийг тодорхойлдог.	Орчин үеийн хөгжмийн бүтээлээс сонсоод найрал хөгжмийн зэмсгийн дуурьслын хүчийг жишээн дээр тайлбарладаг.	Орчин үеийн хөгжмийн хэмнэл, аялгууны шинж төрх, хөгжмийн зэмсгийн дуурьсалд тулгуурлан өөрийн бүтээлийг зохиомжлон бүтээдэг.
Орчин үеийн хөгжмийн урлагийн төрөл хэлбэр, илэрхийллийн арга барилд гарсан шинэчлэлт өөрчлөлтүүдийг жишээгээр тайлбарладаг.	Орчин үеийн хөгжмийн бүтээлийн төрөл хэлбэрийг таньж тодорхойлдог.	Орчин үеийн хөгжмийн урлагийн илэрхийллийн арга барилд гарсан өөрчлөлтүүдийг тайлбарладаг.	Орчин үеийн хөгжмийн урлагт гарсан шинэчлэлт өөрчлөлтүүдийг нийгэм цаг үетэй холбон ойлгож тайлбарладаг.	Орчин үеийн хөгжмийн бүтээлийн илэрхийлэх арга хэлбэрт гарсан шинэчлэлт өөрчлөлтийг уран бүтээлийн жишээн дээр харьцуулан дүгнэлт гаргадаг.
Орчин үеийн хөгжмийн урсгалын онцлог ялгааг хөгжим, уран зураг, уран зохиолын жишээн дээр тайлбарладаг.	Орчин үеийн хөгжмийн урсгалын онцлог, ялгааг уран зохиолтой холбон жишээгээр тайлбарладаг.	Орчин үеийн хөгжмийн урсгалын онцлог, ялгааг уран зурагтай холбон жишээгээр тайлбарладаг.	Орчин үеийн хөгжим, уран зураг, шүлгээс төрсөн сэтгэгдлээ зураг, бичвэрээр илэрхийлж тайлбарладаг.	Орчин үеийн хөгжим, уран зураг, шүлгээс төрсөн сэтгэгдлээ өөрийн санаагаар баяжуулж бусдад танилцуулдаг.
Бодит хөгжим бүтээсэн аргаар янз бүрийн аппликейшн, дижитал төхөөрөмж ашиглан тодорхой сэдэвт зохиомж хийж чаддаг.	Тодорхой сэдэвт зохиомж хийх аппликейшн, дижитал төхөөрөмжөө сонгож чаддаг.	Янз бүрийн аппликейшн, дижитал төхөөрөмж ашиглан хийх зохиомжоо төлөвлөдөг.	Янз бүрийн аппликейшн, дижитал төхөөрөмж ашиглан тодорхой сэдэвт зохиомж хийж чаддаг.	Янз бүрийн аппликейшн, дижитал төхөөрөмж ашиглан хийсэн зохиомжоо гүйцэтгэж харуулдаг.

4.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 2. МОНГОЛЫН ОРЧИН ҮЕИЙН ХӨГЖМИЙН УРЛАГ,
СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
9.2а. Монголын орчин үеийн хөгжмийн үүсэл хөгжил, гол төлөөлөгчид, шилдэг бүтээлийн талаар жишээгээр тайлбарлах	Сурагч монголын орчин үеийн хөгжмийн урлагийн талаар тайлбарлаж чаддаг болно.
9.2б. Монголын орчин үеийн симфони, дан хөгжмийн бүтээлээс сонсоод хөгжмийн зэмсэг, хэмнэлийн илэрхийлэл, дуурьсал тэдгээрт гарсан өөрчлөлт, эгшиглэх онцлогийг тайлбарлах	Сурагч монголын орчин үеийн симфони, дан хөгжим, театрын бүтээлүүдээс сонсоод өөрчлөлт, шинэчлэлтийг тайлбарладаг болно.
9.2в. Монголын орчин үеийн хөгжмийн театрын бүтээлийн санаа, илэрхийллийн арга барил, онцлогийг тайлбарлах, жишээгээр харуулах	Сурагч янз бүрийн дижитал төхөөрөмж ашиглан сонсох дуртай дуу, хөгжмийн зохиомж хийж чаддаг болно.

4.2.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч монголын орчин үеийн хөгжмийн урлагийн тухай мэдээлэлтэй болно.	Монголын орчин үеийн хөгжмийн шилдэг бүтээлүүдийг жишээгээр тайлбарладаг.
2	Сурагч монголын орчин үеийн симфони, дан хөгжим, театрын бүтээлүүдээс сонсоод өөрчлөлт, шинэчлэлтийг тайлбарлаж чаддаг болно.	Монголын орчин үеийн симфони, дан хөгжмийн бүтээлээс сонсоод, хөгжмийн зэмсэг, хэмнэл, дуурьсалд гарсан өөрчлөлт, эгшиглэх онцлогийг жишээгээр тайлбарладаг. Монголын орчин үеийн театрын бүтээлийн санаа, илэрхийллийн арга барил, онцлогийг жишээгээр тайлбарладаг.
3	Сурагч янз бүрийн дижитал төхөөрөмж ашиглан сонсох дуртай дуу, хөгжмийн зохиомж хийж чаддаг болно.	Монголын орчин үеийн хөгжмийн бүтээлүүдээс ашиглан янз бүрийн дижитал төхөөрөмжөөр өөрийн дуртай дуу, хөгжмийн зохиомж хийж чаддаг.

4.2.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Монголын орчин үеийн хөгжмийн шилдэг бүтээлүүдийг жишээгээр тайлбарладаг.	Монголын орчин үеийн хөгжмийн бүтээлүүдээс нэрлэдэг.	Монголын орчин үеийн хөгжмийн гол төлөөлөгчдийг бүтээлээр нь жишээлж тайлбарладаг.	Монголын орчин үеийн хөгжмийн шилдэг бүтээлүүдийг гадаадын бүтээлүүдтэй харьцуулан дүгнэлт гаргадаг.	Монголын орчин үеийн хөгжмийн талаар мэдээлэл цуглуулж бусдад PPT-оор танилцуулдаг.
Монголын орчин үеийн симфони, дан хөгжмийн бүтээлээс сонсоод, хөгжмийн зэмсэг, хэмнэл, дуурьсалд гарсан өөрчлөлт, эгшиглэх онцлогийг жишээгээр тайлбарладаг.	Монголын симфони, дан хөгжмийн бүтээлээс сонсоод, хөгжмийн зэмсгүүдийг нэрлэдэг.	Монголын симфони, дан хөгжмийн бүтээлээс сонсоод, эгшиглэх онцлогийг тайлбарладаг.	Монголын симфони, дан хөгжмийн бүтээлээс сонсоод эгшиглэх онцлог, хэмнэл, дуурьсалд гарсан өөрчлөлтийг жишээгээр тайлбарладаг.	Монголын симфони, дан хөгжмийн бүтээлийг сонгодог симфони хөгжимтэй харьцуулан хэмнэл, дуурьсал, эгшиглэх онцлогийг хооронд нь харьцуулан дүгнэлт гаргадаг.

Монголын орчин үеийн театрын бүтээлийн санаа, илэрхийллийн арга барил, онцлогийг жишээгээр тайлбарладаг.	Монголын орчин үеийн театрын бүтээлүүдээс нэрлэдэг.	Монголын орчин үеийн театрын бүтээлийг сэдэв агуулгаар нь төрөлжүүлэн ангилдаг.	Монголын орчин үеийн театрын бүтээлийн илэрхийллийн арга барил, онцлогийн холбоо хамаарлыг тодорхойлдог.	Монголын орчин үеийн театрын бүтээлийн санаа, илэрхийллийн арга барил, онцлогийг харьцуулан оюуны зураглалаар тайлбарладаг.
Монголын орчин үеийн хөгжмийн бүтээлүүдээс ашиглан янз бүрийн дижитал төхөөрөмжөөр сонсох дуртай дуу, хөгжмийн зохиомж хийж чаддаг.	Хөгжмийн зохиомж хийхдээ орчин үеийн хөгжмийн бүтээлүүдээс сонголт хийж чаддаг.	Хөгжмийн зохиомж хийх аппликейшн, дижитал төхөөрөмжөө сонгож төлөвлөдөг.	Сонсох дуртай дуу, хөгжмийн зохиомжоо янз бүрийн аппликейшн, дижитал төхөөрөмж ашиглан хийж чаддаг.	Сонсох дуртай дуу, хөгжмийн зохиомжоо янз бүрийн хэлбэрээр бусдад танилцуулдаг.

4.3. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ 3. ЭСТРАД ХӨГЖИМ, СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
9.3а. Эстрад (джаз, рок, поп,) урлагийн онцлог, илэрхийллийн арга хэлбэрийг сонсож тодорхойлох, тайлбарлах	Сурагч эстрад урлагийн бүтээлүүдийг сонсоод ялгадаг болно.
9.3б. Эстрад хөгжмийн бүтээлийг сонсоод хэмнэл, дуурьсал, зэмсгүүдийн гүйцэтгэх үүргийг тайлбарлах	Сурагч эстрад хөгжмийн бүтээлд гарсан өөрчлөлт шинэчлэлтийг тайлбарлаж чаддаг болно.
9.3в. Эстрад хөгжмийн урлагт гарсан шинэчлэлт өөрчлөлтийг жишээгээр тайлбарлах, үзүүлэх	Сурагч өөрийн сонирхсон эстрад хөгжмийн бүтээлээс дуулж, хөгжимддөг.

4.3.1. Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч эстрад урлагийн бүтээлүүдийг сонсоод ялгадаг болно.	Эстрад урлагийн бүтээлүүдийг сонсоод төрөл тус бүрийн онцлог, илэрхийллийн арга хэлбэрээр нь ялгаж тайлбарладаг.
2	Сурагч эстрад хөгжмийн бүтээлийг сонсоод гарсан өөрчлөлт шинэчлэлтийг тайлбарлаж чаддаг болно.	Эстрад хөгжмийн бүтээлийг сонсоод хэмнэл, дуурьсал, хөгжмийн зэмсгүүдийн гүйцэтгэх үүргийг тайлбарладаг. Эстрад хөгжмийн урлагт гарсан шинэчлэлт өөрчлөлтийг жишээгээр тайлбарладаг.
3	Сурагч өөрийн сонирхсон эстрад хөгжмийн бүтээлээс дуулж, хөгжимдөж чаддаг.	Эстрад хөгжмийн бүтээлүүдээс сонгон өөрийн санаагаар баяжуулан сэтгэл хөдлөлөө илэрхийлэн дуулж, хөгжимдөж чаддаг.

4.3.2. Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн хүрэх түвшин			
	I	II	III	IV
Эстрад урлагийн бүтээлүүдийг сонсоод төрөл тус бүрийн онцлог, илэрхийллийн арга хэлбэрийг тайлбарладаг.	Эстрад урлагийн бүтээлүүдийг сонсоод урсгал чиглэлийг нэрлэдэг.	Эстрад урлагийн бүтээлүүдийг сонсоод онцлогийг тайлбарладаг.	Эстрад урлагийн бүтээлүүдийг сонсоод илэрхийллийн арга хэлбэрийг жишээгээр тайлбарладаг.	Эстрад урлагийн бүтээлүүдийн төрөл тус бүрийн онцлог, илэрхийллийн арга хэлбэрийг харьцуулж тайлбарладаг.
Эстрад хөгжмийн бүтээлийг сонсоод хэмнэл, дуурьсал, хөгжмийн зэмсгүүдийн гүйцэтгэх үүргийг тайлбарладаг.	Эстрад хөгжмийн бүтээлийг сонсоод хөгжмийн зэмсгүүдийг нэрлэж, дуурьслаар нь бүлэглэдэг.	Эстрад хөгжмийн бүтээлд хэмнэл дуурьслын гүйцэтгэх үүргийг тодруулж тайлбарладаг.	Эстрад хөгжмийн бүтээлийн хэмнэл, зэмсгүүдийн хамаарал, нийцлийг тайлбарладаг.	Эстрад хөгжмийн бүтээлийг сонсоод өөр урсгал чиглэлийн бүтээлүүдтэй харьцуулан анализ хийдэг.
Эстрад хөгжмийн урлагт гарсан шинэчлэлт өөрчлөлтийг жишээгээр тайлбарладаг.	Эстрад хөгжмийн урлагийн төрлүүдийг зураглаж үзүүлдэг.	Эстрад хөгжмийн урлагт гарсан өөрчлөлтүүдийг нийгэм цаг үетэй холбон тайлбарладаг.	Эстрад хөгжмийн урлагт гарсан өөрчлөлтийг уран бүтээлээр төлөөлүүлэн тайлбарладаг.	Эстрад хөгжмийн бүтээлийн илэрхийлэх арга хэлбэрт гарсан өөрчлөлтийг түүхэн цаг үетэй холбон харьцуулж дүгнэлт гаргадаг.
Эстрад хөгжмийн бүтээлүүдээс сонгон өөрийн санаагаар баяжуулан сэтгэл хөдлөлөө илэрхийлэн дуулж, хөгжимдөж чаддаг.	Эстрад хөгжмийн бүтээлүүдээс сонгон дуулж чаддаг.	Эстрад хөгжмийн бүтээлүүдээс сонгон хөгжимдөж чаддаг.	Эстрад хөгжмийн бүтээлүүдээс сонгон өөрийн санаагаар баяжуулан дуулж, хөгжимдөж үзүүлдэг.	Өөрийн санаагаар баяжуулан дуулж, хөгжимдөхдөө сэтгэл хөдлөлөө илэрхийлж чаддаг.

“ЕБС-ийн Хөгжмийн хичээл, сургалтын үр дүнг үнэлэх шалгуур”-ыг боловсруулсан ажлын хэсэг:

Х.Энхжаргал	Боловсролын хүрээлэн, БХСС, ЭША, магистр
Ц.Булгамаа	Орхон аймгийн ерөнхий боловсролын 20 дугаар сургуулийн хөгжмийн багш
Ж.Ууганцэцэг	“Шинэ үе” сургуулийн хөгжмийн багш, магистр

Хөндлөнгийн шинжээч:

Ч.Оюунбилэг	СУИС-ийн ХУС-ийн БУБ-ийн тэнхимийн багш, дэд профессор
-------------	--

Техникийн редактор:

Г.Дэлгэрмаа	Боловсролын үнэлгээний төвийн мэргэжилтэн, доктор (Ph.D)
-------------	--

Хэвлэлийн эх бэлтгэсэн дизайнер:

Э.Сансартуяа	“Хас дизайн пресс” ХХК-ийн дизайнер
Л.Алтансүх	Боловсролын үнэлгээний төвийн ахлах мэргэжилтэн

БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ ЯАМ
БОЛОВСРОЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТӨВ

БОЛОВСРОЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТӨВ

Улаанбаатар хот, Баянзүрх дүүрэг, 6-р хороо
Энхтайваны өргөн чөлөө, Арслантай гүүр
“ОЮУНЫ УНДРАА” группийн байр

Утас: 70119498, 70118485
И-мэйл: info@eecs.mn